

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI
İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

YABANCI DİL DERSİNDE PEDAGOJİK UYGULAMA
AÇISINDAN SÖZCÜK ÖĞRETİMİ VE SÖZCÜK DAĞARCIĞINI
GELİŞTİRME YÖNTEM VE TEKNİKLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Mehmet AYGÜN

HAZIRLAYAN

Özer TURGUT

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI
İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

YABANCI DİL DERSİNDE PEDAGOJİK UYGULAMA
AÇISINDAN SÖZCÜK ÖĞRETİMİ VE SÖZCÜK DAĞARCIĞINI
GELİŞTİRME YÖNTEM VE TEKNİKLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez / 12 / 2006 tarihinde aşağıdaki juri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman
Doç. Dr.
Mehmet AYGÜN

Üye
Yrd. Doç. Dr.
F. Gül KOÇSOY

Üye
Yrd. Doç. Dr.
Çetin SEMERCİ

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun / / tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

YABANCI DİL DERSİNDE PEDAGOJİK UYGULAMA AÇISINDAN SÖZCÜK ÖĞRETİMİ VE SÖZCÜK DAĞARCIĞINI GELİŞTİRME YÖNTEM VE TEKNİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özer TURGUT

Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı
İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı
2006

İngilizce’de kelime öğretimi son yıllarda yeniden önem kazanmaya başlamıştır. Dil öğretimi ile ilgili geliştirilen çeşitli metodlar ve görüşler vardır. Modern dil öğretim metodları kelime öğretiminin önemini kabullenmiş ve genel olarak bu alan üzerinde detaylı çalışmalar, uygulamalar ve araştırmalar yapılmıştır.

Bu çalışmada kelime öğretiminin farklı dil öğretim metodları ile ilişkili olarak tarih içerisindeki gelişimi kısaca özetlenmiştir. Kelime öğrenirken kelimenin kendi dilimizdeki karşılığının dışında farkında olarak ya da olmayarak başka ne türlü bilgileri öğrendiğimiz üzerinde durulmuştur.

Kelime öğretiminde üzerinde durulması gereken bir başka önemli nokta da öğrencilere hangi kelimelerin öğretileceği konusudur. Bu konuyla ilgili olarak, İngilizcede ne kadar kelime olduğu, İngilizce’yi anadil olarak kullanan kişilerin ne kadar kelime bildiği, farklı öğretim ve ihtiyaç seviyelerine göre öğrencilerimize ne kadar ve hangi kelimeleri öğreteceğimiz konuları ele alınmıştır. Kelime öğrenimi hedef kelimelerin hatırlanması ve gerekli durumlarda kullanılabilmesini de içerir. Bu çalışmada kelimelerin öğrenilmesi ve hatırlanması ile ilgili süreçler, kelime öğretim teknikleri, kelime bilgisinin değerlendirilmesi gibi hususlar ele alınmıştır.

Ayrıca yapılan bir pilot öğretim uygulaması ile önceden denenmemiş ve bağlamsal olmayan öğrenme prensiplerine uygun bir teknik denenmiş ve yöntemin etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dil öğretimi, Kelime öğretimi

ABSTRACT

Master's Thesis

AN EVALUATION OF VOCABULARY TEACHING PRACTICE IN FOREIGN LANGUAGE CLASSROOM FROM THE ASPECT OF PEDAGOGICAL APPLICATION

Özer TURGUT

**Firat University
The Institute of Social Sciences
English Language and Literature Department
2006**

In recent years, greater importance is attached to teaching vocabulary. There are different methods and sights about language teaching. Modern language teaching methods accept the importance of teaching vocabulary and there are numerous studies, research and experiments on this field.

In this study, the historical development of vocabulary teaching is summarized in relation with various language teaching methods. While learning vocabulary, alongside the L1 equivalents of the words, we also learn many other things related to the vocabulary. Different aspects of knowing a word are mentioned in our study.

Another important issue is which words to teach. Under this heading, we tried to find answers to such questions as; 'How many words are there in English?', 'How many words do native speakers know?' or 'Which words to teach?'. Learning a word also contains remembering and using the target vocabulary when necessary. Learning and remembering processes of vocabulary is a recurrent issue which has been mentioned in this study. Also we examined different vocabulary teaching techniques and ways of assessing vocabulary.

In a teaching application, we measured the effectiveness of a de-contextualized vocabulary teaching technique. The results revealed the effectiveness of the technique which were parallel to some previous studies.

Key Words: Language Teaching, Teaching Vocabulary

Önsöz

...

En azından üç dilde düşünüp rüya göreceksin
En azından üç dil
Birisi ana dilin
Elin ayağın kadar senin
Ana sütü gibi tatlı
Ana sütü gibi bedava
Nenniler, masallar, küfürler de caba
Ötekiler yedi kat yabancı
Her kelime arslan ağzında
Her kelimeyi bir bir dişinle tırnağınla
Kök sökercesine söküp çıkartacaksın
Her kelimedede bir tuğla boyu yükselecek
Her kelimedede bir kat daha artacaksın
...

Bedri Rahmi EYUBOĞLU

Hiç şüphesiz dil, dilbilim, dil öğretimi üzerine çok çeşitli çalışmalar yapılmış, her bir çalışmada yeni sonuç ve veriler ortaya konmuş, uygulanabilir metod ve yöntemler geliştirilmiş; ve bunların neticesinde yepyeni programlar ortaya çıkmıştır. Bunların her biri dil öğretim, öğrenim ve edinimlerine katkılar sağlamış; bu yöntem ve teknikler, hatta bu çalışmalarla önerilen hususlar pek çok okulda, pek çok meslektaşımız tarafından uygulanmaktadır.

“Yabancı dil dersinde pedagojik uygulama açısından sözcük öğretimi ve sözcük dağarcığını geliştirme yöntem ve tekniklerinin değerlendirilmesi” adlı bu çalışmamızda deneysel gruplar da kullanılarak sözcük öğretim ve ediniminde ne gibi çalışmalar yapılması gerektiği hangi metod, yöntem, teknik ve stratejilerin kullanılması gerektiği üzerinde durulmuş, varılan sonuçlar ve bunlarla ilgili öneriler ortaya konmuştur.

Öncelikle, çalışma süresince benden desteğini, yardımlarını ve bilgisini esirgemeyen ve bana gösterdiği eşsiz rehberlikten dolayı Sayın Doç. Dr. Mehmet Aygün'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca bana her fırsatta yardımcı olan Doç. Dr. Mehmet Taşpınar, Yrd. Doç. Dr. F. Gül Koçsoy, Muhammet Çelik ve meslektaşlarım Recep Akça ve Selvi Karadağ'a da teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Ve yine bana çalışmam süresince sınırsız sabır ve anlayış gösteren annem Ayşe Turgut ve de Dilan Sümer'e sonsuz teşekkürler.

Özer Turgut

İÇİNDEKİLER

sayfa

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	viii
1. GİRİŞ	1
2. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLER.....	3
2.1. Öğretim Strateji Yöntem ve Teknikleri	3
2.1.1. Öğretim Stratejisi	3
2.1.2. Öğretim Yöntemleri	4
2.1.2.1. Gramer-Çeviri Yöntemi	4
2.1.2.2. Dolaysız Yöntem	5
2.1.2.3. Kulak Dil Alışkanlığı	5
2.1.2.4. Doğal Yöntem	6
2.1.2.5. Seçmeceli Yöntem	6
2.1.2.6. Sessiz Yol	7
2.1.2.7. Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi	7
2.1.2.8. İletişimci Yaklaşım	8
2.1.3. Öğretim Teknikleri	8
3. KELİME ÖĞRENİMİNİN TARİHİ	12
4. BİR KELİMEYİ BİLMENİN FARKLI YÖNLERİ	15
4.1. Anlam	15
4.1.1. Metin İçerisinde Anlam	16
4.1.2. Anlam İlişkileri	16
4.1.2.1. Eş Anlamlılık	16
4.1.2.2. Alt Anlamlılık	17
4.1.2.3. Zıt Anlamlılık	17
4.2. Kelime Kullanımı	18
4.2.1. Mecaz ve Deyim	18
4.2.2. Çağrışımlar	18
4.2.3. Üslup ve Dizin	19
4.3. Kelime Yapısı	20
4.3.1. Kelime Grubu	20
4.3.2. Önekler ve Sonekler	21
4.3.3. Yazım ve Telaffuz	21
4.4. Kelime Grameri	22
4.4.1. İsimler	22
4.4.2. Fiiller	22
4.4.3. Sıfatlar ve Zarflar	23
5. KAÇ KELİME? HANGİ KELİME?	24
5.1. İngilizce’de Kaç Kelime Vardır?	24
5.2. İngilizce’yi Anadili Olarak Kullananlar Kaç Kelime Bilir?	24
5.3. Dil Öğrenen Bir Kişinin Kaç Kelime Bilmesi Gerekir?	25
5.3.1. Yüksek Frekanslı Kelimeler	26
5.3.2. Akademik Kelimeler.....	26
5.3.3. Teknik Kelimeler	27
5.3.4. Düşük Frekanslı Kelimeler	27
5.3.5. Kelime Kontrol Hareketi	28
5.3.6. Algısal ve Üretimsel Kelimeler	29
6. KELİME ÖĞRENİMİ VE STRATEJİLER	31
6.1. Bir Kelimeyi Öğrenebilmek için Kaç Kez Karşılaşmak Gerekir?	31
6.2. Bir Bağlam İçerisinde ve Bağlam Olmadan Kelime Öğrenimi	32

6.3. Otomatik ve Belli Amaçlı Kelime Öğrenimi	33
6.4. Hafıza ve Bellek Sistemi	34
6.4.1. Kısa-vadeli ve Uzun-vadeli Hafıza	35
6.5. Kelime Öğrenme Stratejileri	36
7. KELİME ÖĞRETİMİ VE TEKNİKLERİ	39
7.1. Okuma Yoluyla Kelime Öğretimi	39
7.2. Hafıza Teknikleri	41
7.2.1. Askı Tekniği	41
7.2.2. Anahtar Kelime Tekniği	42
7.2.3. Yerleşim Tekniği	42
7.2.4. Uzaysal Gruplandırma	43
7.2.5. Parmak Tekniği	43
7.3. Görsel Teknikler	43
7.3.1 Gerçek Nesnelere	43
7.3.2. Resimler	44
7.3.3. Jest ve Mimikler	44
7.4. Sözlü Teknikler	44
7.4.1. Tanımlar ve Anlamı Gösteren Cümleler	44
7.4.2. Eşanlımlılar ve Zıt Anlamlılar	45
7.4.3. Ölçekler	45
7.4.4. Açıklamalar	45
7.4.5. Tercüme	46
7.5. Anlam Haritaları	46
7.6. Sözlükler	48
7.7. Kelime Defteri ve Kartları	49
7.8. Kelime Öğretiminde Bilgisayarların Kullanımı	51
7.9. Oyunlar	53
8. KELİME BİLGİSİNİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	57
8.1. Sınavların Amacı	57
8.2. Sınavların İçeriği	58
8.3. Ölçülmek İstenen Kelime Becerileri	60
9. ÖĞRETİM UYGULAMASI	65
9.1. Problem	65
9.2. Amaç	65
9.3. Metot	65
9.4. Kapsam	66
9.5. Araçlar	67
9.6. Uygulama	68
9.7. Sonuçlar	69
10. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	73
KAYNAKÇA.....	75
Ek- 1 Öğretim Uygulamasında Kullanılan Test	82
Ek- 2 İngilizce Kelimelerin Genel Kullanım Listesi	85
Ek- 3 Kelime Seviye Testi	96
Özgeçmiş	104

TABLÖLAR

1. Bir kelimeyi Bilmenin Alt Kategorileri	15
---	----

ŒEKİLLER

1. Anlam Haritası Örneği	47
2. Kelime Kartı Örneği	51
3. Ön-test Sonuçları ubuk Grafiği	69
4. Son-test Sonuçları ubuk Grafiği	70
5. Kontrol Grubu Ön-test ve Son-test Sonuçları ubuk Grafiği	71
6. Deney Grubu Ön-test ve Son-test Sonuçları ubuk Grafiği	71

1. GİRİŞ

Dil, American Heritage Sözlüğünde (1997) “İnsan seslerinin ve çoğunlukla bu sesleri temsil eden yazılı sembollerin duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi ve karşılıklı olarak aktarılması için düzenlenmiş kombinasyonlar ve kalıplar. Belirli bir ülkenin ya da ortak tarihe veya geleneklere sahip toplumların kullandığı, bu tür kombinasyonlardan ve kalıplardan oluşmuş kelimeler sistemi.” olarak tanımlanmaktadır. Bu ve buna benzer birçok dil tanımına göre kelimeler dilin birkaç temel birleşeninden bir tanesidir. Harmer (1994: 153) bu önemi “Eğer dil yapıları bir dilin iskeletini oluşturuyorsa, hayati organları ve bedenin geri kalanını oluşturan da kelimelerdir. Kelimeler kullanılmadığı müddetçe dilbilgisi yapılarına hâkim olarak mana ifade etmek mümkün değildir.” şeklinde vurgulamaktadır.

Daha başlangıç seviyesinde İngilizce bilen bazı öğrencilerin, sadece bilgisayar ekranına açtıkları bir sözlük yardımıyla internetten yabancılarla iletişim kurduklarını görebilmekteyiz. Bu öğrenciler sınıfta sözlü olarak tek bir cümle bile söyleyemeyecek durumda ve dilbilgisi kurallarını bilmiyor olabiliyorlar ama sadece kelimeleri kullanarak iletişim kurabiliyorlar ki dilin temel amacı da iletişimi sağlamaktır. Yine benzer şekilde ülkemizde sıklıkla karşılaşılabileceğimiz turizm sektöründe çalışan pek çok insan dilbilgisi kurallarını bilmeden veya önemsemeden temelde sadece kelimelerin yardımıyla yabancı ülkelerden insanlarla iletişim kurabilmektedirler. Wallace (1987: 9) bu durumları “Bir dil sisteminin nasıl çalıştığı konusunda iyi bir bilgiye sahip olunmasına rağmen o dilde iletişim kuramamak mümkündür, ancak çoğunlukla eğer ihtiyaç duyduğumuz kelimeleri biliyorsak bir şekilde iletişim kurmak mümkündür.” şeklinde açıklamaktadır.

Bir dilin kelimelerinin çoğunu bilmek o dile iyi bir şekilde hakim olmak anlamına gelmez ancak, kelimelerin en az dilbilgisi ve dil yapıları kadar

önemli olduğunu söylemek mümkündür. Kelimenin yabancı dil öğreniminde özellikle öğrenciler tarafından, önemli bir unsur olduğu sıklıkla vurgulanmasına rağmen öğretmenlerin kelime öğrenimi ile ilgili sorunlara eğilmekte çok az çaba sarf ettiği görülmektedir (Meara, 1982). Genellikle kelime öğrenimine önem verilmemektedir çünkü, çoğu öğretmende bir çeşit “kelimeleri önemsemeyin, öğrenciler kelimeleri nasıl olsa bir şekilde öğrenecektir - tavrı” görülmektedir (Baykal ve Daventry, 2000: 168).

Günümüzde, hem öğretmenler hem de öğrenciler kelime öğreniminin gerekliliği konusunda hemfikirdirler. Öğretmenin en sık karşılaştığı sorulardan birisi “ Daha fazla kelime öğrenmek için ne yapabilirim?”dir. Hiç şüphesiz kelime öğretimi, dil öğretiminin vazgeçilmez parçalarından birisidir.

Bu tezde amacımız, kelime öğretiminin tarihi gelişimine kısa bir göz atmak, bir kelimeyi bilmenin farklı yönlerini ele almak, farklı öğrenci seviyelerinde gerekli kelime miktarlarını incelemek, kelime öğretiminde kullanılan farklı strateji ve yaklaşımları incelemek ve kelime bilgisini ölçme ile ilgili bilgileri bir araya toplamaktır.

2. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLER

İlk öğrenilen dile 'ana dil' veya birinci dil ondan sonra öğrenilen dillere ise yabancı dil denir. Yapılan araştırmalar, ana dilin bilinçaltı işlemlerle, yabancı dilin ise bilinçli işlemlerle öğrenildiğini göstermektedir. İki ya da çok dilli toplumsal-kültürel bir ortamda yaşayan bir kimse için ana dilden sonra ya da onunla birlikte edinilen dile 'ikinci dil' denir. Ülkemiz için başlıca yabancı dil kullanım alanları turizm, ticaret, mesleki ve teknik iletişim ve eğitimidir.

Dil öğrenimi, geçmişi çok eskilere dayanan bir süreç olduğundan, günümüze değin yabancı dil öğretiminde çeşitli yöntem, teknik ve stratejilerin ortaya çıktığı görülmüştür. Kelime öğretimi, dil öğretimi içerisinde yer alan bir konu olduğundan, bu bağlamda yaygın olarak kullanılan bazı yöntem ve tekniklerin özelliklerini kısaca gözden geçirmek yararlı olacaktır.

2.1. Öğretim Strateji Yöntem ve Teknikleri

Genel amaçlı kullanılan öğretim strateji, yöntem ve teknik kavramları yabancı dil eğitiminde de kullanılmaktadır ve bunlar birbirleriyle oldukça sıkı ilişki içindedirler. Taşpınar'ın da belirttiği gibi (2005: 11), öğretim strateji, yöntem ve teknikleri eğitim-öğretim sürecinin süreç aşamasında önemli bir yer tutar ve bunlar konunun içeriğine göre uygulamalar sırasında çoğunlukla öğretmenler tarafından seçilir ve uygulanır. Bu kavramlar şöyle açıklanabilir.

2.1.1. Öğretim Stratejisi

Öğretim stratejisi dersin amaçlarına ulaşılmasını sağlayan oldukça genel bir çerçevedir. 'Öğretim yaklaşımı' olarak da ifade edilebilmektedir.

Konunun seçimi, analizi, öğretimin psikolojik esaslarının dikkate alınması, yöntemin seçimi gibi etkinlikleri içine alır. Öğretim stratejileri beş grupta ele alınabilir (University of Saskatchewan, 2000'den aktaran Taşpınar, 2005: 6).

Bunlar:

1. Doğrudan Öğretim Stratejisi: Bu stratejide öğretmen merkezli bir öğrenme söz konusudur. Tümdengelimci bir özelliği vardır ve bilginin sunulmasında etkilidir.

2. Dolaylı Öğretim Stratejisi: Adından anlaşılacağı gibi öğrenci merkezli bir stratejidir. Öğretmen bilgiyi aktaran değil, bilgiye ulaşmayı kolaylaştıran rehberdir.

3. Etkileşimli Öğretim Stratejisi: Öğrenci merkezli bir stratejidir. Önceki öğretim stratejisine ek olarak tartışma ve katılımcılar arası paylaşımaya dayalıdır.

4. Bağımsız Çalışma/Bireysel Öğretim Stratejisi: Gerekli öğrenme kaynaklarına sahip olan bireylerin, öğretmenlerin rehberliğinde bireysel çalışmalarını öngören bir stratejidir.

5. Deneysel Öğrenme Stratejisi: Bu da öğrenci merkezli bir stratejidir. Öğrenme gerçek ya da gerçeğe uygun hazırlanmış ortamlarda gerçekleşmelidir.

2.1.2. Öğretim Yöntemleri

Bu yöntemler öğretmenlerin sınıflarda öğrenmeyi sağlamak için yaptıkları uygulamaları kapsar ve öğretim amaçlarına ulaşmak için öğretmenlerin öğretim araçlarını, materyallerini, konuyu, öğretim tekniklerini kullanmalarını ve bunları düzenleme biçimlerini ifade eder (Taşpınar ve Atıcı, 2002: 211). Öğretmen önce uygulayacağı stratejiyi iyi belirler daha sonra da bu stratejiye uygun yöntemi seçer.

2.1.2.1. Gramer-Çeviri Yöntemi (Grammar Translation Method)

Latince öğretiminin etkisiyle geliştirilmiş ve günümüze kadar kullanılmış bir yöntemdir. Daha çok akla dayalı çözümler, kural öğrenme ve karşılaştırmalı çalışmalara yer verir. Bu yöntemde konuşma becerisinin geliştirilmesine önem verilmez. İlk önce öğrencilere okutulan pasajlardaki gramer kalıpları öğretilir. Öğretim daha ziyade ana dilin kullanımı ile yapılır. Öğrencilerin sözcük dağarcığının geliştirilmesi önemli bir konudur. Metnin içeriğine fazla önem verilmez. Ancak metnin içeriği, gramer analizi için bir araştırma niteliğindedir. Telaffuz pek fazla önem taşımaz (Demirel, 2003: 30).

2.1.2.2. Dolaysız Yöntem (Direct Method)

Bu yöntem, Gramer-Çeviri Yöntemine karşı bir tepki olarak 1950'lerde ortaya çıkmış, dünyada ve Türkiye'de çok yaygın şekilde kullanılmıştır. Dolaysız Yöntemin başarısında görerek öğrenme ve örneklendirme oldukça çok önemlidir. Dolaysız yöntem, yabancı dil öğrenmenin anadili öğrenmeyle aynı olduğunu ileri sürer. Bu yöntemde dersler bir diyalogla ya da kısa bir fıkra anlatımıyla başlar. Önce sözlü öğretim yapılır. Bu nedenle gramer ve yeni sözcükler sözel olarak iletilir. Sözcüklerin öğretimi görsel araçlarla ve tanımlamalarla yapılır. Dilbilgisi kuralları tümevarım yöntemiyle öğretilir. Sınıf içinde anadil ve çeviriye yer verilmez. Öğretmen merkezli öğretim yapılmasına karşın öğrencilerin derse aktif katılımı istenir (Demirel, 2003: 39).

2.1.2.3. Kulak Dil Alışkanlığı (Audio-Lingual Method)

1940'lı ve 1950'li yıllarda ortaya çıkmış ve davranışçı psikologlarla, yapısalcı dilbilimcilerin görüşlerinin etkisi altında kalmıştır. Bu yöntemin ilkeleri Moulton (1961) tarafından şöyle sıralanmaktadır;

- Dil yazma değil konuşmadır.
- Dil bir dizi alışkanlıklar bütünüdür.
- Dil hakkındaki düşünceler değil sadece dil öğretilir.
- Bir dil o dili anadili olarak konuşanların ne dedikleri olup bazılarının düşündükleri gibi ne söylemeleri gerektiği değildir.
- Diller birbirinden farklıdır.

Bu yöntemin kullanım özellikleri şunlardır:

- Yeni yapılar diyalog şeklinde sunulur ve bağlamda hiçbir değişiklik yapılmaz.
- Yapılar sıraya konmuştur ve tek tek öğretilir.
- Tekrar taklit ve ezber önemlidir. Doğru cevap anında tekrarlanarak olumlu pekiştireç verilir. Çok miktarda alıştırmaya yer verilir.
- Hemen hemen hiç dilbilgisi açıklaması yapılmaz, dilbilgisi tümevarım yoluyla öğretilir.
- Öğretilecek dilin kültürel yapısı verilir ve dilin sürekli değişim içinde olduğu vurgulanır.

2.1.2.4. Doğal Yöntem (The Natural Method)

Klasik yapıtların diline karşılık “yaşayan” dilin, “yazılı” dile karşılık “konuşma” dilinin öğretimini amaç edinmiş olan öğretim yöntemidir. Bu öğretimde sesletim ve dilbilgisi öğretimi olmaz. Çeviri ve başlangıçta okuma ve yazma alıştırmaları yapılmaz. Sadece dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılır. Yabancı dil yalnızca onu anadili olarak konuşanlardan, onlarla doğrudan ilişki kurarak öğrenilebilir. O yüzden öğretmenlerin o dili anadili olarak konuşan kişilerden seçilmesi istenir (Demircan, 2002: 156). Ancak bu genelde mümkün olmadığından bu yöntemin uygulanması da pek mümkün olmamaktadır (Demirel, 2003: 41).

2.1.2.5. Seçmeci Yöntem (The Eclectic Method)

Bilinen yöntemlerin amaca en uygun ve öğretimde en başarılı olan yönleri seçilerek birbiriyle en verimli biçimde uyuşturulmasıyla elde edilen yöntemdir (Demircan, 2002: 162). Bu yöntemde dil becerileri “konuşma”, “yazma”, “dinlediğini anlama” ve “okuduğunu anlama” sırasında ele alınmaktadır. Etkinlikler ise sözlü alıştırma, sesli okuma ve soru-cevaptır. Belli bir oranda çeviri yapılmakta, biraz tümdengelimli dilbilgisine, biraz da görsel-ışitsel araçlara başvurulmaktadır. Öğretmen yaratıcı, enerjik dinlemeye istekli

ve meraklı ise bu yöntemle öğretim ilginç bir duruma sokulabilmektedir (Mackey 1965: 154).

Seçmeli yöntemin uygulamada başarılı olabilmesi için yabancı dil öğretimiyle ilgili genel ilkeler, tutumlar ve araştırmalardan çıkan sonuçlar öğretmen tarafından çok iyi bilinmelidir. Bu yöntemde dil öğrenimi anlamlı ve gerçek hayata dönük olmalıdır. Dil öğrenimi hedef dille yapılmalıdır. Gerektiğinde ana dile yer verilebilir. Dil öğrenimi, öğrenci istemedikçe ve yeterli olmadıkça gerçekleşemez. Öğrencinin güdülenme düzeyi öğrencinin başarısını etkileyebilecektir. Bu nedenle güdülenme ile öğrenme arasında doğrusal bir ilişkinin olduğu unutulmamalıdır.

2.1.2.6. Sessiz Yol (The Silent Way)

“SessizYol”, Caleb Gattegno'nun otuzbeş yıllık öğrenim ve öğretim deneyimleri sonucunda ortaya koyduğu bir yabancı-dil öğretim yöntemidir. Bu yöntemde, öğrenilecek olan örnek ilk kez bir emir tümcesiyle sunulduktan sonra artık bunun anlaşılması ve kullanılması öğrencilere bırakılır; öğretmen ilgi dağıtıcı herhangi bir girişimden kaçınarak, öğrencilerden biriymiş gibi derse katılabilir (Stevick, 1976'dan aktaran Demircan, 2002: 248). Küçük öğrenci gruplarıyla kullanılacak olan bu yöntemde öğretmen, deneme yanılma yoluyla beceri kazanabilir, yöntemin ilkelerine uyararak, kendi öğretim araç-gereçlerini kendisi geliştirebilir.

2.1.2.7. Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response)

Sözlü emirleri yerine getiren fiziksel etkinlikler aracılığıyla ilk önce duyduğunu anlama becerisini, ondan sonra da, zorlama olmaksızın, sözlü anlatımı geliştirmeyi amaçlayan bir yöntemdir (Demircan, 2002: 221). Bu yöntemle yabancı dil öğretimi emir kipleriyle başlar. Bu tür alışımlar fiziksel tepkiyi gerektirir. Öğrenci, öğretmen tarafından verilen emirlere fiziksel tepki yoluyla cevap verir. Öğrencilerden hem bireysel hem de toptan tepkide bulunmaları beklenir (Demirel,2003: 56).

Bu yöntemi geliştiren ruhbilimci James Asher bu dil öğrenme kuramı ile ilgili olarak etkili üç varsayım geliştirmiştir.

- Dil öğrenimi için doğuştan gelen özel bir biyo-program vardır. Bu program, birinci ve ikinci dil gelişmesi için en uygun olan yolu belirler.
- Beyindeki iş bölümü sol ve sağ beynin yarım kürelerinde değişik öğrenme işlevini belirlemektedir.
- Öğrenme edinimi ile öğrenilecek şey arasına ruhsal gerginlik girerse, öğrenme engellenir.

2.1.2.8. İletişimci Yaklaşım (Communicative Approach)

İletişimsel bir dil ve dil kullanımı modelini seçerek, öğretim biçiminin, araç-gereçlerin, öğretmen ile öğrenci rolleri ve davranışlarının, sınıf içi etkinlikler ile uygulamaların ona göre düzenlenmesidir (Demircan, 2002: 249). Dil öğrenmenin özünde yatan ana amaç dilin temel işlevi olan yazılı-sözlü iletişimin sağlanmasıdır. Gramer kurallarından çok dilin alt yapısı yani konuşmada kullanılan kavramların öğrenilmesi ve kullanılması önemlidir (Demirel,2003: 42). Dil öğretimi hiçbir zaman kalıplar halinde ortaya konulmamalı, öğrenenler tarafından bir zihinsel süreç içerisinde deneme-yanılma yoluyla gerçekleştirilmelidir.

Bu yöntemde öğrenci için anlamlı olan sözlü ve yazılı iletişim etkinliklerine ağırlık verilir. Öğretim öğrenci merkezlidir. Öğretim etkinlikleri daha çok karşılıklı diyalog, grup çalışması, benzetim (simulation), problem çözme ve eğitsel oyunlarla öğrenime dayanır. Amaç dilde yazılmış ve günlük iletişimde kullanılan özgün (authentic) materyaller öğretim için kullanılır. Öğretmenin hem anadilde hem de amaç dilde yeterli olması istenir. Öğretmenin rolü, öğrencilere amaçlarına uygun bir şekilde iletişim kurmalarına yardımcı olmaktır.

2.1.3. Öğretim Teknikleri

Öğretim teknikleri daha çok özel öğretimsel davranışları ifade eder. Bir başka deyişle, öğretmenlerin seçtikleri öğretim yöntemlerini uygulama

tutumları olarak tanımlanabilir (Taşpınar, 2005: 7). Dil öğretiminde kullanılan en yaygın yöntemler ve bu yöntemler uygulanırken kullanılan bazı teknikler şunlardır.

1. Düz Anlatım: Öğretmen merkezli bir yöntemdir. Bu yöntem öğretmenlerin konu ile ilgili bilgilerini pasif konumdaki öğrencilere aktardığı bir ortamda gerçekleşir (Demirel, 2002: 82). En eski öğretim yöntemidir. Seminer ve konferans tekniklerine sahiptir.

2. Tartışma: Öğrenci merkezli bir sınıf ortamında, öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebildikleri, düşünme, eleştirme, başkalarının görüşlerine saygı duyma, iletişim kurma gibi becerilerini geliştiren bir yöntemdir. Bu yöntem mutlak bir ön hazırlık gerektirmeyi amaçlamaktadır. Tartışma yönteminin farklı uygulanış biçimleri olarak geliştirilmiş bazı teknikleri vardır. Bunlar:

- a. Büyük Grup Tartışması
- b. Küçük Grup Tartışması
- c. Panel
- d. Münazara Tekniği.
- e. Zıt Panel Tekniği
- f. Sempozyum Tekniği
- g. Çember
- i. Beyin Fırtınası teknikleridir.

3. Soru cevap: Bu yöntemde öğretmen tarafından formüle edilen soruların öğrenciler tarafından sözel olarak cevaplandırılması söz konusudur. Soruların nitelikleri çok önemlidir. Çünkü her farklı soru öğrencide farklı davranışlar ortaya çıkaracaktır. Bu nedenle sorular düşünmeyi gerektiren nitelikte olmalıdır (Taşpınar, 2005: 49).

4. Problem Çözme: Öğrencilerin karar verme yeteneklerini geliştirmek için kullanılan yöntemdir. Bu yöntemin kullanılması sayesinde öğrenciler belirli bir amaç doğrultusunda etkili ve yararlı olan araç ve davranışları alternatifler arasından seçme ve uygulama yeteneği kazanabilirler (Demirel, 2002: 87).

5. Gösterip Yaptırma: Öğrencinin işin yapılış sürecini, tekniğini gözlemlediği ve basamaklar halinde becerinin nasıl yapılacağını öğrendiği öğrenci merkezli bir yöntemdir. Yapılacak işi öncelikle gösterip açıklamak daha sonra öğrencilere uygulama yaptırarak öğretmektir.(Taşpınar, 2005: 69).

6. Örnek Olay: Bu yöntemin kullanılmasında olmuş ya da olması muhtemel bir olay öğrencilere sunulur ve sonrasında örnek olay içindeki problem çerçevesinde sorulan sorulara tartışma ortamı oluşturulur (Taşpınar, 2005: 75). Bu sayede öğrenciler benzer durumlarda nasıl davranacakları hakkında bir deneyim sahibi olurlar. Karar verebilme ve problem çözebilme yetenekleri gelişir (Gömleksiz, 2004:131).

7. Rol Yapma: Öğrencilerin gerçek yaşamdaki pek çok güncel problemi gruplar halinde ya da bireysel roller alarak canlandığı, daha esnek bir benzetişim uygulamasıdır. Öğrenci başka bir kişilik içerisinde bir beceriyi nasıl yapabileceğini görmek için rol oynar. Bu da kontrollü bir çevrede öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar (Taşpınar, 2005: 81).

8. Benzetişim: Öğrencilerin bir olayı ya da problemi çeşitli yönleriyle tartışmak, bir dokümanı analiz etmek için belirli esaslar etrafında çalışırlar. Bunun sonucunda durumu taklit eder ya da benzerini bir model üzerine oluştururlar. Bu yöntemin rol oynama yönteminden farkı; rol oynamada oynanan rolün içeriğine öğrenci kişiliği ile katkıda bulunur ancak benzetişim yönteminde senaryo doğrultusunda hareket etmek esastır (Taşpınar, 2005: 87).

9. Drama: Öğrencilerin hangi durumlarda nasıl davranmaları gerektiğini yaşayarak öğrenmelerini içeren bir uygulamadır (Demirel, 2002: 96). Öğrenciler drama yöntemi sayesinde duygularını, davranışlarını ve ilişkilerini geliştirirler ve sosyalleşirler (Taşpınar, 2005: 95).

10. Proje: Bu yöntemde bir problem bireysel ya da grup halinde ele alınır, özellikle yaşama dönük sonuçlar ya da ürünler ortaya konur. Okul ile yaşam arasında bağ kurmayı sağlar. Pek çok bilgi birlikte öğrenilebileceği için bu

bilgiler arasındaki ilişkiler de daha kolay öğrenilir. Öğretmen rehber, öğrenci yaratıcı ve özgürdür (Taşpınar, 2005: 100).

11. Programlı Öğretim: Bireyin kendi kendine öğrenmesine dayanan ve içeriğin öğrenilebilecek küçük parçalara ayrılarak belirli bir sıra ve düzen içinde bireye sunulduğu ve bireyin öğrendikçe yeni bilgi parçasına geçtiği bir öğretim yöntemidir. Özellikle bilgisayar destekli öğretim ortamında uygulanmaktadır (Taşpınar, 2005:101).

12. Mikro Öğretim: Mikro öğretim önceden belirlenmiş başlıca öğretim becerilerinin, kontrollü bir ortamda öğretmen adaylarına kazandırılmasını amaçlayan bir yöntemdir. Öğretmen adayları kalabalık bir sınıf ortamında öğretmenlik becerilerini parçalara ayırarak ve deneyerek öğrenirler (Külahçı, 1995: 5).

13. Modüler Öğretim: Bu yöntem bireysel öğrenmeye dayalı, öğrenci merkezli bir yaklaşımdır. Öğretmenin rehberliğinde öğrencilerin etkin oldukları bir ortamda gerçekleşir. Öğretilecek konu içeriğine göre kendi içinde bütünlüğü olan bölümlere ayrılır. Bu bölümlerin açık başlangıçları ve bitişleri olduğu için daha küçük birimlere ayrılamazlar. Kazanılacak davranışlar modüller yani birimler halinde planlanır, uygulanır ve değerlendirilir (Taşpınar, 1997: 15).

14. İşbirlikli Öğrenme: Farklı özelliklere sahip öğrencilerin ortak bir amaç doğrultusunda, küçük gruplar oluşturarak, birbirinin öğrenmelerine yardım ederek yani işbirliği içinde çalışmalar yapmalarınıdır. Bu yöntemle demokratik bir ortamda öğrenciler öğretim ortamını eğlenceli bir hale getirmiş olacaklardır ve aynı zamanda hata yapmaktan korkmayacaklardır (Açıkgöz, 1992: 3).

15. Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Öğrenme: Bu yöntem dayalı öğrenmenin temelini bireylerin her birinin bir değer olduğu, her birinin yeteneklerinin iyi tanınması gerektiği ve onu uygun bir ortam oluşturulursa daha etkili öğrenmenin sağlanabileceği görüşü oluşturmaktadır (Demirel, 2002: 140).

3. KELİME ÖĞRENİMİNİN TARİHİ

İnsanlar antik çağlardan beri ikinci bir dil öğrenmeye çalışmışlardır. O zamanlardan beri dil öğreniminde farklı yaklaşımlar olmuş ve bunların hepsi de kelime öğretimine karşı farklı bakış açıları göstermişlerdir. Bazen kelimelere çok büyük önem verilmiş ve bazen de göz ardı edilmiştir. Bu bölümde, amacımız kelime öğretimin tarihi gelişimini incelemek ve böylece üzerinde çalıştığımız konuyu daha iyi kavrama imkânı sağlamaktır.

Yabancı dil öğrenimi ile ilgili kayıtlar, Romalı çocukların Yunanca çalıştığı, MÖ ikinci yüzyıla kadar uzanır. İlk okullarda öğrenciler okumayı önce alfabeye hâkim olarak, daha sonra heceler, kelimeler ve daha sonrada karşılıklı konuşmalar şeklinde öğrenirlerdi. Bazı metinler, ya alfabeye göre uyarlanmış ya da gruplandırılmış farklı konu başlıkları altında toplanmış kelimeleri vererek öğrencilere öğrenmede kolaylık sağlıyordu (Bowen, Madsen ve Hilferty, 1985). Schmit'e (2000) göre sözcüklere o dönemde büyük önem verilmesinin nedeni hitabet sanatının çok ilerlemiş olması ve ileri düzeyde gelişmiş bir kelime bilgisi olmadan hitabetin mümkün olamayacağıdır.

Daha sonraları Ortaçağda ve Rönesans esnasında gramer, dil öğretiminde daha önemli hale geldi. Bazı geleneksel öğretim yöntemleri doğrudan İngilizce öğretimine uyarlandı. 18. ve 19. yüzyıllarda Latince'deki

modellerde olduğu gibi İngilizce'yi sadeleştirmek amacıyla çok fazla dilbilgisi kitabı yazıldı. Bu yazılanlar genel olarak kabul gördü ve bu durum gramerin kelime üzerinde baskın olduğu dönemin uzamasına sebep oldu. Bu dönemde kelimeleri standart hale getirme konusunda girişimlerde bulunuldu ve sözlükler yazıldı.

19. Yüzyıldan başlarından itibaren temel dil öğretim metodu Gramer-Çeviri idi. Standart bir Gramer-Çeviri dersinde bir veya iki dilbilgisi kuralı, bir kelime listesi ve anadilden hedef dile ve de hedef dilden ana dile tercüme yapmayı içeren bazı alıştırmalar vardı. Bu metotta öğretilecek kelimeler genellikle yeni dilbilgisi kuralını sunabilmeye uygun olup olmamasına göre seçilirdi. Öğrencilerin yeni kelimeleri kendi başlarına öğrenmeleri beklenir ve buda onları iki dilli sözlükler kullanmaya yöneltirdi.

Daha sonra geliştirilen Dolaysız Yöntem ise hedef dilde çok iyi olan öğretmenlere ihtiyaç duymaktaydı ve bu her zaman mümkün değildi. Bu, yabancı dil öğreniminde anadili öğrenirken yaşanan süreçleri taklit etmeyi hedefleyen bir yöntemdi, ancak yabancı dil öğrenenlerin haftada sadece birkaç saat ders gördüğü gerçeğini göz ardı ediyordu. 19. Yüzyılın başlarında Dolaysız Yöntemin eksiklikleri ve avantajları tartışılırken, Okuma Metodu adı verilen bir başka metot ortaya çıktı. Bu metot, kelime öğrenimini geliştirerek okuma becerisini kolaylaştırma esasına dayalıydı. Gramer-Çeviri, Dolaysız Yöntem ve Okuma Metodu İkinci Dünya Savaşına kadar kullanıldı.

Savaş esnasında Amerikan Ordusu konuşma becerisi gelişmiş olan personele ihtiyaç duyuyordu. Ancak mevcut yöntemler bu ihtiyacı karşılamakta yeterli değildi. Bu yüzden Amerikalı yapısal dilbilimciler Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemini geliştirdiler. Bu yeni metot Dolaysız Yöntemin dinleme ve konuşma becerilerine verdiği önemi ödünç alıyor ve dil öğrenimini bir alışkanlık oluşumunun sonucu olarak ele alıyordu. Telaffuza büyük önem veren sözlü egzersizler cümle yapılarına yoğunlaşan ve ezberlemeye dayalı alıştırmalar içeriyordu. Öğrencilerin, hedef dili analiz etmelerinden ziyade, alıştırma yaparak öğrenmeleri hedefleniyordu. Kulak-Dil Alışkanlığı Yönteminde vurgu yapısal kalıpları öğretme üzerindediydi, bu yüzden

kelimelerin nispeten daha basit olması gerekiyordu ve basitliklerine ve kullanım sıklıklarına göre seçiliyorlardı (Zimmerman, 1997). Öğretilecek yeni kelime miktarı sınırlıydı ve sadece egzersizleri uygulanabilir kılmak için yeni kelimeler eklenmekteydi. “İyi dil alışkanlıklarının ve dilin içerisine girmenin sonuç olarak kelimelerin artmasını sağlayacağına inanılmaktaydı.”(Coady, 1993: 4)

Benzer bir başka yaklaşım da Durumsal Yaklaşım'dı. Bu yaklaşım kelimeleri ve dilbilgisi birimlerini lokantada, tren istasyonunda vs. gibi farklı durumlara göre gruplandırmaya dayanıyor ve diğer metotlara kıyasla kelime öğretimine karşı daha prensipli bir yaklaşım sergiliyordu.

1950lerin sonlarında Noam Chomsky'nin görüşleri dil öğrenimi anlayışını değiştirdi. Chomsky'ye göre dile kavramaya dayalı faktörler hâkimdi ve dil doğuştan geldiği kabul edilen bazı soyut kurallardan ibaretti. 1972'de Hymes'in buna iletişimsel yetenek kavramını ilave ettiğini görüyoruz. (Schmitt, 2000: 14) Bu yeni kavram öğrenilen dilde, doğruluktan ziyade uygunluk üzerine yoğunlaştı. Yeni metodun temeli, dili anlamlı iletişim için kullanmaya dayalıydı ve buna İletişimsel Dil Öğretimi adı verildi. Temel vurgu dili kullanırken verilen mesajda ve akıcılıktaydı; dilbilgisi açısından doğruluk ikinci derecede önemliydi.

20. Yüzyılın ilk yarısında bazı bilim adamları öğrencilerin kelime öğrenme yüklerini azaltma konusu üzerinde çalışmaya başladı. Bu bilim adamı ve dilbilimciler özellikle okumaya uyarlanmış şekliyle, önce yaygın olarak kullanılan kelimeleri sunma ve herhangi bir metindeki yeni kelimelerin sayısını kısıtlama prensiplerini geliştirdiler. Bu düşünce tarzı Genel Kullanım Listelerinin (General Service Lists) ortaya çıkmasını sağladı. Bir başka yaklaşım ise, sayı olarak son derece sınırlı kelimeler (Basic English) kullanarak İngilizcedeki diğer tüm kelimelerin yerine kullanılacak bir liste oluşturmaya çalışıyordu. Bu çalışmaların tümü bir araya geldiğinde ortaya Kelime Kontrol Hareketi (Vocabulary Control Movement) çıkıyordu. Schmitt (2000) bu hareketin yanı sıra, daha birçok farklı kelime öğretim çalışmaları yapıldığını belirtmektedir. Ayrıca, günümüzde de kelime öğretimi ile ilgili birçok farklı görüş ve teknikler olduğu bilinmektedir.

4. BİR KELİMEYİ BİLMENİN FARKLI YÖNLERİ

Bir öğrencin bir kelimeyi bilmesi için aynı zamanda hangi bilgilere sahip olması gerekir? Kelime Öğretimi konusunu çalışırken bu sorunun cevabını bulmak son derece önemlidir. Elbette ki bu, bir çırpıda cevaplanacak türden bir soru değildir; çünkü bir kelimeyi bilmenin birçok farklı yönü vardır. Bilim adamları bir kelimeyi bilmenin içerdiği alt kategorilerle ilgili çeşitli sınıflandırmalar yapmışlardır. Harmer (1994: 158) bir kelimeyi bilmenin alt kategorilerini aşağıdaki tablo ile özetlemektedir.

Tablo 1: Bir kelimeyi Bilmenin Alt Kategorileri

KELİME	ANLAM	Metin İçerisinde Anlam
		Anlam İlişkileri
	KELİME KULLANIMI	Mecaz ve Deyim
		Çağrışımlar
		Üslup ve Dizin
	KELİME BİLGİSİ	Kelime Grubu
		Önekler ve Sonekler
		Yazım ve Telaffuz
		İsimler : Sayılabilen ve

	KELİME GRAMERİ	sayılamayan, vs.
		Fiil: Tamlama, deyimsel fiiller, vs.
		Sıfatlar ve zarflar: konumları vs.

4. 1. Anlam

En basit seviyede anlam, bir kelime ile onun gerçek veya tasavvur edilen bir dünyadaki karşılığı arasındaki ilişkiden ibarettir (kişi, şey, eylem, koşul, veya durum). “Bu ilişkinin belirlenmesi oluşumdan gelen bir özellik değil, keyfi bir durumdur, zira kelimeyi kullanan insanlar tarafından belirlenmektedir” (Drum ve Konopak, 1987:73). Kelimelerin genellikle birden fazla anlamı vardır.

4.1.1. Metin İçerisinde Anlam

Öğrenci bir kelimeyle ilk kez karşılaştığında, kelimenin kullanıldığı metne dikkat etmesi gerekir. Rivers, (1983) bir metne bağlı olmadan öğrenilmiş kelimeleri çoğunlukla sahte bir mücevhere benzetmektedir. Örneğin, ‘Table’ (masa) kelimesi ‘The books are on the table.’ (Kitaplar masanın üzerindedir.) cümlesinde mobilya anlamında kullanılırken, ‘His stories kept the whole table amused.’ (Hikayeleri masadaki herkesi eğlendirdi.) cümlesinde ise masanın etrafında oturan insanlar anlamına gelmektedir.

4.1.2. Anlam İlişkileri

Öğrenilip kullanılan kelimeler arasında genellikle farklı ilişkiler ortaya çıkar. Bu ilişki farklılıkları için McCarthy (1990: 16) şöyle demektedir: “Bir kelime birimini her kullandığımızda bir başka kelime yerine o kelimeyi seçmiş oluruz ve bu sözcükler arasında bir tür ilişki sergiler: anlamları bakımından birbirleriyle nasıl ilişkili oldukları, birbirleriyle nasıl benzer veya farklı oldukları, birbirlerinin yerine kullanılıp kullanılmayacakları...”. Dil öğretiminde en çok

karşılaşılan anlam ilişkilerinin eşanlamlılık (synonymy), zıt anlamlılık (antonymy) ve altanlamlılıktır (hyponymy).

4.1.2.1. Eş Anlamlılık (Synonymy)

Eşanlamlılık (synonymy) iki veya daha fazla kelimenin aynı manaya gelmesi demektir. İngilizcede anlam olarak birbirine yakın olan çok fazla kelime vardır. 'gift' ve 'donation' (ödül), 'start' ve 'begin' (başlamak), 'difficulty' ve 'problem' (zorluk) eşanlamlı kelimelere birkaç basit örnektir. Ancak iki kelimenin her kullanımda tam olarak aynı manaya gelmesi çok nadir görülen bir durumdur. Eğer öyle olsaydı bir dilde eşanlamlı kelimeler bulunmasına pek fazla ihtiyaç olmazdı. Yukarıda da belirttiğimiz gibi 'start' ve 'begin' (başlamak) kelimeleri eşanlamlı olmalarına rağmen 'Sabahleyin arabam çalışmadı.' cümlesini 'My car didn't start in the morning.' şeklinde söyleyebilirken, 'My car didn't begin in the morning.' şeklinde ifade edemiyoruz, çünkü bu hatalı bir kullanım oluyor.

4.1.2.2. Altanlamlılık (Hyponymy)

Kapsam ilişkisinde farklı kategorileri temsil eden kelimeleri kapsayan bir üst terim söz konusudur. Örneğin 'otomobil'(car) sözcüğünün 'vasıta' (vehicle) kelimesinin kapsamı içerisinde olduğu ve 'vasıta'nın üst terim olduğundan söz edilir. Bu 'vasıta' üst terimi aynı zamanda 'kamyon' (lorry), 'panelvan' (van) ve 'motosiklet' (motorcycle) kelimelerini de kapsar. Bu ulaşım araçlarının isimleri bir kelime sınıfı oluştururlar ve bunlara birlikte kapsanan (co-hyponyms) kelimeler denilir. "Kapsam ilişkisi kelime öğretimi ve öğrenimi için farklı bir düzenleme şekli ortaya çıkarır. Çoğu dil öğretim kitabı bilerek veya farkında olmadan çiçek isimlerini, giysileri veya mobilya türlerini bir arada sınıflandırarak, bu özelliği kullanır." (McCarthy, 1990: 19).

4.1.2.3. Zıt Anlamlılık (Anthony)

Anlam olarak karşıt olma şeklinde ifade edilebilir. Üç farklı türü vardır. 'Ölü'(dead) ve 'diri' (alive) kelimelerinde olduğu gibi herhangi bir ara terimin

bulunmadığı, yani bir canlının ya ölü yada diri olabileceği üçüncü bir seçeneğin bulunmadığı şekline derecelendirilemeyen (ungradable) zıt anlamlılık denir.

Bir başka tür olan derecelendirilebilir (gradable) zıt anlamlılıkta ise terimler anlam olarak birbiriyle ilintilidir ve her zaman toplumsal olarak belirlenmiş normlara göre karşılaştırma belirtirler. Genellikle 'büyük' (big) ve 'küçük' (small), 'kısa' (short) ve 'uzun' (long), 'genç' (young) ve 'yaşlı' (old) gibi sıfatlar bu tür zıt anlamlılık sınıfına girer. 'sıcak'(hot) ve 'soğuk' (cold) karşıt anlamlı kelimelerdir ancak bu iki terim arasında 'sıcağa yakın' (tepid), 'ılık' (warm), 'serin' (cool) gibi ara kademeler de vardır.

Diğer bir zıt anlamlılık türü olan karşıtlıkta (converse) ise iki kelime tam olarak farklı bir şekilde birbirini anlatır ve çiftler arasındaki ilişkinin karşılıklı olduğunu görürüz. Ailede ve sosyal ilişkilerde karşıtlık ilişkisinin birçok örneği vardır. 'Koca' (erkek eş) ve 'wife' (bayan eş) 'yukarı' (above) ve 'aşağı' (below) kelimeleri bu tür karşıtlığa örnek olarak gösterilebilir.

4.2. Kelime Kullanımı

Bir kelimenin anlamı, kullanım şekline bağlı olarak değiştirilebilir, genişletilebilir veya daraltılabilir ve bu da dil öğrenenlerin bilmesi gereken bir husustur.

4.2.1. Mecaz ve Deyim

Kelime anlamı çoğunlukla, mecaz ve deyim kullanımı ile genişletilir. İngilizcede eğer birisi, bir kimse için "wants to have his cake and eat it too," (hem keki olsun hem de yesin istiyor.) ifadesini kullanıyorsa, bu ifadenin anlamını mecazi içeriği sayesinde kavrayabiliriz. "Cake" (kek) arzulanan bir şeyi anlatmak için kullanılan bir mecazdır ve emek sarf edilmeden sahip olunup kullanılmak istenen arzularımızı anlatmak için kullanılan mecazi bir ifade şeklindedir. Yine bir kimse evde beslediği kaplumbağası için "croak" (vıraklamak) ifadesini kullandığında, bu kez manayı kelimenin mecaz

anlamından çıkarmak mümkün değildir. “Croak” ifadesi bir deyimdir. Biz bu ifadeyi duyduğumuzda kaplumbağanın garip bir ses çıkardığını değil de ‘öldüğünü’ anlarız. Dil öğrenirken deyimlerin anlamlarını da öğrenmek gerekir ve deyimler diğer ifadelere oranla daha çabuk öğrenilirler ve unutulma olasılıkları daha azdır.

4.2.2. Çağrışımlar

Çağrışımlar, çoğunlukla bir arada kullanılan kelimelerdir. “Kelime konusu çalışılırken, çağrışım ilişkisi temel teşkil eder; bu, kelimeler arasındaki bir evlilik akdi gibidir ve bazı kelimeler birbirleriyle diğerlerinin sahip olduğundan daha iyi bir evlilik ilişkisine sahip olabilirler” (McCarthy, 1990, s.12).

İngilizce öğrenen birçok kişinin aşına olduğu, sıklıkla karşılaşılan bir çağrışım örneği yakışıklı bir erkeği ve güzel bir bayanı tanımlamak için kullanılan sıfatlardır. Güzel bir bayanı tarif etmek için İngilizcede ‘beautiful’ (güzel) sıfatını, yakışıklı bir erkeği tarif etmek için ise ‘handsome’ (yakışıklı) sıfatını kullanırız ama bunların birbirlerinin yerine kullanılması çok nadir görülen bir durumdur ki bu örnek Türkçemiz için de geçerlidir. Çok karşılaşılan bir başka örnek ise yüksek-uzun anlamlarına gelen ‘high’ ve ‘tall’ sıfatlarıdır. ‘High mountains’ (yüksek dağlar) ve ‘tall trees’ (Uzun/yüksek ağaçlar) ifadeleri doğru iken, ‘tall mountains’ ve ‘high trees’ ifadeleri yanlış kullanımlardır. Benzer şekilde bir insan için ‘tall man’(uzun boylu adam) tabiri kullanılabilirken ‘high man’ ifadesi mecaz bir kullanım olan kendinden geçmiş, sarhoş manası haricinde uzun boylu adam anlamında kullanılamamaktadır. Bir tavanı tanımlamak için yüksek manasında ‘high’ sıfatı kullanılabilir ancak ‘tall’ kullanılamaz. Yine İngilizcede bir pencereden söz ederken hem ‘tall’ hem de ‘high’ sıfatları kullanılabilir ancak ‘tall window’ şekil olarak yüksek/yukarıya doğru uzunlamasına bir pencere, ‘high window’ ise yerden yüksekliği fazla olan bir pencereyi anlatır. Yaşlanmak ‘get old’ ve yorulmak ‘get tired’ ifadelerinde ‘get’ fiilini kullanırken, saç dökülmek ‘go bald’ ve saç kırılmak ‘go grey’ ifadelerinde ‘go’ fiili kullanılır.

Çağrışım bilgisi, dili anadil olarak kullananların sahip olduğu becerilerin bir parçasıdır ve dili sonradan öğrenenler için büyük bir sorun teşkil edebilir.

4.2.3. Üslup ve Dizin

Kelime kullanımının diğer iki yönü de üslup ve dizindir. Üslup, bir yazar veya konuşmacı tarafından kullanılan dilin veya yapıların belirli bir kontekste, dinleyiciye ya da amaca uygun olarak seçilmesi anlamına gelir. Üslubun üç ana unsuru; resmiyet derecesi, standart dilbilgisi kullanılıp kullanılmadığı ve konuşma yapısıdır. "...kelime seçimi özellikle kimin kime, ne zaman, ne için, ne söylediğine bağlıdır. Bir mesajın içeriği, mesajı gönderen, alan, durum ve amaç ve nasıl iletildiği konuları arasındaki ilişkiye genellikle dizin adı verilir"(McCarthy, 1990: 61).

'We talked about the problem and some of the issues involved and he suggested an approach that might lead to a solution.' (Sorunla ve konuyla ilgili bazı meseleler hakkında görüştük ve bizi çözüme götürecektir bir yaklaşım önerdi.) şeklinde bir konuşmanın ardından sorunun bir bisiklet lastiğindeki patlak olduğunu düşünmek mümkün değildir. Elbette ki çok daha önemli bir sorundan bahsedildiği çok açıktır. Bu konuşmadaki kelimelerin seçimi ve kullanılan dil, bize konuşan kişinin önemli bir meseleden bahsettiğini anlatmaktadır.

4.3. Kelime Yapısı

Kelimeler aynı zamanda yapılarını ve yine bu yolla gramer açısından değerlerini de değiştirebilirler. Öğrencilerin kelime yapısı ile ilgili bilgiye sahip olması ve kelimeleri farklı gramer yapılarına nasıl uygun hale getirebileceklerini bilmeleri gerekmektedir. Kelime yapısını bilmek, kelimelerin nasıl yazıldığını ve söylendiğini ve de yapılarının nasıl değiştirilebileceğini bilmek anlamına gelmektedir.

4.3.1. Kelime Grubu

Her bir kelime grubu kelimenin ne olduğunu değil, kelimenin nasıl kullanılacağını açıklar. Aslında aynı kelime, bir cümlede isim iken diğer bir cümlede fiil ya da sıfat olabilir. Rodgers (1969) bir kelimenin ait olduğu grubun, o kelimenin öğrenilmesini etkilediğini ortaya koymuştur. Öğrenilmesi en kolay olan grup isimlerdir ve onları sıfatlar izlemektedir. Fiiller ve zarflar öğrenilmesi en zor olan türlerdir. Bu bulgular kelime anlamlarını metin içerisinden tahmin etme konusunda yapılan uygulama sonuçlarıyla kısmen uyum göstermektedir. Genellikle isim ve fiillerin anlamlarını metin içerisinden tahmin etmek sıfat ve zarflara göre daha zordur.

Aşağıdaki örnekler bir kelimenin ait olduğu grubun bir cümleden diğerine nasıl değişebileceğini göstermektedir:

'The town decided to build a new jail.' (Kasabalılar yeni bir hapishane inşa etmeye karar verdi.) Cümlesinde 'Jail' (hapishane) bir isimdir ve fiil cümlesinde 'to build' (inşa etmek) fiilinin nesnesi durumunda kullanılmıştır.

'The sheriff told us that if we did not leave the town immediately he would jail us.' (Şerif, eğer hemen kasabayı terk etmezsek bizi tutuklayacağını söyledi.) Cümlesinde 'jail' (tutuklamak) 'would jail' (tutuklayabilmek) bileşik fiilinin bir parçası olarak kullanılmıştır.

4.3.2. Önekler ve Sonekler

Öğrencilerin kelime türetmek için kullanılan ekleri de bilmesi gerekir. Günümüzde İngilizcede kullanılan kelimelerin çoğu köken olarak İngilizce değildir. Bu kelimeler diğer dillerden alınmıştır. İngilizcedeki kelimelerin büyük çoğunluğu Latince ve Yunanca kökenlidir. Kelime öğrenimi açısından, İngilizcedeki sözcüklerin kökenlerini veya "kök"lerini bilmek de faydalıdır. Bir kelime kökünün anlamı biliniyorsa; ondan türetilmiş, ancak ilk kez karşılaşılan bir kelimenin anlamını tahmin etmek mümkün olabilir.

İngilizce bir kelime üç kısımdan oluşabilir; kök, önek ve sonek. Kök kelimenin temel anlamını içerir ve kelimenin esas unsurudur. Önek adından da anlaşılacağı gibi kelimenin önüne eklenerek kelimenin anlamını değiştirir

veya yeni bir kelime oluşturur. Sonek kökten sonra kullanılır ve kelimenin işlevinin yanı sıra anlamını da değiştirir.

Örneğin İngilizcedeki 'act' (davranmak, sergilemek) kökü bir cümle içerisinde 'You act like a child.' (Çocuk gibi davranıyorsun.) şeklinde kullanılır. Bir öğrenci eğer bu cümleyi anlayabiliyor ve 're-' (yine, tekrar) önekinin anlamını biliyorsa aynı zamanda 'How will she react when she hears the news?' (Haberleri duyduğunda nasıl tepki verecek?) cümlesinde 'react' (karşı hareket yapmak, tepki göstermek) kelimesinin anlamını da kavrayabilecektir.

4.3.3 Yazım ve Telaffuz

Öğrencilerin aynı zamanda kelimelerin nasıl yazıldığını ve telaffuz edildiğini de bilmeleri gerekir. Eğer öğrencilerin kelimeleri konuşma şeklinde anlaması ve telaffuz etmesi bekleniyorsa, kelime vurgusu da son derece önem kazanır. Fiil ve isimlerde olduğu gibi, bir kelimenin telaffuzundaki vurgulama kelimenin sözcük türünü de değiştirebilir.

4.4. Kelime Grameri

Belirli kelimelerin kullanımı belirli dilbilgisi yapılarının kullanımını da gerektirebilir. Kelime bilmenin bu farklı yönü aşağıdaki alt başlıklarda uygun örneklerle anlatılacaktır.

4.4.1. İsimler

Sayılabilen ve sayılamayan isimlerin kullanımı farklılıklar sergiler. Normalde isimler ya sayılabilen ya da sayılamayan sınıfındadır. Sayı sıfatları, sayılabilen isimleri niteleyebilirler ve morfolojik açıdan belirlenmiş çoğul şekilleri vardır, 'one book' (bir kitap), 'three books' (üç kitap), 'two dictionaries' (iki sözlük) gibi. Sayılamayan isimler sayı sıfatları tarafından doğrudan nitelenemezler, ancak 'much' (çok) gibi belirsiz niceleyicilerle kullanılabilirler ve bunlarda sayı ayrımı doğrudan belirtilemez. Örneğin, İngilizce'de sayılamayan bir isim olan 'furniture' (mobilya) kelimesini sayı

belirtmek için kullanmamız gerektiğinde ancak ‘two pieces of furniture’ (iki parça/adet mobilya) şeklinde kullanabiliriz, ‘two furnitures’ şeklindeki bir kullanım doğru değildir. Birçok isim ise farklı anlamlara gelecek şekilde, hem sayılabilen hem de sayılamayan şeklinde kullanılabilir. Bu kullanımlara örnek olarak ‘chicken’ (piliç) kelimesi ‘a chicken’ (bir piliç) şeklinde kullanıldığında sayılabilir durumdadır ve “bütün bir piliç yada tek bir canlı hayvan”ı ifade ederken, ‘some chicken’ (biraz piliç) aynı kelimenin sayılamayan isim olarak kullanımına örnek teşkil eder ve “biraz piliç eti” manasına gelir.

4.4.2. Fiiller

Filler de belirli dilbilgisi yapılarının kullanımını gerektirir. Örneğin ‘tell’ (anlatmak) ve ‘ask’ (sormak) fiilleri “nesne + to + mastar” yapısını gerektirir. Ancak aynı yapı ‘say’ (söylemek, anlatmak) fiili için gerekli değildir. Veya benzer şekilde ‘can’, ‘must’ gibi kipleri bilmek demek, aynı zamanda bunları takip eden fiillerin ‘to’ almamış mastarlar olması gerektiğini de bilmek demektir. Öğrenciler bu tür bilgilere sahip değilse ortaya örneklerde olduğu gibi, hemen göze çarparak türden hatalı cümleler çıkar; ‘She said me to go with her.’ [say fiili arkasından insan olan bir nesne almaz], ‘We must to study hard.’ [‘must’ tan sonra ‘to’ kullanılmaz].

4.4.3. Sıfatlar ve Zarflar

Öğrencilerin bilmesi gereken bir başka konuda sıfatlar ve zarflardır. Cümle içerisinde sıfatların diziliş sırası ve zarfların nerede kullanılacağı, birçok öğrenci için zorluk arz eden konulardır. Dolayısıyla sıfat ve zarfların anlamları ve de birlikte kullanılabileceği kelimeler öğretilirken aynı zamanda diziliş ve konumları üzerinde de durulması gerekir. İngilizce’de bir ismi niteleyen sıfatların dizilişi normal olarak; kişisel görüş, büyüklük, yaş, şekil, renk, yapılan malzeme ve köken şeklindedir. Sıfatların dizilişi ile ilgili olarak ‘a lovely small old red wooden Italian house’ (hoş, küçük, eski, kırmızı, ahşap bir İtalyan evi) şeklindeki uç bir tamlamayı örnek olarak verebiliriz. Ve yine zarfların cümle içerisindeki konumuna örnek olarak; ‘She listened to me carefully.’ ‘She carefully listened to me.’ (O, beni dikkatlice dinledi.)

cümlesinde 'carefully' (dikkatlice) zarfının her iki cümledeki kullanımını da doğrudur.

Bu bölümde değinilen tüm bilgileri göz önünde bulundurarak şunları söylemek mümkün ki; bir kelimeyi bilmek demek, farklı türden bazı bilgilere de hakim olabilmek anlamına gelmektedir. Kelimeler, gramer kurallarının getirdiği sınırlamalara uyumlu olarak, doğru şekilde kullanılmalıdır. Kelimelerin etkin olarak kullanılabilmesi için kelime formlarına, ek getirme ve yazım kurallarına, telaffuzuna ve ait olduğu kelime grubuna dikkat edilmelidir. Ve bir kelimeye tam olarak hâkim olabilmek için eğer, varsa birden fazla anlamını da bilmek gerekmektedir.

5. KAÇ KELİME? HANGİ KELİME?

Kelime öğretiminden söz ederken; kaç kelime öğretmek gerektiği, İngilizce'de kaç kelime olduğu, hangi kelimelerin öğretilmesi gerektiği gibi cevaplanması gereken bazı önemli sorular daha vardır. Bu bölümde, farklı başlıklar altında bu soruların cevaplarını bulmaya çalışacağız.

5.1. İngilizce'de Kaç Kelime Vardır?

Popüler basında, İngilizce'deki kelimelerin toplam sayısı hakkında farklılık gösteren rakamlar vardır: "400.000 ila 600.000 arasında" (Claiborne, 1983:5), "yarım milyon ile 2 milyon arasında" (Crystal, 1988:32), "yaklaşık 1 milyon" (Nurnberg ve Rosenblum, 1977:11), "yaygın olarak kullanılan 200.000 kelime, ancak teknik ve bilimsel terimleri ekleyince bu sayı birkaç milyona kadar çıkabilir" (Bryson, 1990:23). İngilizce'deki kelimelerin toplam sayısı ile ilgili olarak yapılan bu açıklamalardaki farklılığın sebebi, kelimenin ne olduğu ile ilgili yapılan tanımlamaların farklılığındandır. Kelime sayısı hakkında daha güvenilir bir tahminde bulunmak üzere yapılan bir çalışma, sayma birimi

olarak kelimeleri değilde kelime ailelerini ele almayı hedeflemiştir. Bazı bilim adamları 'Webster's Third New International Dictionary (1963)' sözlüğündeki kelime ailelerini saymışlardır. Bu tür kapsamlı sözlükler bütün kelime ailelerini içeremez ancak yine de bu, İngilizcedeki toplam kelime sayısını tespit etmenin en güvenilir yoludur. Özel isimleri ve aynı kelimenin farklı yazılışlarını hariç tutan bilim adamları, sözlüğün 54.000 kelime içerdiğini ortaya çıkarmıştır. Her bir kelime ailesinin birkaç kelimedenden oluştuğu düşünüldüğünde bu çok büyük bir sayıdır. Bu yüzden dildeki toplam kelime sayısı ile kıyaslandığında, formal öğretim yoluyla öğretilebilecek kelime miktarı çok küçük bir miktardır.

5.2. İngilizce'yi Anadili Olarak Kullananlar Kaç Kelime Bilir?

Maalesef ülkemizde, ileri seviyede dil öğretiminde bile öğrencilerin bildiği kelime sayısını İngilizce'yi anadil olarak kullananlarla kıyaslayabilmek çok iyimser bir yaklaşım olur. "Şu anda elimizdeki en iyi kabaca tahmin 20.000 kelime ailesi olabileceğini göstermektedir. İngilizce'yi anadili olarak kullananların kelime dağarcığına yılda yaklaşık olarak 1.000 kelime ailesi eklemesi beklenir. Bu, şu demektir; beş yaşında okula başlayan bir kişi, 4.000 ila 5.000 civarında kelime ailesini bilir. Bir üniversite mezunu yaklaşık olarak 20.000 kelime ailesi biliyor olacaktır." (Goulden, Nation ve Read, 1990:11). Bu rakamlar kabaca yapılmış tahminlerdir ve fertler arasında çok büyük farklılıklar olabileceği belirtilmektedir. Özel isimler, birleşik isimler, kısaltmalar ve yabancı kelimeler bu sayılara dahil edilmemiştir. Bir kelime ailesine kök kelime, çekimli şekilleri ve az sayıdaki kurallı olarak türetilmiş şekilleri dahil edilmiştir (Bauer ve Nation, 1993). Jamieson (1976) tarafından yapılan bir çalışma, İngilizce'nin kullanıldığı bir ilkokulda İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerle anadili İngilizce olan öğrencilerin kelime artışlarının aynı olduğunu, ancak başlangıçtaki farkın kapanmadığını göstermiştir. Araştırmacılara göre, ilköğretim seviyesindeki bir öğrencinin 3.000 civarında 'yüksek frekanslı' (high frequency) İngilizce kelime bilmesi gerekmektedir. Bu kelimeler birinci derecede önceliğe sahiptir ve bunlar öğrenilmedikçe başka kelimelere odaklanmanın büyük bir önemi de yoktur.

5.3. Dil Öğrenen Bir Kişinin Kaç Kelime Bilmesi Gerekir?

Dil, çok büyük sayılarda kelime kullanır ancak bu kelimelerin hepsi eşit derecede yararlı değildir. Hiç şüphesiz ki, farklı dil öğrenim seviyelerinde farklı tür kelimelere ihtiyaç vardır. Bazı kelimeleri ders kitaplarında, gazetelerde veya reklamlarda gördüğümüzden daha sık görürüz ya da bazı kelimeler mühendislik ders kitaplarında, işletme veya tıp kitaplarında olduğundan daha sık görülür. Eğer öğretilecek kelimeler öğrencilerin seviyelerine ve ihtiyaçlarına göre düzenlenirse dersler daha anlamlı bir hale gelir. Nation (2001) birçok farklı türden metindeki kelimeleri görülme sıklıkları bakımından saymış ve pedagojik kullanım açısından bu kelimeleri sınıflandırmıştır. Bu çalışmalara dayalı olarak, kelimeler dört ana gruba ayrılmıştır: Yüksek frekanslı kelimeler (high frequency words), akademik kelimeler (academic words), teknik kelimeler (technical words) ve düşük frekanslı kelimeler (low frequency words) (Coxhead ve Nation, 2001).

5.3.1. Yüksek Frekanslı Kelimeler

Sıkça karşılaşılan bir grup kelime bütün dil kullanımı için temel olarak kabul edilmiştir. Bu grup, konuşma dilinde ve yazılı metinlerde kullanılan kelimelerin çok büyük bir oranını kapsayan ve de dilin her türlü kullanımında görülen yaklaşık olarak 2.000 kelime ailesinden oluşur. Yüksek frekanslı bazı kelime örnekleri; 'ask' (sormak), 'do' (yapmak), 'big' (büyük), 'idea' (fikir), 'right' (doğru/hak), 'metal' (metal), 'often' (sık sık), 'page' (sayfa), 'mile' (mil), 'strong' (güçlü), 'always' (her zaman) vs. dir. Edatlar, bağlaçlar ve yardımcı fiillerin hepsi de bu gruba dahildir. Eğitimde kullanılmak üzere İngilizce'de en çok kullanılan kelimelerle ilgili birçok liste hazırlanmıştır, ancak bunlardan en yaygın olarak kullanılanı Michael West'in (1953) hazırladığı 'General Service List of English Words/GSL' dir (İngilizce Kelimelerin Genel Kullanım Listesi). Nation ve Waring (1997:5) bu konuda, "Her ne kadar GSL'nin eski olmasından, içerdiği hatalardan ve yazılı kullanım ağırlıklı olmasından dolayı değişikliklere ihtiyacı olsa da mevcut en iyi listedir ve bu listede kelimelerin farklı manalarına göre kullanım sıklıkları verilmiştir" demektedirler. Bazı

çalışmalar GSL'nin çoğu akademik metindeki kelimelerin yaklaşık % 80'ini kapsayabildiğini göstermiştir (Coxhead ve Nation, 2001; Nation ve Waring, 1997). Bu durum, öğrencilerin İngilizce'de genel olarak kullanılan 2.000 kelimeyi bilmesi halinde dilin yaklaşık % 80'ini anlayabilmeleri anlamına gelmektedir.

5.3.2 Akademik Kelimeler

Akademik kelimeler, farklı bilim dallarındaki metinlerde sıklıkla görülen kelime grubudur. Genellikle bu kelimeler akademik olmayan metinlerde pek fazla görülmezler ve bunlar belirli bir alandaki teknik terimler değildirler. Coxhead'e (2001) göre akademik kelimeler genellikle akademik metinlerde, orta öğretim veya üniversite ders kitaplarında, belgelerde, kelimeleri belirli konular üzerinde yoğunlaşmış dergilerde, raporlarda, el kitaplarında veya gazetelerde kullanılır. Bazı akademik kelime örnekleri şöyledir; 'assume' (varsaymak), 'cite' (alıntı yapmak), 'capable' (kabiliyetli, muktedir), 'approach' (yaklaşım), 'aspect' (görünüş, yön), 'crucial' (çok önemli, kritik), 'element' (unsur), 'feature' (özellik), 'integrate' (birleştirmek, bütünlemek), 'justify' (haklı çıkarmak, desteklemek), 'manipulate' (el ile değişiklik yapmak), 'vision' (görüş, önsezi), 'publish' (yayınlamak), 'accurate' (doğru, tam, kesin). İki ana akademik kelime listesi 'The University Word List/UWL' (Üniversite Kelime Listesi) (Xue and Nation, 1984; and Nation, 1990) ve 'The Academic Word List/AWL' (Akademik Kelime Listesi) (Coxhead, 1998) dir. GSL'nin yanı sıra UWL veya AWL'yi bilmek kullanımda olan birçok akademik kelimenin yaklaşık % 90'ını bilmek anlamına gelmektedir.

5.3.3. Teknik Kelimeler

Teknik kelimeler kullanıldıkları metinlerin başlıkları ve alanlarıyla yakından ilgilidir. Tek bir konu başlığı için oldukça yoğun bir şekilde kullanılırlar, ancak diğer konular için aynı derecede yaygın değildirler. Örneğin, 'phoneme' (sesbirim), morpheme (biçimbirim), 'lemma' (önerme) kelimeleri Uygulamalı Dilbilimi alanı için sınırlı olan teknik kelimeler iken 'anode' (anot), 'impedance' (özdirenç), 'dielectric' (yalıtkan), 'galvanometer'

(akımölçer, galvanometre) kelimeleri yaygın olarak Elektronik alanında kullanılırlar. Bu yüzden bu tür kelimeler bir konu başlığından diğerine çok büyük farklılıklar gösterirler. Bazı durumlarda aynı kelimeler farklı alanlarda değişik anlamlara gelebilecek şekilde kullanılırlar. Örneğin, 'operation' (operasyon, ameliyat, işleme), kelimesi Tıp alanında sadece 'ameliyat' anlamında, 'mouse' (fare) kelimesi Bilgisayar alanında 'donanımın bir parçası' veya 'strength' (güç, mukavemet, dayanıklılık) kelimesinin Fizikte 'mukavemet' anlamında kullanılması gibi. Teknik kelimeler, kullanılmakta olan kelimelerin yaklaşık % 5'ini kapsar.

5.3.4. Düşük Frekanslı Kelimeler

Bu grup, çok kısıtlı bir alanda kullanılan ve az rastlanılan kelimelerden oluşmaktadır. Düşük frekanslı kelimeler en büyük grubu oluştururlar çünkü yukarıda bahsettiğimiz üç grubun haricindeki tüm kelimeler bu gruba dahildir. Bu grup, özel isimler, dil kullanımında nadiren rastlanan kelimeler, bir metin içerisinde yalnızca bir veya iki kez rastlanan ve başka metinlerde çok nadiren rastlanabilecek kelimeleri içerir.

Bilim adamları, kelimelerin bu şekilde sınıflandırılmasının pedagojik uygulama açısından yararlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Çünkü bu, kelime öğretimi için net hedefler belirlenmesini sağlar. Bu şekilde, öğretilmesi gereken kelimelerin miktarının yanı sıra, ne tür kelimeler öğretileceği de belirlenir ve bu şekilde dil öğretiminde ulaşılması hedeflenen noktalara kolayca ulaşılması sağlanır. Elbette ki kelime öğretimine öncelikle en sık görülen kelimeleri öğretmekle başlanmalıdır.

Nation ve Waring, (1997) bu dört kelime tipini ele alarak İngilizce'yi öğrenen yabancıların öncelikle, en azından GSL'de ki 2.000 yüksek frekanslı kelime ailesini hedeflemesi gerektiğini, bu şekilde dili kullanabilmek için kendilerine bir temel oluşturabileceklerini belirtmekte ve bu 2.000 kelimeye hâkim olunduktan sonra ise öğretimin akademik kelimelere odaklanması gerektiğini belirtmektedirler.

5.3.5. Kelime Kontrol Hareketi (The Vocabulary Control Movement/VCM)

Kelime Kontrol Hareketi'nin temel unsurları, 1920'lerde ve 1930'ların başında oluşturulmuştur. Bu hareket, 'tek dilli' sözlüklerin ortaya çıkmasında ve gelişmesinde çok önemli bir rol oynamıştır. Kelime kontrolü ile ilgili araştırmalar, hangi kelimelerin günlük konuşmada ağırlıklı olarak kullanıldığını belirlemek ve bu sayede yabancı dil öğrenen öğrencilerin yükünü hafifletmek amacıyla ortaya çıkmıştır. 1900'lerin başlarından beri kelime sınırlandırılması konusunda ilgilenmekte olan Harold Palmer, yüksek seviyede normal iletişim kurmak için dikkatlice seçilmiş 1.000 kelimenin yeterli olabileceğini ortaya koymuştur. Ancak 1930 ve 1931 yıllarında Tokyo'da yayınladığı kelime seçimi ile ilgili iki liste 3.000 kelimeye kadar çıkmaktadır. Daha sonraları, 1934'te Hornby, Palmer'a katkıda bulunarak öncelikle ona kendi hazırladığı 900 kelimelik listeyi sundu ve bu iki bilim adamı birlikte, 1937 yılında 'Thousand-Words List / TWL' (Bin-Kelime Listesi) adı verilen listeyi yayınladılar. Günümüzde, dil öğretiminde kullanılan buna benzer bazı listeler bulunmaktadır.

5.3.6. Algısal (Receptive) ve Üretimsel (Productive) Kelimeler

Algısal ve üretimsel terimleri dili kullanma ve bilme konusunda farklı durumları ifade eder. Özet olarak, 'algısal' terimi okuma ve dinleme gibi algılama ile ilgili dil becerilerini kapsarken, 'üretimsel' terimi konuşma ve yazma gibi, dili kullanarak ortaya bir ürün çıkarmayı ifade eder. Bu terimleri kelime bilme konusu ile ilişkilendirdiğimizde kelime bilme ile ilgili, önceki bölümlerde de belirttiğimiz bütün hususları kapsarlar. Yabancı dilde kelime öğretimi alanında çalışan bilim adamları 'receptive' (algısal) ve 'productive' (üretimsel) terimlerini 'passive' (pasif) ve 'active' (aktif) terimleri ile eşanlamlı olarak kullanmışlardır.

Nation da (2001) bu kelime türlerini, pedagojik kavramlar olan 'algısal beceriler' (receptive skills) dinleme ve okuma ve 'üretimsel beceriler'

(productive skills) olan konuşma ve yazma ile ilişkilendirerek açıklamakta ve öğrencinin bir kelime ile yazılı veya sözlü olarak karşılaştığında onun anlamını kavraması ve anlamasını algısal kelimelerin çalışma süreci, ve yine bir öğrencinin konuşurken ve yazarken kelimeleri hatırlayıp kullanmasını da üretimsel kelimelerin çalışma süreci olarak tarif etmiştir. Laufer'a (1991) göre; öğrencinin algısal ve üretimsel kelimeleri büyük ölçüde farklılıklar sergiler, algısal kelimeler öğrendiğimiz dilin gramerine hakim olduktan çok uzun süre sonra bile, hayat boyu gelişmeye devam ederken, üretimsel kelimeler sadece içinde yaşadığımız toplumun veya dili kullanmamız gereken seviyenin gerektirdiği ortalama seviyeye ulaşıncaya kadar devam eder.

Yıllardan beri algısal/üretimsel ayrımına farklı açılardan bakılmıştır. Meara (1990) bu konuya kelimeler arasında aktif hale getirilmiş ilişki (aktif kelimeler) ve sözlü ve yazılı girdi halinde, dış etki yoluyla aktif hale getirilmiş ilişki (pasif kelimeler) şeklinde bakmaktadır. Corson'un (1995) pasif kelime tanımı aktif kelimeleri de kapsamasının yanı sıra üç ayrı tür kelimedenden de bahsetmektedir; kısmen bilinen kelimeler, düşük frekanslı kelimeler ve aktif olarak kullanılmaktan kaçınılan kelimeler. Melka (1997), bunu kelime bilmenin daha sonra kelimenin özümsemesi, uygun şekilde kullanılması gibi farklı adımlar izlediği bir süreç olarak görmektedir.

Genel olarak, algısal kelime kullanımının üretimsel kelime kullanımından daha kolay olduğu kabul edilmektedir. Dolayısıyla bilim adamları algısal kelime bilgisinin değerlendirilmesinin üretimsel kelime bilgisinin değerlendirilmesinden daha zor olduğunu da belirtmektedirler. Yabancı dil kelime öğreniminde algısal ve üretimsel kelime öğrenimini karşılaştırmayı hedefleyen araştırmalar, algısal testlerin üretimsel testlerden daha basit olduğunu ortaya koymuştur. Genelde öğrenci, bir kelimeyi algısal olarak bilmesine rağmen onu üretimsel olarak kullanamayabilmektedir. Dolayısıyla kavrama üretimden önce gelmekte ve üretmek algılamaktan daha zor olmaktadır.

6. KELİME ÖĞRENİMİ VE STRATEJİLER

McCarthy'ye (1984) göre kelime öğrenmenin amacı, hem kelimeleri hatırlamayı ve hem de onları ihtiyaç doğduğu anda çeşitli dil ortamlarında otomatik olarak kullanabilme yeteneğini içermelidir. Bu yüzden, 'kelime öğrenimi' kelimeyi bilmenin yanı sıra kelimeyi kullanabilme yeteneğini de içermelidir. Dördüncü bölümde, bir kelimeye 'hakim olma' nın farklı yönlerini ele almıştık. Bu bölümde ise amacımız kelimeleri öğrenme ve hatırlama süreçlerini incelemektir.

6.1. Bir Kelimeyi Öğrenebilmek için Kaç Kez Karşılaşmak Gerekir?

Bu konuyla ilgili farklılık arz eden araştırma sonuçları vardır. Nation (1990) bir kelimeyi 'bağlam'dan (context) öğrenebilmek için 5 ila 16 kez karşılaşılması gerektiğini belirtmiştir. Meara (1997) bu konuyla ilgili olarak bir 0.01 hipotezi öne sürmüştür (her 100 karşılaşmadan 1 kavrama) ve normalde yabancı dil öğrenenlerin çok fazla sayıda dil ortamıyla karşı karşıya getirilmemesi gerektiğini savunmuştur. Horst, Cobb ve Meara (1998) tarafından daha yakın zamanda yapılan; 10 günü aşkın bir süre zarfında 109 sayfalık bir kitabı okuyan 'alt-orta' (low intermediate) seviyedeki öğrencileri inceleyen araştırmada % 20'lik kavrama oranı elde edilmiştir. Yine aynı araştırmada, sekiz defadan fazla tekrar edilen kelimelerin sekizden az tekrar edilen kelimelere göre daha büyük oranda öğrenildiği görülmüştür.

Kelime tekrarı ile ilgili olarak, şu ana kadar ki sonuçların farklılıklar gösterdiği açıktır. Ancak araştırmacılar, bir kelimeye hâkim olmak için yapılması gereken kelime tekrarının 'metin içerisindeki önem' gibi birçok başka faktöre de bağlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Bu faktörlerden bazıları, kelimenin kullanıldığı dil ortamıyla olan bağlılığı, öğrencinin ilgisi ve bildiği kelimelerin sayısı ve niteliği olarak sıralanabilir.

6.2. Bir Bağlam (context) İçerisinde ve Bağlam Olmadan Kelime Öğrenimi

Kelimeleri bir bağlam içerisinden veya bağlam olmadan öğrenmenin birbirine üstünlüğü konusunda bilim adamlarının farklı görüşleri vardır. Birçok dil uzmanı 'bağlamsal' (contextualized) kelime öğreniminin, kelimeleri bir listeden öğrenmekten çok daha etkili olduğu görüşündedir. Oxford ve Scarcella (1994), bağlamsız (decontextualized) öğrenmenin sınavlar açısından öğrencilere faydası olabilse de, listelerden ezberlenen kelimelerin çabucak unutulduğunu belirtmektedirler. McCarthy (1990), anlamlı bir bağlam içerisinde öğrenilen kelimenin çok iyi özümzeneceğini ve hatırlanabileceğini belirtmektedir. Ancak bu alanda yapılan birçok çalışma, (Wind ve Davidson,

1969; Gershman, 1970; Hafiz ve Tudor, 1989; Hulstjin, 1992) bağlama dayalı öğretimi destekler sonuçlar verememiştir.

Kelime kazanımı ile ilgili yapılan yakın zamandaki çalışmalarda (örn. Coady, 1997; Meara, 1997; Nation, 1997) , özelliklede başlangıç düzeyinde kelime öğretimi için bağlamsız yaklaşımlara karşı gittikçe artan bir destek vardır ve yine bu çalışmalar daha ileri dil öğretim seviyelerinde, bağlamsal kelime öğrenimini desteklemektedir. Bu bilim adamları, görüşlerini desteklemek için başlangıç seviyesinde olan ve yoğun dinleme ya da okuma aktivitelerini takip edebilmek için yeterince kelime bilmeyen öğrencilerin çelişkili durumunu örnek göstermektedirler. Bu durum mantıksal olarak, yeni başlayan öğrencilere dili doğal olarak kavramalarını ve bağımsız olarak 'algısal' (receptive) becerilerini kullanabilecekleri kelime yeteneğini kazandıracak 3.000 kelime ailesinin bir bağlama bağlı kalmadan öğretilmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır (Laufer, 1997).

Kelimeleri, bir bağlam dahilinde veya bağlam olmadan öğrenme konusundaki tartışmalar devam ederken yapılan araştırma sonuçlarından potansiyel olarak etkin olan üçüncü bir yaklaşım ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşım, bağlamsal okuma ve bağlamsal olmayan kelime öğretimi birleştirmektedir. Yapılan iki çalışma (Paribakht ve Wesche, 1997; Zimmerman, 1994) hem bağlamsal okuma hem de 'programlı' (explicit) kelime öğretimi uygulayan öğrenimin sadece bağlamsal okuma yöntemini uygulayan öğretim şeklinden çok daha fazla miktarda kelime kazanımı sağladığını ortaya koymuştur.

6.3. Otomatik(Incidental) ve Belli Amaçlı (Intentional) Kelime Öğrenimi

'Incidental' kelime öğreniminde kelime öğrenimi, okuma ve dinleme gibi başka aktivitelerin yan ürünü olarak görülür. 'Intentional' kelime öğrenimi hafızaya kelime ile ilgili bilgileri yüklemek için uygulanan, bilinçli olarak hazırlanmış bir aktiviteyi uygulamaktır. Krashen (1989) 'incidental' kelime öğreniminin veya kazanımının 'intentional' kelime öğreniminden daha iyi sonuçlar elde ettiği yargısına varmıştır. Etkin bir 'incidental' kelime öğrenimi

için gereken önemli unsurlardan birisi 'okuma'dır. Bu yüzden 'incidental' kelime öğrenimi, alt seviyedeki öğrenciler için uygulanabilir değildir.

Son zamanlarda yapılmış yabancı dil ile ilgili çalışmalar, birleştirilmiş bir yaklaşımın, sadece 'incidental' kelime öğrenimine göre daha üstün olduğunu ortaya çıkarmıştır. Örneğin, Zimmerman (1994) haftada üç saatlik bir programlı 'explicit' kelime öğretiminin yanı sıra öğrencinin kendilerinin seçtiği bazı materyallerle yaptığı okumanın, yalnızca 'okuma' ile kazanılan kelimelere göre çok daha üstün olduğunu ortaya çıkarmıştır. Yine, Paribakht ve Wesche (1997) okumaya ilave olarak yapılan programlı 'explicit' kelime öğretiminin, üç aylık bir dönem sonrasında, daha iyi kazanımlarla sonuçlandığını ortaya çıkarmıştır.

Bu konuyla ilgili olarak şunları söylemek gerekir ki; literatürde 'incidental öğrenim' terimi farklı yorumlara açıktır ve 'incidental' ve 'intentional' öğrenim arasında kesin bir ayırım yapılmamıştır. Laufer ve Hill'e (2000) göre, 'incidental' kelime öğrenimi ile ilgili yapılan geleneksel çalışmalarda öğrencilere 'genel kavrama' yönünde okuma yaptırılırken, son zamanlardaki çalışmalarda 'incidental' öğrenimde 'genel kavramanın' yanı sıra yeni kelimelere sözlükten bakmak gibi daha fazla ilgi gerektiren aktiviteler de yaptırılmaktadır ve Joe (1998) bu aktivitelere okunanları 'hatırlama' ve 'yeniden anlatma' yı da dahil etmektedir. Bu konuyla ilgili yapılan çalışmaların sonuçlarına göre, bir aktivite ne kadar çok ilgi gerektiriyorsa sağladığı kelime kazanımı da o kadar fazla olmaktadır.

'Incidental' öğrenim, daha önceden dinleme ve okuma becerilerini kazanmış olan 'orta' ve 'ileri' düzeydeki öğrenciler için daha etkili bir yöntemdir. 'Intentional' kelime öğrenimi özellikle temel kelime ve anlam bilgisini kapsayan 'çekirdek' olarak tabir edilebilecek kelimelerin öğretilmesi için gereklidir. Uzmanlara göre, ileri seviyelerde 'explicit' öğrenmede kelime ve anlam bilincinin gelişimi için 'incidental' kelime öğretimi teşvik edilmelidir. Bildiğimiz kelimelerin çoğu 'incidental' olarak öğrenilmiştir. Dil öğreniminde belirli bir yeterlilik seviyesinden sonra kelime kazanımı genellikle 'incidental'dır.

6.4. Hafıza ve Bellek Sistemi

Hafızamızın çalışma sistemi hakkında bilgi sahibi olmamız kelime öğretimi konusunda daha etkili yollar üretmemize yardımcı olabilir. Gairns'in (1986) hafıza ve bellek sistemi ile ilgili olarak yaptığı araştırmalar bize bu süreci kavrama konusunda çok net bulgular sunmaktadır. Yeni öğelerin öğrenilmesi öncelikle onların 'kısa-vadeli' hafızada ve sonrasında da 'uzun-vadeli' hafızada depolanmasını gerektirir. Bu süreci bilinçli olarak kontrol edemeyiz, ancak bu konuda değerlendirebileceğimiz bazı önemli ipuçları vardır. Öncelikle, eğer alınan hafıza öğelerin sayısı yediyi geçiyorsa, 'kısa-vadeli' hafızada kazanım söz konusu olamamaktadır. Bu önemli bilgiden çıkaracağımız sonuç şu olmalıdır; bir derste öğretmeyi planlayacağımız kelime sayısı yediyi geçmemelidir. Ancak 'uzun-vadeli' hafıza için bilgi depolamada bir sınır yoktur.

Araştırmalar, zihnimizdeki kelimelerin çok iyi bir şekilde ve etkin olarak düzenlendiğini ve de semantik açıdan birbiriyle bağlantılı kelimelerin, bir arada depolandığını göstermektedir. Kelime frekansı (word frequency), depolamayı etkileyen bir başka faktördür, çünkü en sık kullanılan kelimeler, hatırlanması en kolay olanlardır. Biz öğretmenler için, öğrenme türü (görsel, işitsel, kinestetik, dokunsal vs.) tercihlerini teşhis etmek ve öğrencileri farklı hafıza stratejilerinin varlığından haberdar etmek yararlı olabilir. Anlamli görevlerin (meaningful tasks) kelime öğrenimi açısından daha yararlı olduğu görülmüştür, çünkü bu tür aktiviteler öğrencilerin kendi tecrübelerine ve gerçeklere dayalıdır ve bunlarda öğrenmeyi kolaylaştırır. 'Anlamli görevler' aynı zamanda öğrencinin, dilin işleyiş sürecini daha iyi analiz etmesini gerektireceğinden bilgileri 'uzun-vadeli' hafızada depolamalarını sağlayacaktır.

'Unutma', öğrencilerin öğrendikleri bilgileri düzenli olarak kullanmamaları halinde, kaçınılmaz bir süreçtir. Bununla birlikte, tekrar etme de son derece önemlidir ve bilim adamlarına göre ideal olan, hafızaya ilk bilgi girişi yapıldıktan bir veya iki gün sonra tekrarlama yapılmalı ve sonrasında da haftalık ve de aylık sınavlarla önceden öğretilmiş kelimeler test edilmelidir.

Öğrencilerin, öğrenilen öğeleri depolama şekli, onları ihtiyaç duydukları anda hatırlayabilme konusundaki başarılarına ve başarısızlıklarına da etki edebilir. Bu yüzden, kelime anlamları hafızada depolanırken mümkün olduğunca İngilizce kullanılmalıdır.

6.4.1. Kısa-vadeli (Short-term) ve Uzun-vadeli (Long-term) Hafıza

Araştırmacılar, duyduğumuz bilgilerin yaklaşık % 80'inin 24 saat sonra unutulduğunu ispat etmiştir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bilim adamlarına göre yeni hafıza öğeleri öncelikle, toplam sayının yediyi geçmesi halinde hatırlamanın gerçekleşmediği kısa-vadeli hafızada depolanmaktadır. Kelimeleri birçok kez tekrarladıktan sonra öğrencilerin onları kısa süre için hatırlamaları hepimizin karşılaştığı bir durumdur, halbuki kelimeleri uzun-vadeli hafızada tutmak çok daha zordur. Buna sebep olarak gösterilen bir başka nokta ise kelimelerin pasiften (passive) aktife (active) doğru gelişmeleridir, yani kelimeleri aktif hale dönüşmeden önce sık sık tekrar edilmeleri gerektiğidir. Ve bu sürecin işlemesi zaman alır.

Eğer kelimeler, rasgele listeler yerine bir bağlam içerisinde öğrenilirse uzun vadede hatırlanmaları daha olasıdır. Bir başka önemli gerçek de şudur ki; sık kullanılan kelimelerin hatırlanması daha kolaydır. Bu yüzden, yüksek frekanslı kelimelerin iyice öğrenilinceye kadar düzenli olarak tekrar edilmesini sağlamak öğretmenin sorumluluğudur. Yine Gairns ve Redman'a (1986) göre, öğrencilerin kelime bilgisi temelde kelimeyi kaç kez gördüklerine ve kaç kez kullandıklarına bağlıdır. Ve öğrenciler yeni kelimeleri, önceden bildikleri kelimelerle bağdaştırmaya teşvik edilmelidir. Bu yüzden kelime hazinesini ve kelime kullanma becerisini geliştirmek sürekli ilgi gerektirmektedir.

6.5. Kelime Öğrenme Stratejileri (Vocabulary Learning Strategies /VLSs)

Son yıllarda Yabancı Dil öğretimi ile ilgili yapılan araştırmalar, mükemmel öğretim metodu arayışından, öğretmenlerin ve öğrencilerin aslında hedeflerini nasıl başarılı bir şekilde yerine getireceği yönünde değişiklik göstermiştir. Öğrencilerin dil öğreniminde aktif bir katılımcı olarak rol

alması, araştırmacıları dil öğrenme stratejileri alanında geniş kapsamlı araştırmalar yapmaya yöneltmiştir (Schmitt, 1997).

“Dil Öğrenme Stratejileri (Language Learning Strategies /LLSs) öğrencilerin uyguladığı ve öğrenmeyi daha kolay, daha hızlı, daha zevkli, daha fazla ‘kendi kontrolünde’ (self-directed), daha etkin ve yeni durumlara daha kolay uygulanabilir hale getirmek için kullanılan bazı önlemlerdir”(Oxford, 1990: 8). Kelime öğretiminde spesifik bir alan olan ‘Hafıza Stratejileri’ (Memory Strategies) ile ilgili olarak yapılan araştırmalar da temelde bilgi depolama ve hatırlama süreçleri üzerinde yoğunlaşmıştır. “Kelime öğrenme stratejileri (Language learning strategies) bilgileri kavrama, öğrenme ve akılda tutmayı kolaylaştıran özel bilgi işleme yöntemleri olarak değerlendirilmektedir” (O’Malley ve Chamot, 1990:1). Hafıza stratejilerinin kelime öğrenme stratejilerine olan katkısı gittikçe kabul görmeye başlamıştır (Schmitt, 1997). Cohen’e (1998) göre dil öğrenme stratejileri, daha kolay öğrenme için, öğrenilecek bilgileri tanımlama, eğer gerek varsa onları diğer bilgilerden ayırma, gruplandırma (örn. kelimeleri isim, sıfat, fiil, zarf olarak gruplandırma), bilgilerle sürekli ilişki halinde olma (örn. sınıf içi aktiviteler veya ev ödevleri) ve doğal yollardan öğrenilememesi halinde bilgiyi formal olarak hafızaya yerleştirme (örn. tekrarlar) gibi stratejileri de kapsar.

Bazı öğrenciler ilgilerini listelerden kelime öğrenmeye veya çeşitli kelime alıştırmaları yapmaya yoğunlaştırırken, bu türden aktiviteler başka bazı öğrenciler için zaman ve güç kaybı olarak görülebilir. Öğrenme stratejileri ile ilgili yapılan birçok çalışma, öğrencileri kelime öğrenirken mevcut bütün imkanları kullandırmaya teşvik etmektedir. Schmitt’in (1997) yaptığı kelime stratejisi çalışmasının sonucunda beş ayrı kelime öğrenme stratejisi ortaya çıkmıştır:

Saptama stratejileri (Determination strategies) kelime grubunu analiz etmek, ek ve kökleri analiz etmek, anadilde bulunan aynı kökten kelimeleri bulmak, mevcut resim ve beden hareketlerini analiz etmek, metinle ilgili bağlamlardan anlam tahmin etmek, iki dilli ve tek dilli sözlüklerden anlam

bulmak, kelime listeleri ve resimli kartlar (flashcards) kullanarak çok sayıda kelimeye hakim olmak için uygulanır.

Sosyal stratejiler (Social strategies) öğretmene yeni kelimenin anadildeki karşılığını sormak, öğretmene yeni kelimenin açıklamasını veya eş anlamlı bir kelimeyi sormak, içerisinde yeni kelimenin bulunduğu bir cümle istemek, sınıf arkadaşlarına anlam sormak, bir grup çalışması ile kelime anlamını öğrenmek, anlamı bir grup içerisinde öğrenip uygulamak, öğretmenin öğrenci resimli kartlarını (flashcards) veya kelime listelerini anlamlar için kontrol etmesi ve amaç dili anadili olarak kullananlarla iletişime geçmek gibi uygulamaları kapsar.

Hafıza stratejileri (Memory strategies) kelime manalarının resimsel betimlemeleri ile çalışmayı, kelime anlamı görüntülemeyi, kelimeyi kişisel bir tecrübe ile ilişkilendirmeyi, kelimeleri birlikte kullanıldıkları kelimelerle ilişkilendirmeyi, kelimeyi eş ve zıt anlamlıları ile ilişkilendirmeyi, anlam haritaları kullanmayı, derecelendirilebilir sıfatlar için ölçekler kullanmayı, kelimeleri bir arada çalışmak üzere gruplandırmayı, kelimeleri bir sayfa üzerinde uzaysal olarak gruplandırmak, yeni kelimeleri cümle içerisinde kullanmak, kelimeleri bir hikâye içerisinde sınıflandırmak, bir kelimenin yazılışını çalışmak, kelimenin telaffuzunu çalışmak, çalışırken kelimeyi yüksek sesle söylemek, kelimelerin ilk harflerinin altını çizmek, anahtar kelime (key word) tekniği kullanmak [bu tekniğe yedinci bölümde değinilecek], kök ve ekleri hatırlamak, kelime grubunu hatırlamak, kelime anlamını başka şekilde ifade etmek, çalışırken aynı kökten kelimeleri kullanmak, bir kelimenin beraberinde içinde kullanıldığı deyimleri de öğrenmek, bir kelimeyi öğrenirken fiziksel bir hareketi kullanmak, kelimelerin anlamsal özellik aralıklarından (semantic feature grids) yararlanmak gibi yöntemleri kapsar.

Bilişsel Stratejiler (Cognitive strategies), sözlü tekrar, yazılı tekrar, kelime listeleri, resimli kartlar (flashcards), sınıfta not alma, öğrenci kitaplarındaki kelimeler bölümünü kullanma, kelime listelerinin sesli kayıtlarını dinleme, nesnelere üzerine amaç dilden etiketler yapıştırma ve bir kelime defteri tutmayı içerir.

Bilişötesi Stratejiler (Metacognitive strategies), amaç dilden medyayı kullanma (şarkılar, filmler, gazeteler vs.), kendi kendine kelime testleri uygulama, boşluklar bırakılmış kelime alıştırmaları kullanma, yeni kelimeyi atlama veya geçme, çalışmayı zamana yayarak sürdürme gibi etkinlikleri kapsar.

Bilim adamlarına göre; kelime öğrenme stratejilerine bakıldığında, dil öğrenen kişilerin hafıza stratejilerine odaklanması gayet normaldir. Hafıza stratejileri, kelime öğreniminde üstlendikleri temel rol ve kelimelerin hafızada tutulmasına ve de hatırlanmasına olan katkılarından dolayı göz ardı edilmemelidir. Thompson (1987) bu konu ile ilgili olarak şunları ifade etmektedir; bilgiyi akılda tutma becerisinin önemli olmadığı bir eğitimsel amaç düşünmek çok zordur, bu nedenle insan hafızası öğrenme kavramı açısından son derece önemlidir. Hafıza tekniklerine bazen 'hafıza güçlendiriciler' (mnemonics) adı da verilir ve öğrenilecek kelimeleri, bazı görüntüler ve gruplandırmalar yoluyla önceden öğrenilmiş bazı bilgilerle ilişkilendirmeyi de kapsarlar. Bireylere daha hızlı öğrenme ve daha iyi hatırlamada yardımcı olurlar; çünkü yeni bilgilerin, önceden kazanılmış olan bilişsel birimlerle bütünleşmesini kolaylaştırırlar.

7. KELİME ÖĞRETİMİ VE TEKNİKLERİ

Dil öğretmenleri, kelime öğretiminde birçok farklı materyal ve teknikle karşı karşıya gelebilir. Öğretim materyalinin seçimi, öğrencilerin seviyesine, dersin amaçlarına veya müfredata bağlıdır. Elbette ki öğretim ortamının imkan

ve şartlarını da göz ardı etmek mümkün değildir. Zira ülkemizde, bazı okullarda fotokopi bile ulaşılamaz bir eğitim aracı haline gelebilirken bazı okullar, dil öğretiminde bilgisayar kullanabilecek teknolojiye sahip durumdadır, hatta bazı okullarımızda dinleme aktiviteleri için kullanacak kasetçalarlar bile bulunamamaktadır. Dolayısıyla kullanılacak öğretim tekniği bu şartların sınırlamalarını da göz önünde bulundurarak öğretmende olacaktır.

Bu bağlamda, 'teknik' (technique) ve 'strateji' (strategy) terimlerinin aslında iç içe geçmiş kavramlar olduğunu ve birçok kaynakta bilim adamları ve araştırmacılar tarafından birbirinin yerine kullanıldığını belirtmekte yarar vardır. Yani bu kavramlar arasında kesin bir ayırım yapılmamıştır. Biz, bu çalışmada 'teknik' ve 'strateji' terimlerini, en yaygın olarak kullanıldıkları halleriyle kullanmaya çalıştık.

7.1. Okuma Yoluyla Kelime Öğretimi

Okuma, öğrencilerin kelime bilgisini artırır. Metinler öğrencilere yeni kelimeler sunar ve çoğunlukla bu kelimelerin anlamları, yazılı bağlamlardan çıkarılabilir. Özellikle okumayı devam ettirerek bu yeni anlam bağlantılarıyla metin içerisinde tekrar karşılaşmaları halinde bunların bir kısmını hatırlarlar. Dil öğrenen kişilerin yabancı dilde kelime öğrenmelerinin en temel yollarından birisinin okuma olduğu iddia edilmiştir (Krashen, 1989). Bir öğrencinin bildiği kelimelerin bir kısmı genellikle maksatlı 'intentional' öğretim ve öğrenim yoluyla kazanılmıştır. Ancak, maksatlı öğretim bir öğrencinin bildiği kelimelerin tümünün nasıl öğrenildiğini açıklamaya yetmez. Schmitt'e (2000) göre öğrencilerin okuma ile kelime öğrendiğine dair birçok delil vardır. Dahası, Coady (1997) bu konuyla ilgili olarak yapılan araştırmaların, sistemli bir şekilde yapılan kelime öğretimin yanı sıra okuma yoluyla kelime öğretiminin, sadece bir bağlamdan kelime öğrenmekten daha başarılı bir yaklaşım olduğunu ortaya koymakta olduğunu belirtmiştir. Okuyarak kelime öğrenimi yönteminde 'anlamı açıklama' ve 'anlamı tahmin etme' öğrenme yaklaşımlarının bütünleştirilmesi de mümkündür.

Yabancı dilde yazılmış olan çoğu metin, öğrencilerin bilmediği kelimeler içerecektir. Her ne kadar araştırmalar genellikle bu kelimelerin çoğunun farkında olmadan öğrenildiği üzerinde yoğunlaşsa da, Knight (1994) bir metinde karşılaşılan yeni kelimelerin çoğunun aslında öğrenilmediğini, çünkü bunların yeterince önemsenmediğini ve çoğu defasında bunların anlamlarının tahmin edilemediğini veya basitçe, okumadan sonra bu kelimelerin anlamlarının tekrar hatırlanmadığını belirtmektedir. O halde kelime kazanımı için, metinden anlamı tahmin edebilmek önemli bir rol oynamaktadır.

Yabancı dilde bir metin okurken, öğrencinin okuduğu metnin anlamını oluşturacak olan genellikle kelimelerin manalarıdır. Ancak, eğer öğrenci bilmediği bir kelimeyle karşılaşırsa bu kelimeye karşılık olarak zihninde bir anlam teşekkül etmeyecek ve sonuçta bu bilinmeyen kelimenin sebep olduğu anlam eksikliği nedeniyle metnin tamamı için de zihinde tam bir karşılık oluşmayacaktır. Bu durumda, eğer kelimenin metin anlamına katkısı çok önemli değilse önemsenmeden geçilmesi (veya belki farkına bile varılmaması) muhtemeldir, çünkü öğrencinin metni anlamasına engel olmaz (Stein, 1993). Ancak sadece mananın, metin anlamını kavramada yeterince önemli olduğu hallerde bu kelimelerin, öğrencinin dikkatini çekeceği ve bu sayede öğrencinin metinden kelime anlamını çıkarabilmek için çaba sarf edeceği belirtilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak Rieder (2002) ise görüşlerini şöyle ifade etmiştir; metnin kavranması açısından bakıldığında, bir öğrencinin bilinmeyen kelimenin anlamına odaklanıp odaklanmaması konusunda verdiği karar, kelimenin metin anlamına olan (tahmin edilen) katkısının ne kadar önemli olduğuna bağlıdır.

Okuma yöntemiyle kelime öğretimi ile ilgili olarak önerilen birçok teknik vardır. Nation (2001) orijinal okuma parçalarındaki belli kelimelerin ön plana çıkarılmasını, mesela belirgin bir şekilde kitabın kenar boşluklarında açıklanabileceğini veya metinlerin basitleştirilebileceğini önermektedir. Sınıf içi okumada, her okuma metninin yanı sıra bir takım kelime ve okuma egzersizleri de yapılmalıdır. Dahası, başlangıç seviyesindeki öğrenciler için seviyeye uygun olarak derecelendirilmiş okuma (graded readers), orta

seviyedeki öğrenciler için daraltılmış okuma (narrow reading) ve ileri seviyedeki öğrenciler için ise geniş bir yelpazeyi kapsayan orijinal metinleri kullanarak sınıf harici okuma yaptırılabilir. ‘Derecelendirilmiş okuma’ (graded readers), okunabilirlik derecelerine göre sınıflandırılmış orijinal kitapları kapsarken, ‘narrow reading’ (daraltılmış okuma) okuma aktivitesi sırasında aynı başlık altında toplanmış birçok kelimenin tekrar edilmesine olanak sağlayacak şekilde belirli bir alan üzerinde yoğunlaştırılmış çok sayıda orijinal metnin okunmasını içerir. Schmitt (2000) daraltılmış okumanın faydasının, orijinal metinlere geçişi hızlandırmak olduğunu belirtmektedir.

Sonuç olarak, okumanın ‘incidental’ kelime öğrenimi için iyi bir bağlam teşkil edebileceğini söylemek mümkündür, her ne kadar karşılaşılan tüm kelimeler öğrenilmese de, bağlamdan anlamı tahmin etmek kelime hazinesini genişletmek için çok yararlı bir yöntemdir. Ayrıca sınıf dışı ve daraltılmış okuma yöntemleri öğrenciler açısından son derece yararlı olabilir.

7.2. Hafıza Teknikleri (Mnemonic Techniques)

Hafıza teknikleri sözlüklerde, bir isim, bir kelime veya bir kuralı hatırlamak için kullanılan herhangi bir şey olarak tarif edilmiştir. Hafıza teknikleri, yeni bilgilerin mevcut bilgilere entegrasyonunu sağlamalarından dolayı, öğrenciler açısından yararlıdır. Hafıza teknikleriyle öğretim yapmak için kullanılan çeşitli teknikler vardır. Öğrenciler kendilerine en faydalı tekniği seçebilmek için, farklı hafıza tekniklerini denemelidirler. Bu teknikleri aşağıdaki alt başlıklar şeklinde sıralamak mümkündür.

7.2.1. Askı Tekniği (The Peg Technique)

Bu teknik, bir listedeki kelimeler gibi birbirleriyle ilişkili olmayan bilgileri, önceden ezberlenmiş ‘askı’ (peg), ‘kanca’ (hook) adı verilen bilgi birimleri ile ilişkilendirerek gerektiğinde hatırlayabilmeye dayalıdır. Öğrenciler, öğrenilenecek kelimeleri bu ‘askı’larla birleştirerek, bütün görüntüler oluştururlar. ‘Askı’ (peg) veya ‘kanca’ (hook) öğrencinin önceden kazanmış olduğu kelimedir. Günlük metinlerde yüksek frekanslı olarak

kullanılmalarından ve öğrencinin hafızasındaki güçlü yapılanmalarından dolayı unutulma ihtimalleri en az olan kelimelerdir. Yeni karşılaşılan bir kelime, herhangi bir bakımdan, daha önceden bilinen bir kelime ile ilişkilendirilir ve böylece yeni kelimenin unutulma riski en aza indirgenmiş olur.

7.2.2 Anahtar Kelime Tekniği (The Key Word Technique)

Bu teknik, öğrenilmesi gereken yabancı dildeki kelime ile anadildeki ses olarak benzerlik gösteren bir kelime arasında ses ve görüntü bağlantısı kurmaya dayalıdır. Kelimelerin anlam bakımından ilişkili olmalarına gerek yoktur. Örneğin, İngilizcedeki 'eye' (göz) kelimesinin telaffuzu Türkçe'deki 'ay' (=dünyanın uydusu) ile benzerdir. Bir öğrenci, anahtar kelime tekniğini kullanarak İngilizce'deki 'eye' (göz) kelimesini öğrenirken, göz şeklinde bir ay tasavvur edip bu görüntüyü zihnine kaydedebilir ve kelimeyi bu şekilde öğrenebilir. Nation (1990), oluşturulan görüntü ne kadar çarpıcı ve sıra dışı olursa yöntemin de o kadar etkili olacağını savunmaktadır.

7.2.3. Yerleşim Tekniği (The Loci Technique)

Bu eski bir Roma tekniğidir. Bu tekniği kullanmak için öğrenci, mesela bir oda gibi, aşına olduğu bir yer düşünür. Daha sonra zihninde, öğrenilmesi gereken ilk birimi bu yerde birinci konuma, ikinci birimi ikinci konuma yerleştirerek bu işlemi devam ettirir. Öğrenci öğrenilecek birimi hatırlayacağı zaman oda içerisine yerleştirilen birimlerin arasında hayal ürünü bir yürüyüşe çıkar ve her bölüme geldiğinde oraya 'yerleştirilen' kelime hatırlanır. Bu teknik, yine oda örneği ele alındığında, farklı kelime gruplarını akılda tutabilmek için bir evin farklı odaları varmış gibi düşünülerek ve yine her bir oda için aynı işlem uygulanarak daha da genişletilebilir.

7.2.4. Uzaysal Gruplandırma (Spatial Grouping)

Uzaysal gruptandırma, kelimelerin bir sayfa üzerinde üçgenler, kareler, sütunlar gibi farklı türden bazı şekiller oluşturacak şekilde yeniden düzenlenmesine dayalıdır. Örneğin, vücudun farklı bölümlerinin isimleri bir vücudu resmedecek şekilde sayfa üzerine yerleştirilebilir.

7.2.5. Parmak Tekniği (Finger Technique)

Bu teknikte öğrenciler basitçe, öğrenilecek her bir birimi birer parmaklarıyla eşleştirirler. Elbetteki bu teknik başlangıç seviyesindeki öğrencilerde kullanılabilir, çünkü tek bir derste öğrenilecek kelime sayısı sınırlıdır.

7.3. Görsel Teknikler (Visual Techniques)

Bu teknikler, özellikle kelimeleri akılda tutmak için yararlı olduğu düşünülen görsel hafıza ile ilgilidir. Öğrenciler, görsel destekler yardımıyla sunulan bilgileri daha iyi hatırlarlar. Görsel teknikler, somut kelimeleri yani 'isimleri' sunma konusunda son derece yararlıdır. Birçoğu, fiil ve sıfatların anlamını ifade etmede de oldukça yararlıdır. Öğrencilere, kendilerine sunulan bilgileri anlamlı bir şekilde birleştirme ve mevcut dil sistemiyle bağdaştırma konusunda yardımcı olurlar. Bu teknikler gerçek nesnelere, resimler (resimli kartlar, duvar levhaları, tahta çizimleri), jest ve mimikleri içerir.

7.3.1 Gerçek Nesnelere (Realia)

Gerçek nesnelere, öğrenmeyi daha etkin hale getirmek için gerçek nesnelere ve materyaller kullanılır. Öğretmen sınıftaki saat, askılık, takvim, raf, dolap gibi nesnelere faydalanmanın yanı sıra kelime anlamlarını öğretmek için sınıfa plastik veya gerçek meyveler oyuncak hayvanlar kişisel eşyalar gibi birçok nesneyi getirebilir.

7.3.2. Resimler

Sınıfa küçük nesnelere getirmek iyi bir kelime öğretme tekniğidir, ancak birçok nesne için bu mümkün değildir. Bu durumda öğretmenler nesnelere anlamlarını öğretmek için resimler, fotoğraflar, resimli kartlar ve tahta çizimlerini kullanabilir. Bu teknik kullanılarak 'dağ' (mountain), 'araba' (car), 'ağaç' (tree), 'kaş çatma' (frown), 'gülümseme' (smile) gibi birçok kelimenin yanı sıra 'üzerinde' (above), 'karşısında' (opposite) gibi kavramlar da kolayca öğretilir.

7.3.3. Jest ve Mimikler (Gestures and Miming)

Bir başka görsel teknik de jest ve mimiklerin kullanılmasıdır. Öğretmen 'koşmak' (running), 'sigara içmek' (smoking), 'araba sürmek' (driving) gibi birçok kavramı öğretmek için jest ve mimiklerden yararlanabilir. Bu teknik aynı zamanda 'towards' (-e doğru), 'to' (-e, -a) gibi edatların öğretilmesi için de son derece uygundur.

7.4. Sözlü Teknikler (Verbal Techniques)

7.4.1. Tanımlar ve Anlamı Gösteren Cümleler

Bir kelimenin başka kelimelerin kullanılması yoluyla sunulması, 'bağlam' teşkil etmesi bakımından yararlıdır. Öğrenciler, yeni kelimelerin amaç dildeki tanımlarını sözlüklerinden bulabilir veya öğretmenler öğrencilerin seviyesine uygun kelime tanımları sağlayabilirler. Buna ilave olarak örnek cümleler tanımları bütünler; çünkü yeni kelimenin nasıl kullanılacağını gösterirler. Örneğin, 'lake' (göl) kelimesi öğretilirken; 'Lake: A body of water surrounded by land. We took a boat across the lake.' (Göl: Kara ile çevrelenmiş su kütlesi. Gölün karşısına kayıkla geçtik.) şeklinde bir uygulama yapılabilir.

7.4.2. Eşanlamlılar ve Zıt Anlamlılar (Synonyms and Antonyms)

Eşanlamlılar ve zıt anlamlı sözcükler yeni kelime öğretiminde önemlidir. Çünkü, öğrenciler bildikleri kelimeler yardımıyla bu türden kelimeleri dağarcıklarına ekleyebilirler. Ancak, dördüncü bölümde de belirttiğimiz gibi, kelimeler her zaman tam olarak birbirinin zıttı veya eşanlamlısı olmayabilir. Bu yüzden öğretim tekniği olarak zıt ve eşanlamlı kelimeler kullanıldığında bu hususlara dikkat edilmelidir.

7.4.3. Ölçekler (Scales)

Bu teknik, kelimelerin ölçekler halinde sunulmasına ve bu sayede öğrencilere kelimeler arasında bağlantı kurma ve anlamlarının ne kadar güçlü olduğu konusunda değerlendirme yapma imkânı sağlamaya dayalıdır. Örneğin 'hot' (sıcak), 'tepid' (sıcağa yakın), 'warm' (ılık), 'cool' (serin) ve 'cold' (soğuk) gibi kelimeler yukarıdan aşağıya doğru uzanan bir ölçek halinde verildiğinde öğrenciler bu kelimelerin anlamları arasında rahatlıkla sıralama yapabilir ve hangisinin anlam olarak daha güçlü olduğu konusunda bir değerlendirme yapabilirler. Bu sıralamayı önceden bilinen bir kelimeyle de yapmak mümkündür, 'despise someone' (birisinden tiksirmek), 'hate someone' (birisinden nefret etmek), 'dislike someone' (birisinden hoşlanmamak) örneklerinde olduğu gibi öğrencilerin önceden bildiği 'someone' (birisi) kelimesi kullanılarak yeni fiillerin anlamlarının kavranması kolaylaştırılabilir.

7.4.4. Açıklamalar (Explanations)

Bu teknikte öğretmen, yeni kelimenin anlamını ve kullanımını yine amaç dili kullanarak açıklar. Bu uygulama aynı zamanda öğrencilerin 'dinleme' becerilerinin gelişmesine de yardımcı olur. Tanım verme tekniğinde olduğu gibi burada da öğretmen seviyeye uygun kelimeler seçmelidir ve yeni bilinmeyen kelimeler kullanılmaya özen göstermelidir. Yine 'lake' (göl) kelimesini örnek verecek olursak şöyle bir tanım yapılabilir: 'Lake: It is a body

of water but much smaller than the sea, there is land all around it and you go swimming and fishing there.’ (Göl: Bu bir su kitlesidir ama denizden çok daha küçüktür, etrafı tamamen karalarla çevrilidir, oraya balık tutmaya ve yüzmeye gidilir.)

7.4.5. Tercüme

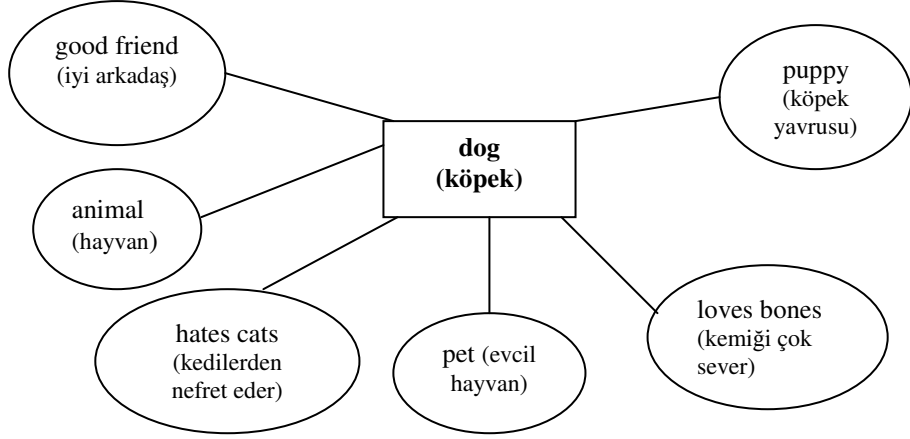
Basitçe, amaç dildeki kelimenin anadildeki karşılığını vermektir. Her ne kadar birçok dilbilimci tercümenin iyi bir kelime öğretim tekniği olmadığını belirtse de, bu daha çok sadece, tek kelime öğretim tekniği haline dönüştüğü durumlarda öğrenciler açısından tehlikeli olarak görülmektedir. Tercüme, zıt ve eşanlamlık ve tanım yapma teknikleriyle kıyaslandığında hemen hemen aynı derecede faydalıdır, çünkü bu tekniklerin hepsinde de anlamı tam olarak sunmak mümkün olamayabilir. Bu tekniğin en büyük olumsuzluğu, yeni kelimelerin listeler halinde sunulduğu durumlarda ortaya çıkabilir. Bu tekniğin bir başka olumsuz yönü ise, bazı kelimelerin tam karşılıklarının anadilde bulunmamasıdır, örneğin ‘language’ kelimesinin karşılığını Türkçe’de basitçe ‘lisan, dil’ olarak verebilirken İngilizce’deki ‘alibi’ fiilinin karşılığını, ancak ‘Bir olay esnasında başka bir yerde olduğunu ispat etmek’ şeklindeki bir tanım yoluyla yapabiliyoruz, karşılık olarak bir kelime veremiyoruz.

7.5. Anlam Haritaları (Semantic Mapping)

Anlam haritaları, amaç dili anadil olarak konuşan tüm seviyelerdeki normal ve özel öğretim sınıflarının yanı sıra öğrenme engelli öğrenciler için de yararlı olduğu bilinen bir tekniktir. Yapılan araştırmalar, anlam haritaları kullanan öğrencilerin, okuma becerileri, yazılı ifade ve kelime hazinesi gelişimi bakımından önemli gelişmeler kaydettiğini göstermiştir. Anlam haritaları bazı bilim adamları tarafından farklı şekillerde tarif edilmiştir; “bilginin görsel olarak temsil edilmesi, kavramsal ilişkilerin resmedilmesi” (Antonacci, 1991:174), “metinde veya kelime anlamları arasındaki ilişkilerin ve ana düşüncelerin grafiksel olarak düzenlenmesi” (Sinatra, Stahl-Gemake, and Berg, 1984:22), “bilgilerin grafik şeklinde kategoriler halinde yapılandırılması” (Pittelman ve Heimlich, 1986:779).

Crow-Quigley (1985) ve Brown-Perry (1991) tarafından yapılan çalışmalar anlam haritaları kullanımının etkili bir kelime öğretimi tekniği olduğunu ortaya koymuştur. Anlam haritaları kelime öğretimi açısından ele alındığında, anahtar kelimelerin veya kavramların birbirleriyle nasıl bir ilişki içerisinde olduklarını grafikler halinde gösteren tekniktir. Kelime öğretimi ve 'bağlam' ile ilgili yapıların düzenlenmesi açısından oldukça etkilidir ve not alma ve üretici düşünce becerilerinin gelişmesine de yardımcı olur. Johnson ve Steele (1996:352) anlam haritalarıyla ilgili olarak, "mevcut birçok kelime öğretimi tekniği yapaydır ve çoğunlukla da yeterince etkili değildir çünkü öğrenciyi, yeni kelime şekilleri ve kavramlar ile önceden zihinlerinde var olan yapılarla ilişkilendirmeye yönelmezler" şeklinde görüşlerini belirtmektedirler. Ancak anlam haritalarının özelliği, karmaşık bir süreç olan kelimeleri öğrencinin zihninde var olan düşüncelerle ilişkilendirme işlemini gerçekleştirmesidir. Bu teknik öğrencilerin yeni sözcükleri öğrenmesini kolaylaştırmasının yanı sıra öğrenmeyi anlamlı bir aktiviteye de dönüştürür ki, bu da iletişimsel dil öğretimi ilkelerine uygundur.

Anlam haritası yapma aktivitesi esnasında öğrencilerden, kelime çağrışımları, kapsayan terimler, eşanlamlılar, birlikte kullanılanlar gibi anlam ilişkilerini oluşturmaları istenmektedir. Başka şekilde ifade etmek gerekirse, öğrencilerden, yalnızca kendilerine ait olan ve bir benzeri daha olmayan anlam bağlantıları oluşturmaları istenmektedir. Aşağıdaki anlam haritası, buna örnek olarak verilebilir.

Şekil 1: Anlam Haritası Örneği

Bu tekniğin başarılı olmasının sebebi, öğrenciler açısından sıkıcı ve bezdirici olan sözlükten kelime arama işinden uzaklaştırmasıdır. Bunun yerine, yeni sözcükleri önceki kazanımlar ve geçmişteki bilgilerle ilişkilendirerek yeni kelimeleri kullanmak üzere kişisel olarak anlamlı bir bağlam teşkil eder (Foil ve Alber, 2002). Anlam haritaları, öğrencilerin seviyelerine ve uygun olarak uyarlanmalıdır ve ileri öğretim seviyelerinde yukarıdaki örnekten çok daha karmaşık bir yapıya sahip olabilirler.

7.6. Sözlükler

Sözlükler, dil sınıflarının vazgeçilmez parçalarıdır. Öğrendikleri ve anladıkları kelime sayısını artırmak isteyen veya en azından bir metinde ya da diyalogda karşılaştığı kelimenin manasını öğrenmek isteyen öğrenciler için başvurulabilecek en iyi kaynaklardan birisidir. Aslında, sözlüklerin dil sınıflarında kullanılıp kullanılmamaları veya hangi tür sözlüklerin kullanılması gerektiği, bilim adamları ve öğretmenler arasında sürekli tartışılan bir konudur. Sözlük kullanımıyla ilgili olarak Luppescu ve Day (1993) beğenseniz de beğenmeseniz de sözlük, yabancı dil öğrencilerinin aldığı ilk şeyler arasındadır ve yine Krashen (1989) bu konu ile ilgili olarak, öğrenciler yanlarında sözlüklerini taşırlar, gramer kitaplarını değil, şeklinde görüşlerini belirtmektedirler.

Bir başka tartışma konusu ise, tek dilli mi yoksa iki dilli sözlük mü kullanılması gerektiği üzerinedir. İki dilli sözlükler kelime hazinelerine olan katkıları bakımından eleştirilse de Hulstijn, Hollander ve Greidanus (1996) tarafından yapılan araştırma, ileri seviyedeki öğrenciler için iki dilli sözlük kullanımının kelime kazanımına katkısının oldukça büyük olduğunu göstermiştir. Öte yandan, Baxter (1980) öğrenciler arasında yaygın olan bir soruna, yani kelimeleri konuşmada kullanamamaya ve bunların yerine yabancı dilde bir tanım yapmaya değinerek, bunun temelde öğrencilerin 'iki dilli' sözlük kullanımından kaynaklandığını ileri sürmüştü ve konuşma becerisini olumlu yönde etkileyeceğini ileri sürdüğü 'tek dilli' sözlük kullanımını savunmuştur.

Son yıllarda yayımcılar, öğrencilere yönelik sözlük hazırlama konusunda yeni bir yol izlemeye başlamış ve hem iki hem de tek dilli sözlüklerin işlevlerini yerine getiren sözlükler hazırlamaya başlamışlardır. Bunlar her iki tür sözlüğün tam bir birleşimi şeklindedir ve geleneksel olarak kullanılan sözlüklere göre bazı avantajlara sahiptirler. İki dilli sözlükler genellikle yalnızca ana dildeki bir eşanlamlı kelimeyi verirken, yeni sözlükler yabancı dildeki bir tanımın yanı sıra yabancı dilde örnek cümleler ve kelimenin anadildeki karşılığını da vermektedirler. Laufer ve Hader'e (1997) göre yeni tür sözlükler yeni kelimelerin kavranması konusunda, hem iki dilli hem de tek dilli sözlüklerden daha iyi sonuçlar vermektedir. Başka bir avantaj ise bu sözlüklerin bütün seviyelerdeki öğrenciler tarafından kullanılabilmesidir.

Elektronik sözlükler, çoklu ortam (multimedya) destekli açıklamalarıyla hem öğrenciler hem de öğretmenler için başka bir sözlük seçeneği sunmaktadır. Chun and Plass'ın (1996) Amerikan Üniversitesi'nde Almanca öğrenen öğrencilerle yaptıkları çalışma yeni kelimelerin en iyi, metinlerin yanı sıra resimlerin de bulunduğu durumlarda kavrandığını ortaya koymuştur. Ayrıca günümüzde öğrencilerin cep telefonlarına bile yükleyebileceği türden sözlük yazılımları, hem sözlük kullanımını hızlandırmış hem de daha az sıkıcı hale getirmiştir.

Öğrencilerin, sözlük kullanımı konusunda eğitilmeleri de önemlidir. Öğretmenler sözlükleri incelemeli ve öğrencileri nasıl kullanacakları konusunda bilgilendirmelidir. Summers (1988) sözlük kullanma eğitimi ile ilgili olarak görüşlerini şöyle ifade etmiştir; çoğu sınıfta sözlük kullanımını öğretmek için yeterince zaman ayrılmamaktadır, öğrenciler sözlükteki sembolleri, kısaltmaları ve sözlüğün hangi bilgileri sağlayıp sağlayamayacağını bilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, öğrencilerin bir kelimenin karşılığını tam olarak öğrenebilmesi için sözlüğü nasıl kullanacağını bilmesi gerekmektedir.

7.7. Kelime Defteri ve Kartları

Kelime defterleri kelimeleri akılda tutmak ve tekrar etmek için çok önemlidir. Araştırmacılar, kelime defteri tutmanın gerekliliğini önemle vurgulamaktadır. Craik ve Lockhart (1972), yaptıkları araştırmalar sonucunda kelime ezberlemenin anahtarının, işleme derinliği (depth of processing) olduğunu ifade etmişlerdir. İşleme derinliği, yeni kelimeleri sadece basitçe not almak değil de onları belirli prensiplere uygun olarak kaydetmek anlamına gelmektedir. Hangi kelimeleri yazacağını bilmek, onları sürekli olarak gözden geçirmek veya aşağıda bahsedeceğimiz bazı sistemlere göre yazmak, kelimelere büyük ölçüde hâkim olunmasına yardımcı olabilir.

Kelime defterleri, normal defterlere yazılabileceği gibi fihristlere veya bir arada saklanan kartlara da yazılabilir. Cohen (1990) kelime defterleri hazırlarken izlenilecek birkaç farklı kelime gruplandırma yöntemi önermektedir, bunlar; konulara göre, kelime gruplarına göre, amaçlara göre ve üretimsel (productive) ve algısal (receptive) becerilere göredir. Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için, kelime defteri tutarken kelimelerin anadildeki karşılıklarını yazmak uygun bir yöntemdir, ancak seviye ilerledikçe kelimelerin yabancı dildeki tanımlarını ve eşanlamlılarını da yazmak gerekir. Kelime öğrenildikten sonra defterde bulunan kelime ile ilgili veriler telaffuz, kelime grubu, ekler veya birlikte kullanıldığı kelimeler gibi daha kapsamlı bilgilerle genişletilmelidir.

Yeni kelimelerin öğrenilebilmesi için tekrar edilmesi gerekir. Kelime defterleri, bunu gerçekleştirmenin en uygun yoludur. Kelime defteri tutan bir öğrenci en azından bir kelimeyi tekrar kaydetmemek için bile olsa önceden yazdığı kelimelere göz atması gerekmektedir. Schmitt ve Schmitt (1995) öğretmenlerin, kelime defterlerini sınıf içerisinde yapılan aktivitelerle mümkün olduğunca fazla ilişkilendirerek, kelime defteri tutmayı cazip hale getirebileceklerini belirtmektedirler. Bunlar, önceden planlanmış olan ve öğrencilerin kelime defterlerini kullanmasını gerektiren sınıf içi faaliyetler veya oyunlar olabilir.

Aygün (1999), aynı maksatla “kelime kartı” kullanılmasının da teşvik edilmesini vurgulamakta; kartın bir yüzüne yeni öğrenilen kelime ve bunu telaffuzu ile muhtemel türevlerinin (kelimenin isim, sıfat, zarf, fiil şekilleri), diğer yüzüne de bu kelimelerin anadildeki karşılıklarının yazılarak kelimenin daha iyi öğrenileceğini belirtip Almanca dersi için aşağıdaki kelime kartı örneğini vermektedir:

Önyüz	Arkayüz
<p>die Rede eine lange / kurze Rede bei, während (s)einer Rede eine Rede halten Wovon ist die Rede? die Redekunst reden die Redensart der Redner</p>	<p>söz, konuşma uzun / kısa bir konuşma konuşma(sı) esnasında bir konuşma yapmak Neden bahsediliyor? konuşma sanatı, retorik konuşmak, söylemek deyim konuşmacı</p>

Şekil 2: Kelime Kartı Örneği

Ayrıca ülkemizde dönem sonlarında öğrencilerin tuttuğu kelime defterlerinin kontrol edilerek değerlendirmeye alınması da öğrenciler için teşvik edici bir uygulama olabilir.

7.8. Kelime Öğretiminde Bilgisayarların Kullanımı

1960'lı yıllardan günümüze kadar birkaç nesil bilgisayar dil öğretiminde kullanılagelmiştir. Bilgisayarlar insanlığın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir ve doğal olarak dil öğretimi alanında da yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu alanla ilgili olarak Bilgisayar Destekli Dil Öğretimi (Computer Assisted Language Learning) kelimelerinin baş harflerinden 'CALL' terimi oluşturulmuş ve yaygın olarak kullanılmaktadır. Warschauer (1996), CALL ile ilgili olarak yapılan mevcut araştırmaların, çeşitli teknolojilerle dil becerilerinin dil öğrenimi sürecine tam bir entegrasyonunu sağlamayı hedeflediğini ifade etmektedir. İnternetin her yerde bulunabilir hale gelmesi öğrenmenin kapsamının sınıfın dışına çıkabileceğini göstermektedir. Ware ve Kramsch (2005) internetin yaygınlaşmasının, öğrencilere coğrafya, dil ve kültür çizgilerinin ötesinde bir etkileşim imkânı sağladığını belirtmektedir. Bilgisayar teknolojisi, öğrencilerin yeni bilgilere ulaşmasını ve bu bilgileri kendi öğrenme süreçlerine dahil etme imkanı sağlamaktadır. Fox (1984) ise dil alanındaki tüm çalışmalar gibi kelime öğretiminin de büyük ölçüde bilgisayar teknolojisinden yararlandığını ifade etmektedir. İnternet sayesinde, kelime öğretimi ile ilgili sitelere ulaşarak bunlardan yararlanmak mümkündür.

Green & Meara (1995) bu konuyla ilgili olarak şunları ifade etmektedirler; öğrenme sürecini kolaylaştırma isteği birçok yazılım geliştirilmesini sağlamıştır. Oxford, Webster, American Heritage veya Cambridge gibi bütün önemli sözlükler elektronik olarak, hem CD-ROM şeklinde hem de internetten doğrudan ulaşılabilen şekillerde mevcuttur. Yapılan en önemli yenilik, bu sözlüklere ses eklenmiş olmasıdır. Artık yeni kelimelerin telaffuzlarını öğrenebilmek için teyplerle uğraşmaya gerek yoktur.

Teknolojiye dayalı eğitimde öğrencilere daha aktif bir rol verilmektedir. Öğretmen ön plana çıkmayıp sadece bir rehber veya danışman görevi üstlenmektedir. Uzmanlar, bilgisayar teknolojisi kullanılan sınıflarda öğretmene düşen görevin, öğrenciler için cazip, ilginç ve zevkli öğretim ortamları hazırlayarak öğrencileri motive etmek olduğunu belirtmektedirler. Bilgisayarlı öğretim, bilgisayar olmadan uygulanan versiyonundan bir adım

öndedir çünkü bilgisayar kullanımı öğrenciler için fazladan motivasyon sağlamaktadır.

Ritter (1992) tarafından yapılan bir araştırmaya katılan öğrencilerin % 92'si yeni kelimeleri bir bilgisayar programı kullanarak öğrenmeyi tercih etmiştir. Öğrencilere kelimeleri bilgisayar kullanarak öğrenmeyi tercih etme sebepleri sorulduğunda, çoğu daha zevkli olduğunu, % 88'i ise geleneksel metotlar kullanmaktan daha yararlı olduğunu düşündüklerini söylemişlerdir.

Eğitimsel amaçların yanı sıra, bilgisayar kullanımı aslında öğrencilere farkında olmadan (implicitly) da kelime öğretimi açısından katkıda bulunmaktadır, zira bilgisayar kullanırken karşılaşılan birçok komut İngilizcedir ve bilgisayar farklı amaçlar için kullanılırken bile öğrenciler birçok kelimenin anlamını öğrenmek zorunda kalmaktadırlar.

7.9. Oyunlar

Kelime oyunları oynamak, öğrencilerin sınıf arkadaşlarıyla aktif olarak dili kullanmasını gerektiren faaliyetlerden bir tanesidir. Geleneksel öğretim metotlarından farklı olarak İletişimsel Dil Öğretiminde öğrencilerin, anlamlı faaliyetlerde farklı görevler alması gerekmektedir. Bu görevlerin amacı öğrenciye dersin bir parçası olduklarını hissettirerek onların iletişimsel becerilerini geliştirmektir. Newton (2001) kelime oyunları kullanılmasını, öğrencilere kelime anlamlarına hâkim olma imkânı sağlayan ve aynı zamanda iletişimsel becerilerini geliştiren bir teknik olarak tanımlamaktadır. Birçok dil öğretim metodolojisi uzmanı, oyun oynamanın iyi bir kelime öğretim yöntemi olduğu konusunda hemfikirdir. Ve oyunlar sayesinde öğretmenlerin, öğrencilerin iletişim kurmak, bilgi alış verişi yapmak ve kendini ifade etmek için dili kullanmak zorunda olduğu çeşitli bağlamlar oluşturabileceğini ifade etmektedirler.

Oyunlar yoluyla öğrenmenin başka bazı yararları da bir takım psikolojik ve zihinsel faktörleri etkin hale getirerek özgüveni, motivasyonu, konuşmada

akıcılığı arttırmak olarak ifade edilmektedir. Bazı uzmanlar da oyunların kelime öğrenimini etkin hale getiren yönlerine vurgu yapmıştır. Lee (1995) sınıfta oyun kullanılmasını; dil sınıfının normal rutininden uzaklaştıran sevindirici bir mola, motive edici ve mücadele gerektiren bir öğrenme çabası ve çeşitli dil becerilerini geliştiren bir yöntem olarak değerlendirmektedir. Ersöz (2000) ise oyunların eğlendirmeleri ve ilgi çekici olmaları sebebiyle büyük ölçüde beğenildiklerini ifade etmektedir.

Farklı uzmanların görüşlerini inceleyen ve alıntılar yapan Uberman da (1998) oyunların faydalarına vurgu yapmakta ve kendi öğretim tecrübelerine dayanarak öğrencilerin oyunlar yoluyla öğrenirken aktivitelere hevesle katıldıklarını belirtmektedir. Oyunları, sadece öğrencileri öğrendikleri dil sayesinde eğlendirmek ve zevk almak için yapılan bir aktivite olarak değil, aynı zamanda farkında olmadan öğrendikleri dili uygulama fırsatı sağlayan etkinlikler olarak nitelendirmektedir.

Sınıfta oyunları kullanmak bazen sınıftaki bireyler arasındaki uyumsuzluk nedeniyle başarısızlığa uğrayabilir. Oyunlar, tüm öğrencilerin katılımını gerektirir ve arkadaşça bir rekabetin gelişmesine yardımcı olurlar, bu yüzden öğrencilerin işbirlikçi bir tavır sergilemeleri önemlidir. Sınıfta kelime oyunlarından faydalanırken karşılaşılan en büyük sıkıntılardan bir tanesi de, kaçınılmaz olarak öğrencilerin oyun esnasında hedef dil yerine anadillerini kullanmasıdır. Oyun esnasında öğrencilerin anadil kullanımını engellemek çok güçtür ve buda oyunlardan hedeflenen oranda yarar sağlanamamasına neden olabilir.

Bir başka önemli nokta da, oyundan önce öğrencilere oyunun nasıl oynanacağını ve öğrencilerin neler yapması gerektiğini net bir şekilde açıklanmasıdır. Aksi takdirde, faaliyet başarılı olamayabilir.

Sonuç olarak oyunlar, kelime öğretimi esnasında kullanılması gereken yararlı ve etkili araçlardır. Kelime oyunlarının kullanılması dersleri daha ilginç, daha, zevkli ve etkili hale getirmek için iyi bir yoldur. Aşağıda bazı kelime oyunu örnekleri sıralanmaktadır.

Tahtaya Bakmadan (Back to the board)

Sınıf iki gruba ayrılır. Birinci grubun herhangi bir üyesi ön tarafa çıkarak tahtayı görmeyecek şekilde oturur. Öğretmen tahtaya, öne çıkan öğrencinin görmeyeceği şekilde bir kelime yazar ve grubun geri kalanı seçilen öğrenciye, bu kelimeyi anlatmaya çalışır. Her grup için belirli bir süre tayin edilir. Kelime bulununca öğretmen grubun süresi tamamlanıncaya kadar yeni kelimeler yazar ve süre bitince diğer grup oyuna başlar. Verilen süre içerisinde daha fazla kelime anlatan grup oyunu kazanır.

Kategori Listesi (Category list)

Sınıf iki takıma ayrılır. Öğretmen her bir gruba birbiriyle alakalı on kelimedenden oluşan listeleri yavaşça okur ve öğrenciler bu kelimelerin kategori başlığını bulmaya çalışır. Kategori başlığı bulunduğunda, listede ne kadar okunmamış kelime kalmışsa grup o kadar puan alır. Bu oyun öğrencilerin birbirleri için hazırladıkları listelerle de oynanabilir. Farklı seviyelerdeki öğrenciler için değişen zorluk seviyelerinde oynanabilir.

Kelime Hırsızları (Word thieves)

Öğretmen, örneğin 'arabalar' gibi, belirli bir konu ile ilgili oldukça uzun bir metin okur. Öğrenciler bu sırada metinde geçen 'arabalarla' ilgili mümkün olduğunca fazla kelime yazmaya çalışır. Metnin okunması bittikten sonra öğretmen öğrencilerin yazdığı listeleri değerlendirir.

Kelime Dominosu (Word dominoes)

Öğretmen üzerinde resimler bulunan kartlar hazırlar. Öğrenciler domino oyununda olduğu gibi kartları yan yana eklemeye çalışır. Ancak burada kural, öğrencinin bir kartı eklerken 'üretici düşünce'yi (creative thinking) kullanarak resimler arasında bir bağlantı kurmasıdır. Örneğin 'kuş' (bird) resminin yanına, 'forest' (orman) resmini eklerken 'kuş ormanda yaşar' (A bird lives in the forest) şeklinde bir bağlantı kurulmalıdır. Aynı harflerle

başlayan kelimelerin kartlarının yan yana eklenememesi gibi kısıtlamalar getirilebilir. Oyun bütün kartlar tükeninceye kadar devam eder.

Tombala (Bingo)

Bütün sınıfın aynı anda oynayabileceği bir oyundur. Öğrenciler, düz bir kâğıdı beş satır ve beş sütundan oluşan bölümlere ayırır ve ortadaki kutuyu boş bırakarak geriye kalan 24 kutuya öğrendikleri kelimelerin listesinden seçtikleri 24 kelimeyi her bir boşluğa birer tane gelecek şekilde yazarlar. Öğrenilmiş olan bütün kelimeler ve tanımları şeritler halindeki kâğıtlara yazılarak bir kap içerisine atılır ve öğretmen bunları tek tek çekerek üzerlerindeki tanımları okur ve kendi listesi üzerinde, çekilmiş olan kelimeleri işaretler. Öğrenciler, tanımları okunan kelimeleri kendi kâğıtları üzerinde işaretler ve 24 kelimenin hepsini ilk tamamlayan öğrenci oyunu kazanır.

(Cellat) Hangman

Bu oyunda öğrenciler bir öğrencinin (cellatın) seçtiği kelimeyi bulmak için yarışır. Cellat seçtiği kelimenin her bir harfini temsil etmek üzere kelimenin harf sayısı kadar kısa çizgi çizer. Diğer öğrenciler, doğru harfleri tahmin ettikçe harfler yerlerine yazılır. Ancak her bir yanlış tahmin için de, asılan bir adam resmi oluşturacak şekilde insan vücudunun bir bölümü (kafa, kollar, bacaklar gibi) çizilir. Öğrencilerin, cellat asılan adam resmini tamamlanmadan önce gizli kelimeyi bulması gerekmektedir. Kelimeyi bulan öğrenci bir sonraki cellat olur ve oyun yeni kelimelerle devam ettirilir. Bu oyun aynı zamanda Türk öğrenciler için öğrenmesi bir hayli uğraştırıcı olan İngiliz alfabesini çalışmak için de iyi bir yöntemdir.

Uç uca (Head to Tail)

İlk öğrenci bir kelime düşünür ve yüksek sesle söyler. Sonraki öğrencinin, ilk öğrencinin söylediği kelimenin son harfiyle biten bir kelime söylemesi gerekmektedir. Üçüncü öğrenci de ikinci öğrencinin söylediği harfle

biten bir kelime söyler ve oyun bir öğrenci hata yapıncaya veya kelime bulamayıncaya kadar devam eder. Oyunu daha heyecanlı hale getirmek için zaman sınırlaması getirilebilir. İleri seviyedeki öğrenciler için oyun, önceki kelimenin son iki harfiyle biten kelimeler bulma şekline dönüştürülebilir. Table - LEmon ONly LYmph PHoto gibi. Veya önceki kelimenin son harfi yerine son 'ses'i ile başlayan kelimelerle oynanabilir. Edge - join - noisy - evil - look - catch gibi.

8. KELİME BİLGİSİNİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme başarılı bir dil öğretim programının vazgeçilmez unsurlarından biridir. Kelime bilgisinin, dilin çok önemli bir kısmını oluşturduğu göz önüne alındığında, kelime bilgisinin de mutlaka ölçülmesi gerektiği görülür. Başlangıç seviyesindeki öğrenciler için, kelime bilgisini ölçmek bazen dili test etmenin tek yolu olabilir.

Test etme konusunda çalışan araştırmacılar, sınavların öğrencilerin yeteneklerinin ortaya çıkarılmasının ötesinde sonuçlarının da olduğunu ortaya çıkarmıştır. Sınavlar aynı zamanda öğrencilerin, dersin içeriğine bakış açılarını da etkiler. Çünkü çoğu zaman öğrenciler açısından bir konunun sınavda çıkıp çıkmaması, o konuya çalışmak veya çalışmamak anlamlarına gelmektedir. Bu sebeple, öğrencilere kelime konusunun önemli olduğunu vurgulamak ve onları kelime öğrenmeye yönlendirmek için sınavlarda mutlaka kelime bilgisini ölçmeye yönelik sorularda sorulmalıdır. Sadece ders esnasında kelime bilgisine yönelik çalışmaların yapılarak, değerlendirme

sürecinde göz önünde bulundurulmadığı durumlarda öğrencilerin, kelimelerin önemli olmadığı gibi bir düşünceye yönlendirilmesine sebep olunabilir.

Schmitt (2000) kelime bilgisini ölçerken üzerinde durulması gereken konuları; sınav yapmanın amacı, hangi kelimelerin test edilmek istendiği, sorulan kelimelerin hangi yönlerinin ölçülmek istendiği, olarak sıralamaktadır.

8.1. Sınavların Amacı

Sınav yapmanın en önemli amacı, öğrencilerin öğretilen veya öğrenmeleri beklenen kelimeleri kavrayıp kavramadıklarını ortaya çıkarmaktır. Öğrenci başarısını ortaya çıkarmak için uygulanan bu tür sınavlara 'başarı testi' (achievement test) adı verilir. Aynı zamanda sınavlar, öğrencilerin kelime bilgilerinin hangi bakımlardan eksikliklerinin olduğunu ortaya çıkarmak ve öğretim programına bu doğrultuda yön vermek için de kullanılabilir, bu tür sınavlara 'hata bulma testi' (diagnostic test) adı verilir. Kelime testleri, 'seviye belirleme testleri'nde (placement test) olduğu gibi, öğrencilerin farklı eğitim seviyelerine yerleştirilmesi için de uygulanabilir. Kelime sınavlarının başka amaçları, öğrencileri çalışmaya motive etmek, öğrencilere yeni kelimeler konusunda kaydettikleri ilerlemeyi göstermek ve bazı kelimeleri sınavlarda sorarak önemlerini vurgulamak olarak sıralanabilir.

Daha genel anlamda sınavın amacı, kelime bilgisiyle ilgili olarak ne tür bir sonuç elde edilmek istendiğiyle ilgilidir. Kelime testlerinin en yaygın amaçlarından bir tanesi de, öğrencinin kaç kelime bildiğini ortaya çıkarmaktır. Ayrıca bilinen kelime sayısının yanı sıra, kelimelere ne kadar hâkim olunabildiği de test edilebilir. Sonuç olarak, uygulanacak sınavın hangi amaçla yapılacağıın tespit edilmesi, başarılı bir sınav uygulaması için gereken temel şartlardan bir tanesidir.

8.2. Sınavların İçeriği

Eğer değerlendirilmek istenen konu öğrencinin sınıftaki başarısı ise sınavda sorulacak kelimeler derste çalışılan kelimelerden seçilecektir. Bu

durumda, kelime ölçmeye yönelik olarak hazırlanmış standart testler yararlı olmayacaktır. Öğrencileri en iyi tanıyacak olan ve hangi kelimelere hâkim olmaları gerektiğini bilecek olan öğretmendir. Ancak müfredatın belirli kelime listelerine dayalı olarak hazırlandığı durumlarda, yine bu kelime listelerine yönelik olarak hazırlanmış standart testlerin, özellikle de öğretim dönemlerinin sonlarına doğru kullanılmasının uygun olabileceği vurgulanmaktadır.

Bu alanda çalışma yapan araştırmacılar, hata bulma testlerinde (diagnostic tests) veya seviye belirleme testlerinde (placement tests) kullanılan kelimelerin geniş bir yelpazeden seçilmesi gerektiğini belirtmektedirler. Sınava tabi tutulacak öğrenciler aynı seviyedeki okullardan geliyorsa, kelimeleri öğrencilerin bir önceki müfredatlarından seçmek mümkündür. Ancak İngilizce öğretim yapan üniversitelerde öğrenci yerleştirmeye yönelik olarak yapılan sınavlarda karşılaşılabileceği gibi, eğer öğrenciler farklı müfredatların ve öğretim yöntemlerinin kullanıldığı değişik okullardan geliyorsa, sınavda kullanılacak kelimeler çok daha geniş bir yelpazeden seçilmelidir. Bu durumlarda kelimeler 'Genel Kullanım Listelerinden' (General Service Lists) seçilebilir. Bu listeler, kelimelerin kullanım sıklığına göre düzenlendiğinden, öğrencilerin önceki eğitimlerinden bağımsız olarak, bildikleri kelimelerin tespit edilmesini sağlar.

Kelime testleri, aynı zamanda en fazla sayıda kelime bilgisi gerektiren 'yeterlilik' (proficiency) sınavlarında da yer alır. Dünya çapındaki birçok üniversite, öğrenci kabul ederken genel olarak kabul görmüş yeterlilik sınavlarını geçerli sayar. Bu tür sınavlar farklı milliyet, anadil ve kültürden olan insanların bilgilerini değerlendirmek durumundadır ve dolayısıyla çok ileri düzeyde olabilecek öğrencilerin üstün kelime bilgilerini ortaya çıkarabilmek için 'düşük frekanslı' kelimelere de yer vermelidirler.

Eğer kelime sınavının amacı öğrencinin bildiği toplam kelime sayısını tahmin etmekse, öğrencinin bilme ihtimali olan kelimeler arasından bir örnekleme yapmak gerekir. Alt seviyelerde bu işlem 1.000 veya 2.000 kelimelik frekans listelerinden seçilerek yapılabilir. Ancak ileri düzeydeki öğrencilerde dildeki bütün kelimelerden örnekleme yapılması gerekebilir. Bu durumlarda

genellikle 'sözlük metodu' (dictionary method) kullanılır. Bu metotta sınavda sorulacak kelimeler kapsamlı bir sözlükten sistemli bir şekilde seçilir. Örneğin her on sayfada bir beşinci sıradaki kelime seçilerek sınava dahil edilir. Sonuçlar değerlendirilirken, doğru cevap yüzdesi, sözlükteki toplam kelime sayısı ile çarpılarak öğrencinin bildiği toplam kelime sayısı tahmin edilir. Kelime sayısını tahmin etmeye yönelik olarak yapılan sınavlarda, sorulan soru sayısı ne kadar fazla olursa, sonuç da o kadar güvenilir olur.

Sınavda kullanılan soru sayısının 'geçerlilik' (validity), 'güvenilirlik' (reliability) ve 'uygulanabilirlik' (practicality) gibi üç ana sınav kriterine de etkisi vardır. Geçerlilik, kelime sınavları açısından bakıldığında, söz konusu kelimelerin ne kadar başarılı bir şekilde ölçüldüğü şeklinde açıklanmaktadır. Örneğin sınavda sorulan bir kelime öğrencilere cümle ya da paragraf içerisinde veriliyorsa, öğrencinin soruyu cevaplayabilmesi için bağlamdaki diğer kelimelerin anlamını da bilmesi gerekecektir. Bu tür sorular, sınavın geçerliliğini olumsuz yönde etkileyecektir.

Güvenilirlik, sınavın zaman içerisinde süreklilik göstermesi anlamına gelmektedir. Bir sınavın güvenilir olarak nitelendirilebilmesi için, aynı sınavı farklı zamanlarda birden fazla kez cevaplayan ve dil becerileri değişmeyen bir öğrencinin aldığı sonuçlar arasında fazlaca bir farklılık olmamalıdır. Araştırmacılara göre, bir sınavda sorulan kelime sayısının fazla olması geçerlilik ve güvenilirliği olumlu yönde etkilerken uygulanabilirliği olumsuz yönde etkiler. Genel olarak sınıflarda yüzlerce kelimenin sorulacağı bir kelime sınavı elbette ki uygulanabilir olmaktan uzaktır.

Sonuç olarak, ideal bir kelime sınavında mümkün olduğunca fazla kelime bulundurulmalı ancak sorular, sınavın süresini fazla uzatmayacak şekilde, çabuk cevaplanabilir türden olmalıdır.

8.3. Ölçülmek İstenen Kelime Becerileri

Önceki bölümlerde bir kelimeyi bilmenin aslında çok farklı yönlerinin bulunduğunu açıklamaya çalışmıştık. Bir kelimeyi test ederken bu farklı yönlerden hangilerine hâkim olduğunu ortaya çıkarmak o kelime ile ilgili olarak, 'hiç bilmemek'ten, 'kelimeye tam olarak hâkim olmak' arasında sıralanabilecek çeşitli kademeler vardır.

Aslında sınavın amacının belirlenmesi, sorulacak soruların kapsamı konusunda da belirleyici olacaktır. Nation' a (1990) göre sınav yaparken öğrencinin kelimeyi sadece hatırlaması mı yoksa tanıması mı gerektiğini belirlemek son derece önemlidir. Hatırlamaya yönelik olarak hazırlanan sınavlarda önemli olan öğrencinin kelime anlamını bilip bilmediğidir. Yine Nation'a (1990) göre kelimenin anadildeki karşılığını vermek, yabancı dilde bir eşanlamlısını vermek veya tanımını yapmak, anlamı bilinen kelimeyi işaretlemek, kelime anlamına uyan resmi, eşanlamlı kelimeyi ya da hedef dildeki eşanlamlı kelimeyi veya tanımı seçmek türündeki sorular kelime hatırlamayı ölçen sorulardır.

Kelimeyi tanımaya yönelik sınavlarda ise, benzer yapıdaki kelimelerden ayırt edebilmek, kelime yapısının doğru olup olmadığını değerlendirebilmek, kelimenin hangi gramer yapısı içerisinde yer alacağını, birlikte kullanılabileceği kelimeleri ve tabî ki kelime ile karşılaşıldığında anlamını bilmeye yönelik sorular kullanılmaktadır Nation (1990).

Aşağıda, kelime sınavlarında kullanılan çeşitli soru örnekleri vardır:

A) Write T if a sentence is true. Write N if it is not true. Write X if you do not understand the sentence. (Aşağıdaki cümleler doğru ise 'T', doğru değilse 'N' ve eğer cümleyi anlamıyorsanız 'X' yazınız.)

1. When something falls, it goes up. (Bir şey düştüğünde yukarı doğru gider.) (Cevap: F)

2. This country is part of the world. (Bu ülke dünyanın bir parçasıdır.) (Cevap: T)

3. This can keep people away from your house. (Bu, insanları evinizden uzak tutabilir.)

.....

(Cevap: T)

4. One person can carry this. (Bir kişi bunu taşıyabilir.)

.....

(Cevap: F)

5. It is easy for children to remain still. (Çocuklar için hareketsiz kalmak kolaydır.)

(Cevap: F)

(Bkz. Nation'ın 1000 Kelime Seviye Testi)

B) Choose the right word to go with each meaning. Write the number of that word next to its meaning. (Her bir anlama uyan kelimenin numarasını yanına yazınız.)

a) 1. business

2. clock part of a house (evin bir bölümü)

3. horse animal with four legs (dört ayaklı hayvan)

4. pencil something used for writing(yazmak için kullanılan bir şey)

5. shoe

6. wall

(Cevaplar: sırasıyla wall – horse – pencil)

b) 1. copy

2. event end or highest point (uç veya en yüksek nokta)

3. motor this moves a car (bu, bir otomobili hareket ettirir)

4. pity thing made to be like another (bir başkasına benzetmek için

5. profit yapılan şey)

6. tip (Cevaplar: sırasıyla tip – motor – copy)

(Bkz. N. Schmitt ve diğerlerinin 2000 Kelime Seviye Testi)

C) Complete the sentences. (Cümleleri tamamlayınız.)

1. You must wear a bathing suit on a public beach. You are not allowed to bath na..... . (Cevap: -ked)

2. Before writing the final version, the student wrote several (Cevap: drafts)

3. Many people in England mow the la..... of their houses on Sunday morning. (cevap: -wn)

4. People were whir..... around on the dance floor. (Cevap: -ling)

(Bkz. Nation'ın 3000 Kelime Seviye Testi)

D) Choose the right answer to complete the sentences. (Cümleleri tamamlamak için doğru cevabı seçiniz.)

1. With his clothes torn, he had a appearance.

a) scruffy b) immaculate c) tidy d) elegant (Cevap:

a)

2. The long dark days and lack of a job made him feel

a) alarmed b) excited c) depressed d) satisfied (Cevap:

c)

3. We can judge the success of our scheme only by taking account the financial benefits over the next few years.

a) out b) from c) over d) into (Cevap: d)

4. 'Most people the Government's policy as a success', claimed the spokesman.

a) measure b) claim c) think d) believe (Cevap: b)

E) Write a suitable word according to the definition. (Tanıma uygun kelimeyi yazınız.)

1. A sweet soft substance made by cooking fruit with sugar to preserve it:

(Mevyenin şeker ile kaynatılarak korunduğu tatlı yumuşak madde:)

(Cevap: jam / reçel)

2. The red liquid in your body is called :

(Vücundaki kırmızı sıvıya adı verilir.)

kan)

(Cevap: blood /

3. A small portable light powered by an electric battery is called:

(Bir elektrik pilinden güç alan küçün taşınabilir ışığa adı verilir.)

(Cevap: torch / el feneri)

4. An armed struggle, usually between nations, is known as a :

(Genellikle ülkeler arasında olan silahlı mücadele olarak bilinir.)

savaş)

(Cevap: war /

F) Match the words on the left with their opposites on the right.

(Soldaki kelimeleri sağdaki karşıtlarıyla eşleyiniz.)

1) polite	bitter	(Cevaplar: polite X rude
2) nervous	rude	nervous X
calm			
3) coward	calm	coward X
brave			
4) generous	selfish	generous X
selfish			
5) energetic	brave	energetic X
tired			
6) sweet	tired	sweet X
bitter)			

G) Rate your knowledge of the target word. If you choose (d), please compose a sentence using that word. (Hedef kelime ile bilginizi belirlemek için kelime ile ilgili olarak aşağıdaki seçeneklerden size uygun olanı seçiniz. Eğer (d)'yi seçerseniz, bu kelimeyi kullanarak bir cümle kurunuz.)

expand (Genişlemek, büyümek)

- I do not know this word. (Bu kelimeyi bilmiyorum.)
- I have seen this word before but I am not sure of the meaning. (Bu kelimeyi daha önceden gördüm ama anlamından emin değilim.)
- I understand the word when I see or hear it in a sentence, but I do not know how to use it in my own speaking or writing. (Kelimeyi bir cümle içerisinde görüp, duyduğumda anlıyorum ama yazarken ve konuşurken nasıl kullanacağımı bilmiyorum.)
- I can use the word in a sentence. (Kelimeyi bir cümle içerisinde kullanabilirim.)

.....

.....

....

(Scarcella/Zimmermann, 1996)

9. ÖĞRETİM UYGULAMASI

9.1. Problem

Son yıllarda, kelime öğretimi üzerine yoğunlaşarak artan çalışmalara rağmen ülkemizde bu konuya gerektiği kadar önem verilmemektedir. Eğitim Fakültelerinin Dil Öğretimi Bölümlerinin birçoğunda bu konuya yönelik herhangi bir öğretim programı uygulanmamakta ve kelime öğretimi konusu ancak genel dil öğretim metotları içerisinde ele alınmaktadır.

Kelime alıştırmaları çok geniş zaman gerektiren aktivitelerdir. Ancak, öğretim sistemimiz içerisinde Yabancı Dil ders saati çoğunlukla haftada birkaç saati geçmemektedir. Dolayısıyla öğretmenler öğrencilere kelime konusunda gelişme sağlayacak aktiviteleri yapacak zaman bulamamaktadır.

Çoğu durumda, öğrencilerin sınavlardan önce kelimeleri listeler halinde ezberleyerek, derslerde başarılı olabilecek notları aldıkları ancak daha sonra bu kelimeleri aktif hale getiremedikleri ve yeterli tekrar yapılmadığından dolayı kısa süre içerisinde unuttukları görülmektedir.

9.2. Amaç

Yapılan öğretim uygulamasının amacı, yeni öğrenilecek kelimeleri öğrencilere takma ad olarak vererek sınıfta bu kelimeleri tekrarlama imkânı sağlamaktır. Daha önce denenmemiş olan ve literatürde bulunmayan bu yöntemin başarıya ulaşması halinde hem kelime tekrarı için fazladan zaman harcanmamış hem de öğrenciler için sınıfa renk katacak farklı bir aktivite ile dersin sıkıcı ortamından biraz olsun uzaklaşmış olacaktır.

9.3. Metot

Bu tekniğin kullanılabilirliğini, geçerliliğini kontrol edebilmek için Elazığ Kaya Karakaya Fen Lisesi'nde deneysel bir çalışma yapılmıştır. Ders kitabının iki ünitesinde öğretilmesi hedeflenen kelimeler belirlenmiş, deney ve kontrol grubu olarak ayrılan toplam 42 öğrenciye ön-testler ve son-testler uygulanmış ve testlerin sonuçları değerlendirilerek tekniğin başarılı olup olmadığı ölçülmüştür.

Sonuçlar değerlendirilirken, her bir öğrencinin kâğıdındaki doğru (Kelimenin Türkçe'deki doğru karşılıkları ve doğru olarak kurulmuş cümleler) cevapların toplamı sayılmış, bu doğru cevaplar toplanarak grubun o sınavdaki başarısı ortaya çıkarılmıştır. Bu rakamlar yüzdeler oranlara dönüştürülmüş, bu işlem yapılırken ondalık kısımlar alt ve üst rakamlara yuvarlanmıştır.

9.4. Kapsam

Bu çalışmada 2005–2006 öğretim yılında, Elazığ Kaya Karakaya Lisesi birinci sınıf öğrencilerinden oluşan 42 öğrenci yer almıştır. Okulun bünyesinde, ildeki tek Fen Lisesi olması, bazı çevre illerde Fen Lisesi bulunmaması ve öğrencilere yatılı olarak kalma imkânı sağlaması nedeniyle geniş bir yelpazeden öğrenciler bulunmaktadır.

Bu farklılığın İngilizce öğretimi açısından olumsuz etkileri vardır. Öğrenciler OKS sınavında Fen, Matematik, Türkçe, Sosyal Bilgiler gibi alanlarda değerlendirilerek sınav sonuçlarına göre okula kabul edildiklerinden dolayı bu alandaki yetenekleri birbirlerine çok yakın düzeydedir. Ancak İngilizce dersi okula girebilmek için bir zorunluluk teşkil etmediğinden dolayı ilköğretimde öğrenciler, veliler ve hatta bazen öğretmenler tarafından bile ikinci plana atılmakta, hatta gereksiz olarak görülmektedir. Bu nedenle bazı öğrenciler ilköğretimde İngilizce derslerini OKS sınavına çalışarak geçirdiklerini belirtmektedirler. Bunun yanı sıra bazı çevre il ve ilçelerden gelen öğrenciler, daha önce hiç İngilizce öğretmenleri olmadığını, bu dersin başka branş öğretmenleri tarafından verilmeye çalışıldığını ifade etmişlerdir.

Öte yandan, ilköğretimi özel okullarda tamamlayan, iki veya üçüncü sınıflardan itibaren İngilizce eğitimi alan ve bu sayede iyi bir düzeyde İngilizce bilgisiyle okula gelen öğrenciler de bulunmaktadır. Bu tür sorunlar İngilizce bakımından herhangi bir seviye sınavına tabi tutulmadan oluşturulmuş sınıflarda öğretim seviyesinin belirlenmesi, kitap seçimi gibi konularda güçlük teşkil etmektedir.

Bu durum, çalışmamızla ilgili olarak da ön testlerin uygulanmasını zorunlu kılmıştır, çünkü öğretim uygulamasının yapıldığı zamana kadar kitaptan çalışılan bölümlerde bazı öğrencilerin çok az, bazılarının ise çok fazla bilinmeyen kelime ile karşılaştığı görülmüştür.

Yirmibirer öğrencinin bulunduğu ve İngilizce bilgileri bakımından herhangi bir ayırım yapılmadan, rasgele oluşturulmuş olan 9-D ve 9-E sınıfları çalışmada yer almış, bunlardan 9-D sınıfı deney grubu, 9-E sınıfı da kontrol grubu olarak tayin edilmiştir.

9.5. Araçlar

Uygulama esnasında, öğretim yılı için ders kitabı olarak seçilen, Best Yayınevi tarafından yayımlanmış ‘Exploring English (Beginners)’ adlı kitap kullanılmış ve öğretim uygulamasına denk gelen dönemde çalışılan, onuncu ve onbirinci bölümlerinde karşılaşılabilecek yeni kelimelerden oluşan toplam 42 kelime belirlenmiştir. Bu kelimeler kullanılarak ön-test ve son-testler hazırlanmıştır. Her iki grupta da kullanılan ders kitabı ve paralelinde hazırlanmış olan alıştırmalar kitabında kelime öğretimine yönelik olarak eş anlamlı ve zıt anlamlı kelimeleri eşleme, metinde içerisindeki boşlukları uygun kelimelerle doldurma gibi alıştırmalar yapılmıştır. Sınıflar haftada 8 saat İngilizce dersi görmektedir.

Testlerde yalnızca öğrencilerden, seçilmiş olan 42 adet kelimenin Türkçe karşılığını yazmaları ve eğer yapabiliyorlarsa bir cümle içerisinde kullanmaları istenmiştir. Ön-test ve son-testler tamamen birbirinin aynısıdır,

çünkü normal şartlarda öğrencilerin bu 42 kelimeyi önceden bilmeleri beklenmiyordu. Ön-testlerin amacı bu konular daha çalışılmadan önce bile eğer varsa her iki grubun birbirine üstünlüğünü ortaya çıkarmaktır.

9.6. Uygulama

Öncelikle öğrencilere bu çalışmanın amacı açıklanmış ve testlerden alınacak sonuçların çalışmanın başarılı bir şekilde yürütülmesi açısından önemli olduğu izah edilmiş ve soruları titizlikle cevaplamaları istenmiştir. Uygulamanın yapılması amaçlanan iki haftalık sürenin başlamasından önce ön-testler uygulanmıştır.

Öğretim uygulaması iki hafta sürmüştür. İlk haftanın birinci dersinde bu öğretim uygulaması deney grubunda kısaca açıklanmış ve öğrencilere sınıfta oturma sıralarına göre listedeki kelimeler takma ad olarak verilmiş ve hafta boyunca İngilizce derslerinde öğrencilere mümkün olduğunca bu isimle hitap edilmiş ve arkadaşlarının da aynı şekilde davranması istenmiştir. Yeni kelimeler, önce sadece sözlü olarak tek tek öğrencilere hızlı bir şekilde söylenmiş, anlam veya yazılışları verilmemiştir. Ancak bazı öğrenciler bu takma adlarını telaffuzlarından anlayabildikleri kadarıyla sözlüklerden bakarak anlamlarını ve yazılışlarını öğrenmiş ve sene başlarında bazı öğretmenlerin öğrencilerin isimlerini kolayca öğrenebilmek için yaptırdığı gibi kâğıtlara yazıp sıralarının üzerine yerleştirmiş veya yakalarına takmıştır. Kelimelerin kâğıtlara yazılması önceden planlanmamış, ancak öğrencilerin bu katkısı yöntemin etkili olmasına katkıda bulunmuştur. Ayrıca bu tekniğin kullanılmasında öğretmen için çok büyük zorluk arz eden, her bir öğrenci için hafta boyunca farklı bir kelimeyi akılda tutma güçlüğü de ortadan kaldırmıştır. Öğrencilere takma adların verilmesi yaklaşık 5-6 dakika sürmüş, ardından dersin normal işleyişine devam edilmiştir.

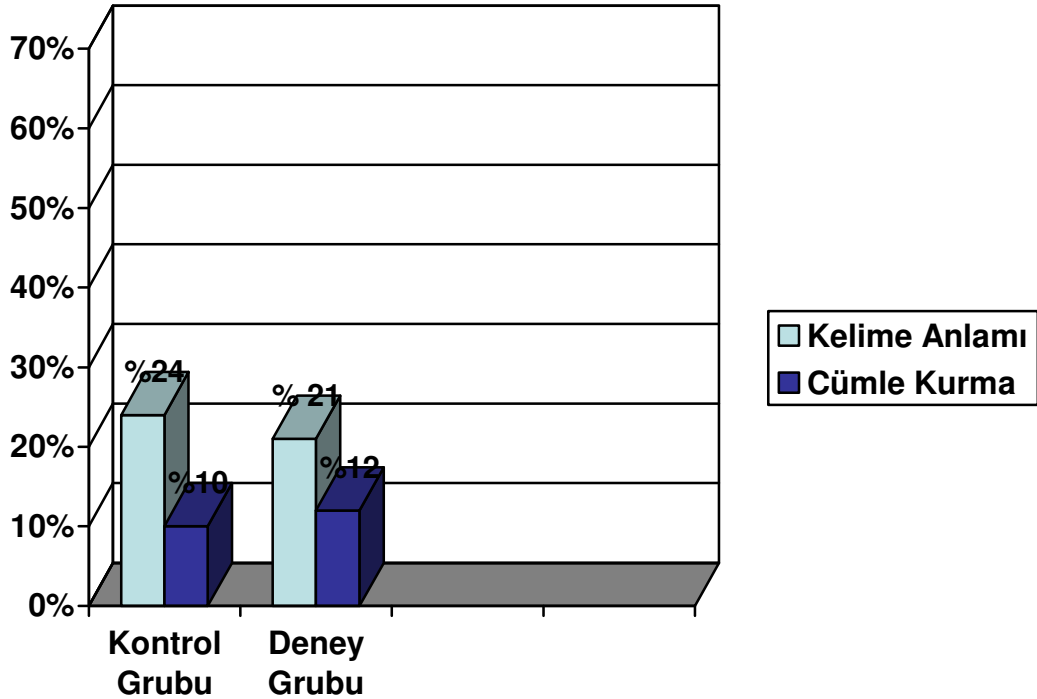
İkinci haftanın ilk dersinde deney grubunda listenin ikinci yarısındaki kelimeler takma isim olarak verilmiş, her iki grupta da planlanan konular ikinci

haftanın son derslerinde tamamlanmıştır. Daha sonra son-testler uygulanmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Uygulamada kullanılacak kelimeler belirlenirken öğrencilerin birbirleriyle dalga geçmesine sebep olacak türden (ses veya anlam olarak) kelimeler kullanılmamasına özen gösterilmiştir.

9.7. Sonuçlar

Uygulanan ön-testlerin sonuçlarına göre kontrol grubunda kelime anlamını bilme başarısı % 24 ve cümle kurabilme konusundaki başarı da % 10 olarak belirlenmiştir. Bu oranlar deney grubunda sırasıyla % 21 ve % 12 olarak ölçülmüştür. Bu sonuçlara göre kelime anlamı bilme bakımından kontrol grubunun deney grubuna % 3'lük bir üstünlüğü ve cümle kurabilme bakımından da deney grubunun kontrol grubuna % 2'lik bir üstünlüğü olduğu ortaya çıkmıştır. Grupların ön-testlerdeki başarı durumları bir grafikte aşağıda gösterilmiştir.

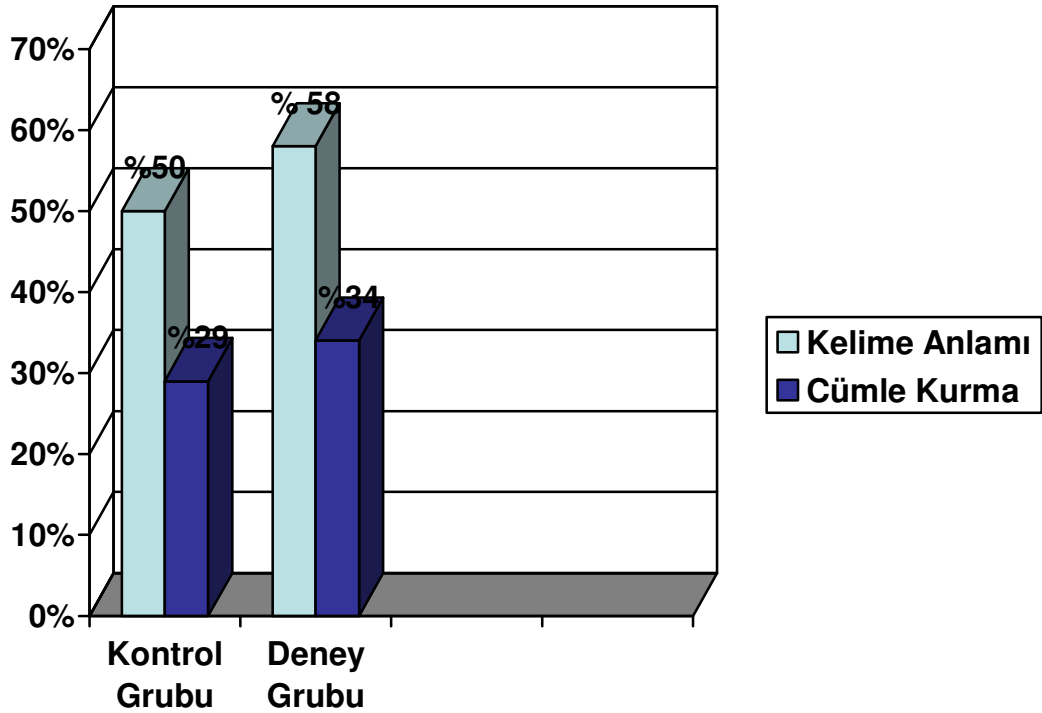

Şekil 3: Ön-test Sonuçları Çubuk Grafiği

Bu sonuçlar, öğretim uygulamasına başlamadan önce grupların birbirlerine karşı belirgin bir üstünlüklerinin olmadığını ortaya koymuştur.

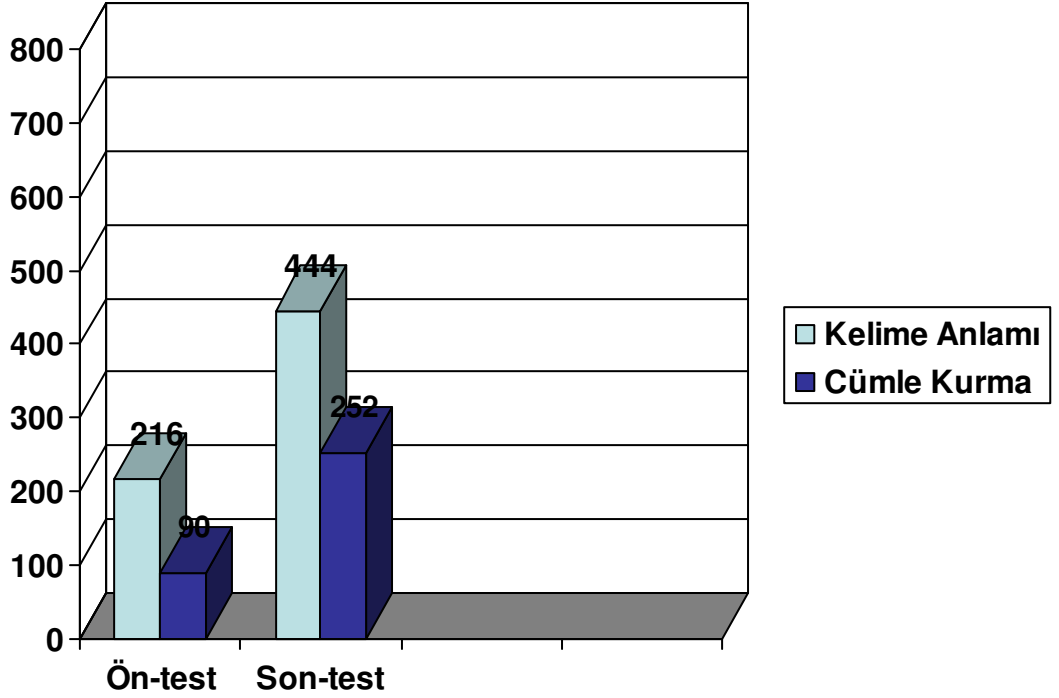
İki haftalık öğretim uygulamasının sonucunda yapılan son-testlerin sonuçları ise kontrol grubunda kelime anlamı bilme % 50, cümle kurabilme % 29 olarak belirlenmiştir. Bu, kelime anlamı bilme bakımından % 26'lık, cümle kurabilme bakımından da % 19'luk bir gelişme gösterme anlamına gelmektedir.

Deney grubunda ise, son-testlerin sonuçlarına göre kelime bilme başarı yüzdesi % 58 ve cümle kurabilme başarısı % 34 olarak ölçülmüştür. Yani deney grubunda kelime anlamı bilme bakımından % 37'lik, cümle kurabilme bakımından da % 22'lik bir gelişme sağlandığı görülmüştür. Aşağıda, son-testlerin sonuçları bir grafik halinde gösterilmiştir.

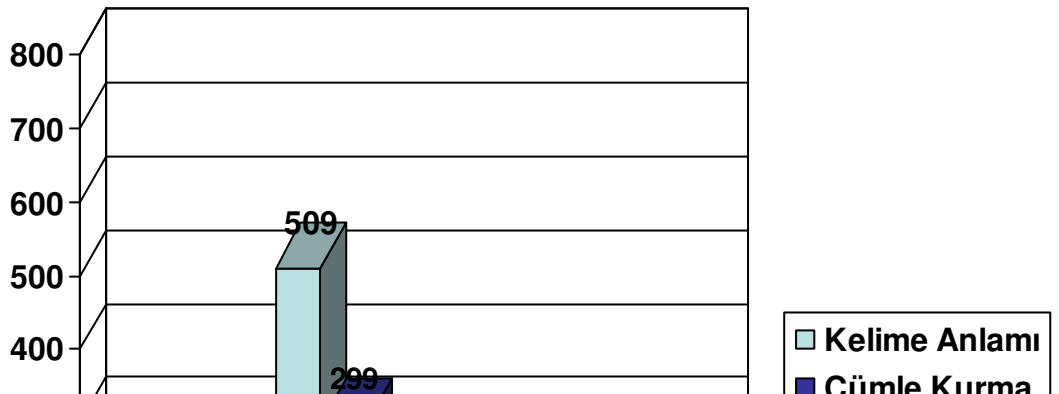
Şekil 4: Son-test Sonuçları Çubuk Grafiği

Ön-testlerde kontrol grubu toplam 216 kelimenin anlamını bilmiş ve bu kelimelerle 90 cümle kurabilmiştir. Bu rakamlar son-testlerde kelime anlamı için 444'e, kurulan cümle sayısı için de 252 çıkmıştır. Yani iki haftalık öğretim uygulaması sonucunda sınıftaki öğrencilere toplam 228 kelime kazandırılmış ve bu kelimeleri cümle içerisinde kullanma becerisi 162 cümle daha artmıştır. Kontrol grubundaki test sonuçlarının sayısal değerleri aşağıdaki gibidir.

Şekil 5: Kontrol Grubu Ön-test ve Son-test Sonuçları Çubuk Grafiği

Deney grubu ise ön-testlerde toplam 185 kelime anlamı bilmiş ve bunlarla 103 cümle kurmuştur. Bu sayılar son-testlerde sırasıyla 509 ve 299'a yükselmiştir. Yani sayı olarak artış, kelime anlamı için 324, cümle kurma için 196 olmuştur.

Şekil 6: Deney Grubu Ön-test ve Son-test Sonuçları Çubuk Grafiği

Sonuç olarak, kelimelerin öğrencilere takma ad olarak verildiği deney grubunda, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında 96 daha fazla kelime öğretilmiş ve öğrenciler 34 tane daha fazla cümle kurabilmiştir. Bu uygulamada kullanılan teknik, bir kısım bilim adamının savunduğu bağlam dâhilinde kelime öğretimi uygulaması ile uyumlu olmamasına rağmen elde edilen sonuçlar, bu çalışmanın altıncı bölümünde de belirtildiği gibi bağlamsız öğrenmenin daha etkin olduğunu ortaya çıkaran çalışmalarla paralellik göstermiştir.

Yine altıncı bölümde önerildiği gibi başlangıç seviyesindeki öğrencilerde bağlama dayalı olmayan öğrenmenin etkinliği son zamanlarda bilim adamları tarafından önerilmekte olan bir uygulamadır. Özellikle, araştırma gruplarındaki öğrencilerin başlangıç seviyesinde olduğu göz önüne alındığında, iletişimsel öğretim yöntemi ilkelerine göre hazırlanmış ders kitabındaki aktivitelere ilave olarak yapılan bu uygulamanın başarılı olduğu görülmüştür.

10. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bütün alanlarda olduğu gibi, dil öğreniminde de en çok karşılaşılan engel unutmadır. Bu engel, özellikle kelime alanında kendisini daha fazla hissettirmektedir. Bunun için, kelime öğretimi bütün öğretim seviyelerinde sistemli bir şekilde yürütülmeli, kelimelerin sadece anlamlarını söylemekle yetinilmeyerek pekiştirmeye yönelik alıştırmalar yapılmalı ve tekrar yapılarak bilgiler daha kalıcı hale dönüştürülmelidir. Çalışmamızın dördüncü bölümünde de belirttiğimiz gibi bir kelimeyi bilmek, onun anadildeki karşılığını bilmenin yanı sıra, birçok ilave bilgiyi de gerektirmektedir. Bu tür bilgileri öğrenciye kazandırabilmenin en etkili yolu kelimeleri bir bağlam içinde sunmaktır.

Öğretmenler açısından unutulmaması gereken en önemli konulardan birisi de şudur ki; öğretim faaliyeti her zaman öğrenme ile sonuçlanmaz. Bu nedenle, öğretilen bütün kelimelerin öğrenciler tarafından hatırlanması veya aktif kelime hazinelerine eklenmesi beklenemez.

Ayrıca, kelime öğretimi denildiğinde sadece sınıfta öğrencilere aktif olarak kelime öğretme değil, aynı zamanda onlara öğretmenden bağımsız olarak kelime öğrenebilme yollarını öğretmek de akla gelmelidir. Hatta

öğrenmenin hayat boyu devam eden bir süreç olduğu göz önüne alındığında, sınıf içerisinde yapılan aktif öğrenme faaliyeti çok az bir yer tutmaktadır. Bu nedenle öğretmen aynı zamanda öğrencilere öğrenmeyi sürekli hale dönüştürebilmeyi de öğretmelidir. Bunun için öğrencilere, etkili sözlük kullanma yolları, iyi bir kelime defterinin nasıl tutulacağı, kelime öğrenimin nasıl sistemli bir hale getirileceği gibi konular da öğretilmelidir.

Ayrıca dil öğretmenleri her zaman teknolojik yeniliklere açık olmalıdır. Günümüzde çok yaygın olarak kullanılan bilgisayarlar ve İnternet dil öğrenimi alanında çok büyük kolaylıklar ve yararlar sağlamaktadır. Öğretmenler sürekli olarak dil öğretimi yapan İnternet sitelerini takip etmeli ve öğrencileri kendi başlarına dil öğrenme imkânı sağlayan bu siteleri kullanmaya teşvik etmelidir.

Unutulmaması gereken en önemli hususlardan bir tanesi de değişen eğitim sistemimizle birlikte ilköğretim dördüncü sınıfta başlayan dil öğretiminde, öğrencinin dile olan bakış açısıdır. İlk kez yabancı dil ile karşılaşan öğrencilerde, dil öğrenmeye karşı edindikleri ilk izlenim hayatları boyunca dil öğrenimine karşı olan düşünce ve tavırlarını etkileyecektir. Bu sebeple bu seviyelerde kelime öğretimine de uygun olacak şekilde, oyunlar, şarkılar, bulmacalar kullanılmalı ve öğrenciler için dil öğrenimi cazip hale getirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Açıköz, K. Ü.** (1992). *İşbirlikli Öğrenme: Kuram-Uygulama-Araştırma*, Uğurel Matbaası, Malatya.
- Allen, V. F.** (1983). *Techniques in Teaching Vocabulary* (2nd Ed.), Oxford University Press, Oxford.
- Antonacci, P. A.** (1991). "Students Search For Meaning in the Text through Semantic Mapping", *Social Education*, 55/194.
- Aygün M.** (1999). "Yabancı Dil Dersinde Sözcük Öğretimi ve Sözcük Dağarcığını Geliştirme Teknikleri", *Ankara Üniversitesi Tömer Dil Dergisi*, 78.
- Bauer, L. and Nation, I.S.P.** (1993). "Word Families", *International Journal of Lexicography*, 6/4.
- Baxter, James** (1980). "How Should I Speak English? American-ly, Japanese-ly, or Internationally?", *JALT Journal*, 2.
- Baykal, G. and Daventry, A.** (2000). "Vocabulary for Interaction Width", *In S. Tüzel-Köymen & E. Kortan (Eds.), Proceedings of the 5th METU international ELT convention: Interaction on the threshold of a new millennium*, Ankara, METU.

- Bowen, J. D., H. Madsen and A. Hilferty** (1985). *TESOL: Techniques and Procedures*, Newbury House, New York.
- Brown, H. Douglas** (1980). *Principles of Language Learning and Teaching* (1st Ed.), Prentice Hall Inc., New Jersey.
- Brown, Thomas S. and Perry, Fred L.** (1991). "A Comparison of Three Learning Strategies for Esl Vocabulary Acquisition", *TESOL Quarterly*, 25/4.
- Bryson, B.** (1990). *The Mother Tongue*, Avon, New York.
- Chun, Dorothy M. and Plass, Jan L.** (1996). "Effects of Multimedia Annotations on Vocabulary Acquisition", *Modern language Journal*, 80/2.
- Claiborne, R.** (1983). *Our Marvelous Native Tongue: The Life and Times of the English Language*, Times Books, New York.
- Coady, J.** (1993). "Research on ESL / EFL Vocabulary Acquisition: putting it in context", In: T. Huckin, M. Haynes and J. Coady (Eds.) *Second Language Reading and Vocabulary*. Norwood, New Jersey.
- Coady, J., and Huckin, T.** (1997). *Second Language Vocabulary Acquisition*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Cohen, A. D.** (1987). "The Use of Verbal and Imagery Mnemonics in Second-Language Vocabulary Learning", *Studies in Second Language Acquisition*, 9.
- Cohen, A. D.** (1998). *Strategies in Learning and Using a Second Language*, Longman, London.
- Corson, D.J.** (1995). *Using English Words*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht.
- Coxhead, A.** (2000). "A New Academic Word List", *TESOL Quarterly*, 34/2.
- Craik, F. I. M. and Lockhart, R. S.** (1972). "Levels of Processing: A Framework for Memory Research", *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 11.
- Crow, J. T. and Quigley, J. R.** (1985). "A Semantic Field Approach to Passive Vocabulary Acquisition for Reading Comprehension", *TESOL Quarterly*, 19.
- Crystal, D.** (1988). *The English Language*, Penguin, London.
- Cynthia, J. White** (1988). "The Role of Associational Patterns and Semantic Networks in Vocabulary Development", *English Teaching Forum*, 26/3.
- Demircan Ö.** (2002). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*, Ders Yayınları, İstanbul.

Demirel Ö. (2003). *Yabancı Dil Öğretimi Dil Pasaportu Dil Biyografisi Dil Dosyası*, PegemA Yayıncılık, Ankara.

Drum, P. A. and Konopak, B. C. (1987). "Learning Word Meaning from Written Context", In M. C. McKeown & M. E. Curtis (Eds.), *The Nature of Vocabulary Acquisition*, Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.

Ersoz, A. (2000). "Six Games for the EFL/ESL Classroom", *The Internet TESL Journal*, 6/6. <http://www.aitech.ac.jp/~iteslj/Lessons/Ersoz-Games.html>

Foil, C. R. and Alber, S. R. (2002). "Fun and Effective Ways to Build Your Students' Vocabulary", *Intervention in School & Clinic*, 37/3.

Fox, J. (1984). "Computer-Assisted Vocabulary Learning", *English Language Teaching Journal*, 38/1.

Gairns, R., and Redman, S. (1986). *Working With Words*, Cambridge University Press, Cambridge.

Gershman, S. J. (1970). *Foreign Language Vocabulary Learning under Seven Conditions*. Dissertation Abstracts International. 31, 3690B.

Goulden, R., I. S. P. Nation and J. Read. (1990) "How Large Can a Receptive Vocabulary Be?", *Applied Linguistics*, 11/4.

Gömlüksiz, N. (2004). *Öğretimde Strateji, Yöntem ve Teknikler. Öğretimde Planlama Uygulama Değerlendirme*, Üniversite Kitabevi, Elazığ.

Green, D. and P. Meara. (1995). "Guest Editorial", *Computer Assisted Language Learning*, 8/3.

Gu Y. (2003). "Vocabulary Learning in a Second Language: Person, Task, Context and Strategies", *Teaching English as a second or Foreign Language*, 7/2.

Hafiz, F. M. and I. Tudor (1989). "Extensive Reading and The Development of Language Skills", *English Language Teaching Journal*, 43/1.

Harmer, J. (1994). *The Practice of Language Teaching* (7th Ed.), Longman, London.

Heimlich, J. E. and S. V. Pittelman (1986). "Semantic Mapping: Classroom Applications", *International Reading Association*.

Hirsch, E.D., Joseph, Jr., Kett, and James, T. (1988). *The American Heritage Dictionary*. [CD-ROM]. Kelime tanımından alıntı.

Horst, M., T. Cobb and P. Meara (1998). "Beyond a Clockwork Orange: Acquiring Second Language Vocabulary Through Reading", *Reading in a Foreign Language*, 11/2.

Huckin, T. and Coady, J. (1999). "Incidental Vocabulary Acquisition in a Second Language: A Review", *Studies in Second Language Acquisition*, 21.

Hulstijn, J. H., M. Hollander and T. Greidanus (1996). "Incidental Vocabulary Learning by Advanced Foreign-Age Students: The Influence of Marginal Glosses, Dictionary Use and Reoccurrence of Unfamiliar Words", *The Modern Language Journal*, 80/3.

Jack, C. Richards (1985). *The Context of Language Teaching*, Cambridge University Press, Cambridge.

Jack, C. Richards (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge University Press, Cambridge.

Jamieson, P. (1976). *The Acquisition of English as a Second Language by Young Tokelau Children Living in New Zealand* (Unpublished PhD thesis). New Zealand, Victoria University of Wellington.

Joe, A. (1998). "What Effects Do Text-Based Tasks Promoting Generation Have on Incidental Vocabulary Acquisition?", *Applied Linguistics*, 19/3.

Johnson, D., Steele, V. (1996). "So Many Words, So Little Time: Helping College Esl Learners Acquire Vocabulary Building Strategies", *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 39/5.

Knight, S. (1994). "Dictionary Use While Reading: The Effects On Comprehension And Vocabulary Acquisition For Students of Different Verbal Abilities", *The Modern Language Journal*, 78.

Krashen, S. (1989). "We acquire vocabulary and spelling by reading: Additional Evidence for the Input Hypothesis", *Modern Language Journal*, 73/4.

Külahçı Ş. G. (1995). *Eğitim Proramları-Temel Kavramlar ve Program Türleri*. (Öğretmen Yetiştirme Modül Serisi: A-2), Özışık Ofset Matbaacılık, Ankara.

Larsen-Freeman, D. (1986). *Techniques and Principles in Language Teaching*, Oxford University Press, Oxford.

Laufer B. (1990). "Ease and Difficulty in Vocabulary Learning: Some Teaching Implications", *Foreign Language Annals*, 23.

Laufer, B. (1991). "Some Properties of the Foreign Language Learner's Lexicon as Evidenced by Lexical Confusions", *IRAL*. 29/4.

Laufer, B. and M. Hill (2000). "What Lexical Information Do L2 Learners Select In a Call Dictionary and How Does It Affect Word Retention?", *Language learning and technology*, 3/2.

Lee, J. F. and Van Patten, B. (1995). *Making Communicative Language Teaching Happen*, McGraw-Hill, New York

Lewis, N. and Rosenblum, L. (1977). *Interaction, Conversation, and the Development of Language*, Wiley, New York.

Lupescu, S. and Day, R. R. (1993). "Reading, Dictionaries and Vocabulary Learning", *Language Learning*. 43/2.

McCarthy, M. and O'Dell, F. (1994). *English Vocabulary in Use*, Cambridge University Press, Cambridge.

McCarthy, M. (1990). *Vocabulary*. Oxford University Press, Oxford.

Meara, P. (1980). "Vocabulary acquisition: A neglected aspect of language learning", *Language Teaching and Linguistics Abstracts*, 13.

Meara, P. (1990). "A Note on Passive Vocabulary", *Second Language Research*, 6/2.

Melka, Francine (1997). "Receptive vs Productive Aspects of Vocabulary", In Schmitt, N. and M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary: Description, Acquisition and Pedagogy*, Cambridge University Press, Cambridge.

Melka, Francine and Jan Schroten (1992). "On Semantic Representation", *Cahiers de lexicologie*, 60.

Moulton, W. G. (1961). "Linguistics and Language Teaching in the US: 1940-1960", *International Review of Applied Linguistics*, 1.

Nation, I. S. P. (1990)., *Teaching and Learning Vocabulary*, Heinle & Heinle Publishers, Boston.

Nation, I. S. P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*, Cambridge University Press, Cambridge.

Nation, I. S. P. (2005). "Teaching Vocabulary", *The Asian EFL Journal*, 7/3.

Nation, P. and A. Coxhead (1998). "The Specialised Vocabulary of English for Academic Purposes", *Wellington Occasional Papers in Applied Linguistics*, 1.

Nation, Paul and Rob Waring (1997). "Vocabulary Size, Text Coverage and Word Lists", In: Schmitt, N. and M. McCarthy (Eds.): *Vocabulary: Description, Acquisition and Pedagogy*, Cambridge University Press, Cambridge.

- Newton, J.** (2001). "Options for Vocabulary Learning through Communication Tasks", *ELT Journal*, 55/1.
- Nurnberg, M. and Rosenblum, M.** (1977). *How to Build a Better Vocabulary*, Warner Books, New York.
- O'Malley, J. and Chamot, A.** (1990). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Oxford, R. L. and R. C. Scarcella** (1994). "Second Language Vocabulary Learning among Adults: State of the Art in Vocabulary Instruction", *System*, 22/2.
- Paribakht, T.S. and Wesche M.B.** (1997). "Toward a Lexical Processing Model for the Study of Second Language Vocabulary Acquisition: Evidence from ESL Reading", *Studies in Second Language Acquisition*, 19.
- Read, J.** (2000). *Assessing Vocabulary*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Rieder, K.** (2002). *Intercomprehension in Language Teacher Education*, Wien, Pädagogische Akademie des Bundes.
- Ritter, F. E.**, (1992). TBPA: A Methodology and Software Environment for Testing Process Models' Sequential Predictions with Protocols (PhD Thesis). Carnegie, Mellon University.
- Schmitt, N. and Schmitt, D.** (1995). "Vocabulary Notebooks: Theoretical Underpinnings and Practical Suggestions", *ELT Journal*, 49.
- Schmitt, N.** (2000). *Vocabulary in Language Teaching*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Sinatra, R. C., Stahl-Gemake, J. and Berg, D. N.** (1984). "Improving Reading Comprehension of Disabled Readers through Semantic Mapping", *Reading Teacher*, 38/1.
- Stein, M. J.** (1993). "The Healthy Inadequacy of Contextual Definition", *Second Language Vocabulary Acquisition*, Cambridge University Press, New York.
- Stoddard, G. D.** (1929). "An experiment in Verbal Learning", *Journal of Educational Psychology*, 20.
- Summers, D.** (1988). "The Role of Dictionaries in Language Learning", In Carter and McCarthy, Longman, London.
- Taşpınar, M.** (1997). *Modüler Öğretim Yönteminin Öğretim Yöntemleri Dersinde Öğrenci Başarısına Etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Elazığ, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Taşpınar, M. ve Atıcı B. (2002). “Öğretim Model, Strateji, Yöntem ve Becerileri / Teknikleri: Kavramsal Boyut”, Eğitim Araştırmaları, 2/8.

Taşpınar, M. (2005). *Kuramdan Uygulamaya Öğretim Yöntemleri*, Üniversite Kitabevi, Elazığ.

Thompson, I. (1987). “Memory in language learning”, In A. Wendon and J. Rubin (Eds.) *Learner Strategies in Language Learning*, Prentice-Hall, London.

Uberman, A. (1998). “The Use of Games for Vocabulary Presentation and Revision”, *English Teaching Forum*, 36/1.

Wallace M. (1987). *Teaching Vocabulary* (3rd Ed.), Heinemann Educational Books, London.

Ware, Paige, and Claire K. (2005) “Toward an Intercultural Stance: Teaching German and English through Telecollaboration”, *The Modern Language Journal*, 89/2.

Warschauer, M. (1996). “Comparing Face-to-Face and Electronic Communication in the Second Language Classroom”, *CALICO Journal*, 13/3.

Wind H. and M. Davidson (1969). “Facilitation of Paired-associate Learning by Language Context”, *Psychonomic Science*, 15/4.

Xue, G. and Nation, I. S. P. (1984). “A University Word List”, *Language Learning and Communication*, 3/2.

Zimmerman, C. B. (1994). “Do reading and interactive vocabulary instruction make a difference? An empirical study.” *TESOL Quarterly*, 31/1.

EK- 1

ÖĞRETİM UYGULAMASINDA KULLANILAN TEST

NAME:

SURNAME:

9 /

Write the Turkish equivalents of the words and use in a sentence to illustrate the meaning.

recycling	
article	
in danger	
sunny	
adventure	
cool	
pleased	
prize	
windy	
rainy	
temperature	
cloudy	
save	
war	
forest	
capture	
liberty	
sat	
commander	
shore	
land	
beach	
attack	
battle	
national	
share	
weather forecast	
castle	
platform	
fair	
fortune teller	
river banks	
environment	
drop	
fair	

EK - 2

İngilizce Kelimelerin Genel Kullanım Listesi (The general Service List/ GSL)

(West) 1953 tarafından hazırlanan İngilizce Kelimelerin Genel Kullanım Listesi İngilizce öğrencileri için hazırlanmış en geniş “genel kullanım” listesidir. Bunlar en yaygın 2000 kelime değildir, listedeki kelimeler seçilirken kullanım sıklığı göz önünde bulundurulmuştur. Bu liste uzun yıllar eğitim için kullanılan birçok materyalin yanı sıra seviyelendirilmiş okuma kitaplarının hazırlanmasında da kullanılmıştır. Kelimelere, her beş milyon kelimedede bir kullanılma sıklıklarına göre bir numara verilmiştir. Burada verilen liste John Bauman ve Brent Culligan tarafından 1995 yılı başında hazırlanmıştır. Kelimelere verilen sıklık numaraları öğrencilerin kelimeleri bilme önceliği konusunda yol göstermektedir.

1 69975 the	59 1618 some	117 780 old	175 565 possible
2 39175 be	60 1586 take	118 774 life	176 564 head
3 36432 of	61 1577 come	119 771 tell	177 563 consider
4 28872 and	62 1575 these	120 768 write	178 560 word
5 26800 a	63 1531 know	121 768 become	179 560 program
6 26190 to	64 1520 see	122 761 here	180 560 problem
7 21338 in	65 1512 use	123 755 show	181 552 however
8 20033 he	66 1488 get	124 745 house	182 552 lead
9 12458 have	67 1430 like	125 731 both	183 548 system
10 11247 it	68 1377 then	126 730 between	184 546 set
11 10790 that	69 1361 first	127 723 need	185 539 order
12 9495 for	70 1348 any	128 719 mean	186 539 eye
13 8555 they	71 1315 work	129 711 call	187 538 plan
14 8516 I	72 1314 now	130 710 develop	188 534 run
15 7289 with	73 1307 may	131 707 under	189 534 keep
16 7254 as	74 1303 such	132 705 last	190 534 face
17 6976 not	75 1270 give	133 704 right	191 534 fact
18 6742 on	76 1239 over	134 703 move	192 534 group
19 6164 she	77 1225 think	135 702 thing	193 533 play
20 5377 at	78 1203 most	136 700 general	194 531 stand
21 5307 by	79 1179 even	137 697 school	195 529 increase
22 5146 this	80 1086 find	138 697 never	196 529 early
23 4931 we	81 1077 day	139 690 same	197 528 course
24 4695 you	82 1070 also	140 690 another	198 527 change
25 4389 do	83 1070 after	141 681 begin	199 523 help
26 4383 but	84 1036 way	142 680 while	200 522 line
27 4371 from	85 1030 many	143 678 number	201 521 city
28 4204 or	86 1022 must	144 672 part	202 513 put
29 3560 which	87 1021 look	145 668 turn	203 511 close
30 3480 one	88 1018 before	146 664 real	204 506 case
31 3062 would	89 1018 great	147 662 leave	205 504 force
32 3002 all	90 1017 back	148 660 might	206 501 meet
33 2903 will	91 987 through	149 654 want	207 501 once
34 2851 there	92 957 long	150 645 point	208 501 water
35 2793 say	93 949 where	151 639 form	209 498 upon
36 2678 who	94 937 much	152 639 off	210 496 war
37 2378 make	95 915 should	153 638 child	211 496 build
38 2333 when	96 906 well	154 634 few	212 496 hear
39 2218 can	97 905 people	155 632 small	213 496 light
40 2203 more	98 903 down	156 629 since	214 495 unite
41 2199 if	99 895 own	157 627 against	215 493 live
42 2149 no	100 889 just	158 614 ask	216 492 every
43 2132 man	101 883 because	159 611 late	217 491 country
44 2099 out	102 879 good	160 611 home	218 490 bring
45 2035 other	103 878 each	161 605 interest	219 490 center
46 1986 so	104 864 those	162 605 large	220 489 let
47 1965 what	105 853 feel	163 601 person	221 488 side
48 1940 time	106 853 seem	164 600 end	222 487 try
49 1895 up	107 849 how	165 596 open	223 486 provide
50 1849 go	108 847 high	166 590 public	224 484 continue
51 1816 about	109 835 too	167 589 follow	225 482 name
52 1794 than	110 835 place	168 588 during	226 481 certain
53 1790 into	111 833 little	169 584 present	227 480 power
54 1782 could	112 832 world	170 583 without	228 479 pay
55 1773 state	113 797 very	171 580 again	229 473 result
56 1751 only	114 792 still	172 577 hold	230 473 question
57 1698 new	115 789 nation	173 568 govern	231 471 study
58 1673 year	116 784 hand	174 567 around	232 468 woman

233 464 member	291 371 per	349 324 full	407 281 town
234 463 until	292 369 often	350 323 street	408 281 past
235 461 far	293 369 kind	351 323 easy	409 281 view
236 460 night	294 369 among	352 323 although	410 281 society
237 458 always	295 368 white	353 321 record	411 280 manage
238 458 service	296 365 reason	354 321 sit	412 280 answer
239 458 away	297 365 action	355 320 determine	413 280 break
240 457 report	298 364 return	356 315 level	414 279 organize
241 454 something	299 364 foot	357 313 local	415 277 half
242 453 company	300 360 care	358 312 sure	416 276 fire
243 452 week	301 360 simple	359 312 receive	417 276 lose
244 451 church	302 359 within	360 311 thus	418 275 money
245 451 toward	303 358 love	361 309 moment	419 275 stop
246 451 start	304 358 human	362 308 spirit	420 275 actual
247 449 social	305 355 along	363 308 train	421 274 already
248 445 room	306 353 appear	364 308 college	422 274 effort
249 443 figure	307 353 doctor	365 307 religion	423 273 wait
250 441 nature	308 353 believe	366 307 perhaps	424 273 department
251 440 though	309 352 speak	367 306 music	425 273 able
252 438 young	310 351 active	368 306 grow	426 272 political
253 437 less	311 351 student	369 305 free	427 271 learn
254 434 enough	312 350 month	370 304 cause	428 271 voice
255 433 almost	313 349 drive	371 302 serve	429 269 air
256 432 read	314 348 concern	372 302 age	430 269 together
257 426 include	315 348 best	373 302 book	431 269 shall
258 424 president	316 348 door	374 302 board	432 269 cover
259 423 nothing	317 346 hope	375 302 recent	433 269 common
260 419 yet	318 345 example	376 301 sound	434 268 subject
261 418 better	319 345 inform	377 301 office	435 266 draw
262 417 big	320 344 body	378 300 cut	436 265 short
263 413 boy	321 344 ever	379 299 step	437 265 wife
264 412 cost	322 343 least	380 297 class	438 265 treat
265 412 business	323 343 probable	381 297 true	439 263 limit
266 411 value	324 343 understand	382 297 history	440 262 road
267 409 second	325 342 reach	383 296 position	441 262 letter
268 407 why	326 340 effect	384 296 above	442 260 color
269 406 clear	327 339 different	385 295 strong	443 260 behind
270 405 expect	328 337 idea	386 294 friend	444 258 produce
271 405 family	329 337 whole	387 293 necessary	445 258 send
272 401 complete	330 335 control	388 292 add	446 258 term
273 401 act	331 333 condition	389 292 court	447 257 total
274 401 sense	332 333 field	390 291 deal	448 256 university
275 400 mind	333 333 pass	391 290 tax	449 254 rise
276 399 experience	334 333 fall	392 289 support	450 254 century
277 396 art	335 332 note	393 286 party	451 253 success
278 395 next	336 332 special	394 286 whether	452 253 minute
279 395 near	337 332 talk	395 285 either	453 251 remember
280 394 direct	338 331 particular	396 285 land	454 250 purpose
281 393 car	339 330 today	397 285 material	455 250 test
282 393 law	340 329 measure	398 285 happen	456 248 fight
283 387 industry	341 328 walk	399 285 education	457 247 watch
284 386 important	342 328 teach	400 284 death	458 247 situation
285 381 girl	343 327 low	401 284 agree	459 246 south
286 379 god	344 327 hour	402 283 arm	460 246 ago
287 378 several	345 326 type	403 282 mother	461 245 difference
288 377 matter	346 326 carry	404 282 across	462 245 stage
289 376 usual	347 324 rate	405 281 quite	463 244 father
290 373 rather	348 324 remain	406 281 anything	464 243 table

465 242 rest	523 212 story	581 189 origin	639 173 catch
466 242 bear	524 211 experiment	582 189 standard	640 172 opportunity
467 240 entire	525 211 stay	583 188 everything	641 172 likely
468 240 market	526 210 paper	584 188 committee	642 170 recognize
469 240 prepare	527 210 space	585 188 moral	643 170 permit
470 240 explain	528 210 apply	586 187 black	644 170 serious
471 239 offer	529 209 decide	587 186 red	645 170 attack
472 239 plant	530 208 share	588 186 bad	646 170 floor
473 238 charge	531 207 desire	589 186 earth	647 168 association
474 238 ground	532 207 spend	590 185 accord	648 168 spring
475 238 west	533 207 sign	591 185 else	649 167 lot
476 237 picture	534 206 therefore	592 185 mere	650 167 stock
477 237 hard	535 206 various	593 184 die	651 167 lack
478 234 front	536 206 visit	594 184 remark	652 167 hair
479 233 lie	537 205 supply	595 184 basis	653 167 science
480 232 modern	538 205 officer	596 184 except	654 166 relation
481 231 dark	539 205 doubt	597 183 equal	655 166 profession
482 230 surface	540 204 private	598 183 east	656 166 pattern
483 230 rule	541 204 immediate	599 183 event	657 165 quick
484 230 regard	542 204 wish	600 183 employ	658 164 medical
485 229 dance	543 204 contain	601 183 defense	659 165 influence
486 229 peace	544 204 feed	602 183 smile	660 165 occasion
487 227 observe	545 204 raise	603 183 river	661 165 machine
488 227 future	546 204 describe	604 183 improve	662 164 compare
489 227 wall	547 203 ready	605 182 game	663 163 husband
490 225 farm	548 203 horse	606 181 detail	664 163 blue
491 225 claim	549 202 son	607 181 account	665 163 international
492 225 firm	550 202 exist	608 181 cent	666 162 fair
493 223 operation	551 202 north	609 181 sort	667 162 especially
494 223 further	552 201 suggest	610 180 reduce	668 162 indeed
495 223 pressure	553 200 station	611 180 club	669 162 imagine
496 222 property	554 200 effective	612 180 buy	670 162 surprise
497 222 morning	555 199 food	613 180 attention	671 162 average
498 222 amount	556 199 deep	614 180 ship	672 161 official
499 221 top	557 198 wide	615 179 decision	673 161 temperature
500 221 outside	558 197 alone	616 178 wear	674 161 difficult
501 221 piece	559 196 character	617 178 inside	675 160 sing
502 221 sometimes	560 195 english	618 178 win	676 160 hit
503 220 beauty	561 196 happy	619 178 suppose	677 160 tree
504 220 trade	562 196 critic	620 178 ride	678 160 race
505 220 fear	563 195 unit	621 177 operate	679 160 police
506 220 demand	564 195 product	622 177 realize	680 160 touch
507 220 wonder	565 195 respect	623 177 sale	681 159 relative
508 219 list	566 195 drop	624 177 choose	682 159 throw
509 219 accept	567 195 nor	625 177 park	683 159 quality
510 218 judge	568 195 fill	626 177 square	684 159 former
511 218 paint	569 194 cold	627 176 vote	685 158 pull
512 217 mile	570 193 represent	628 176 price	686 157 chance
513 217 soon	571 193 sudden	629 176 district	687 157 prove
514 215 responsible	572 192 basic	630 175 dead	688 157 argue
515 214 allow	573 192 kill	631 175 foreign	689 157 settle
516 214 secretary	574 191 fine	632 175 window	690 156 growth
517 214 heart	575 191 trouble	633 175 beyond	691 156 date
518 213 union	576 191 mark	634 174 direction	692 156 heat
519 213 slow	577 191 single	635 174 strike	693 155 save
520 213 island	578 190 press	636 174 instead	694 155 performance
521 213 enter	579 189 heavy	637 173 trial	695 155 count
522 213 drink	580 189 attempt	638 173 practice	696 155 production

697 154 listen	755 142 due	813 129 radio	871 119 hill
698 152 main	756 142 season	814 129 animal	872 118 green
699 154 pick	757 142 manner	815 128 conscious	873 118 please
700 154 size	758 142 fit	816 128 worth	874 118 motor
701 152 cool	759 142 left	817 128 eat	875 118 agency
702 152 army	760 141 progress	818 128 election	876 118 encourage
703 152 patient	761 141 neither	819 128 faith	877 118 governor
704 151 combine	762 141 strength	820 128 wave	878 117 worry
705 151 summer	763 140 notice	821 128 murder	879 117 affair
706 151 hall	764 140 finish	822 128 model	880 117 shoulder
707 151 slight	765 140 opinion	823 128 forget	881 117 bright
708 151 command	766 140 bill	824 127 extend	882 116 mass
709 151 enjoy	767 140 western	825 127 edge	883 116 sample
710 151 length	768 140 truth	826 127 distance	884 116 pretty
711 150 proper	769 138 wrong	827 127 memory	885 116 repeat
712 150 express	770 138 travel	828 127 recommend	886 115 roll
713 150 health	771 138 suit	829 126 division	887 115 push
714 150 chief	772 137 bank	830 126 staff	888 115 trip
715 149 evening	773 137 exact	831 126 leg	889 115 council
716 149 store	774 137 honor	832 126 discussion	890 115 clothe
717 149 language	775 137 brother	833 126 address	891 115 parent
718 148 degree	776 136 quiet	834 126 fly	892 115 forward
719 148 lay	777 136 marry	835 125 dependent	893 114 sharp
720 147 current	778 136 corner	836 125 ball	894 114 straight
721 147 gun	779 135 handle	837 125 shake	895 113 gas
722 147 dog	780 135 danger	838 125 frame	896 113 weight
723 147 hotel	781 135 hospital	839 125 extreme	897 113 discuss
724 147 strange	782 135 pool	840 124 engineer	898 113 fix
725 147 separate	783 135 promise	841 124 thick	899 113 load
726 146 boat	784 135 blood	842 124 comfort	900 112 master
727 146 fail	785 135 shoot	843 124 latter	901 112 whatever
728 146 clean	786 135 scene	844 124 camp	902 112 round
729 146 dress	787 134 literature	845 124 oil	903 112 rapid
730 146 anyone	788 134 arrive	846 124 discover	904 112 laugh
731 146 gain	789 134 film	847 124 examine	905 111 finger
732 146 pain	790 133 base	848 123 difficulty	906 111 spot
733 145 object	791 133 freedom	849 123 tooth	907 110 propose
734 145 knowledge	792 133 bar	850 123 middle	908 110 shop
735 145 depend	793 133 maybe	851 123 choice	909 110 broad
736 145 relate	794 133 hang	852 123 refer	910 110 replace
737 145 below	795 133 suffer	853 123 enemy	911 110 reply
738 144 dollar	796 133 manufacture	854 123 practical	912 110 extent
739 144 advance	797 132 frequent	855 122 marriage	913 109 lock
740 144 shape	798 132 rock	856 122 bridge	914 109 employee
741 144 arrange	799 132 loss	857 122 declare	915 109 ahead
742 144 population	800 131 burn	858 122 lady	916 109 sight
743 144 yes	801 131 sun	859 122 cross	917 109 spread
744 144 sell	802 131 audience	860 122 daily	918 109 wind
745 144 mention	803 130 essential	861 122 afternoon	919 109 approve
746 144 dry	804 130 glass	862 121 attend	920 109 destroy
747 144 check	805 130 prevent	863 121 director	921 108 none
748 144 poet	806 130 poem	864 121 balance	922 108 pound
749 143 sleep	807 130 poor	865 121 wash	923 108 fame
750 143 join	808 130 inch	866 121 capital	924 108 importance
751 143 hot	809 129 song	867 120 speed	925 107 reflect
752 143 bed	810 129 skill	868 120 block	926 107 advantage
753 143 electric	811 129 post	869 120 citizen	927 107 match
754 143 dream	812 129 popular	870 119 mouth	928 107 regular

929 107 wage	986 98 wine	1044 87 winter	1102 80 flat
930 107 refuse	987 97 hole	1045 87 box	1103 80 message
931 107 existence	988 97 duty	1046 87 belief	1104 80 neck
932 106 hardly	989 97 beat	1047 87 ordinary	1105 79 hate
933 106 perform	990 97 perfect	1048 87 impossible	1106 79 dirt
934 106 title	991 97 bottom	1049 87 print	1107 79 delight
935 105 tend	992 97 compose	1050 87 gray	1108 79 trust
936 105 exercise	993 97 battle	1051 87 taste	1109 79 nobody
937 105 thin	994 97 expense	1052 87 lip	1110 79 valley
938 105 coat	995 97 cattle	1053 87 speech	1111 79 tool
939 105 bit	996 96 flow	1054 87 reference	1112 78 presence
940 105 mountain	997 95 kitchen	1055 86 stain	1113 78 cook
941 105 youth	998 95 dust	1056 86 connection	1114 78 railroad
942 104 behavior	999 95 bottle	1057 86 otherwise	1115 78 minister
943 104 newspaper	1000 94 admit	1058 86 stretch	1116 78 coffee
944 104 secret	1001 94 tear	1059 86 knife	1117 78 brush
945 104 ability	1002 94 tire	1060 86 village	1118 78 beside
946 104 sea	1003 94 expression	1061 86 blow	1119 78 collect
947 104 soft	1004 93 exception	1062 85 mistake	1120 77 guide
948 104 justice	1005 93 application	1063 85 sweet	1121 77 luck
949 104 reasonable	1006 93 belong	1064 85 shout	1122 77 profit
950 104 circle	1007 93 rich	1065 85 divide	1123 77 lord
951 104 solid	1008 93 failure	1066 85 guard	1124 77 everybody
952 104 page	1009 93 struggle	1067 85 worse	1125 77 prison
953 103 weapon	1010 93 instrument	1068 85 exchange	1126 77 cloud
954 103 fast	1011 93 variety	1069 85 rare	1127 77 slave
955 103 representative	1012 93 narrow	1070 84 commercial	1128 77 chairman
956 103 search	1013 92 theater	1071 84 request	1129 76 soil
957 103 pure	1014 92 collection	1072 84 appoint	1130 76 distinguish
958 103 escape	1015 92 rain	1073 84 agent	1131 76 introduce
959 102 crowd	1016 92 review	1074 83 dependence	1132 76 urge
960 102 stick	1017 92 preserve	1075 83 bird	1133 76 blind
961 101 telephone	1018 92 leadership	1076 83 wild	1134 75 arise
962 101 avoid	1019 91 clay	1077 83 motion	1135 75 upper
963 101 garden	1020 91 daughter	1078 83 guess	1136 75 curve
964 101 favor	1021 91 fellow	1079 83 neighbor	1137 75 membership
965 101 news	1022 91 swing	1080 82 seed	1138 75 key
966 101 unless	1023 91 thank	1081 82 fashion	1139 75 entertain
967 100 dinner	1024 90 library	1082 82 loan	1140 75 soul
968 100 someone	1025 90 fat	1083 82 correct	1141 75 neighborhood
969 100 signal	1026 90 reserve	1084 81 plain	1142 74 friendly
970 100 yard	1027 89 tour	1085 81 mail	1143 74 pair
971 100 ideal	1028 89 nice	1086 81 retire	1144 74 stone
972 100 warm	1029 89 warn	1087 81 opposite	1145 74 lean
973 100 miss	1030 89 ring	1088 81 prefer	1146 74 protect
974 100 shelter	1031 89 bitter	1089 81 safe	1147 74 advertise
975 100 soldier	1032 89 chair	1090 81 evil	1148 74 mystery
976 99 article	1033 89 yesterday	1091 81 double	1149 73 welcome
977 99 cry	1034 89 scientific	1092 81 wood	1150 73 knee
978 99 captain	1035 88 flower	1093 80 empty	1151 73 jump
979 99 familiar	1036 88 wheel	1094 80 baby	1152 73 snake
980 99 seat	1037 88 solution	1095 80 advise	1153 73 stream
981 99 guest	1038 88 aim	1096 80 content	1154 73 avenue
982 98 weak	1039 88 gather	1097 80 sport	1155 73 brown
983 98 excite	1040 88 invite	1098 80 lift	1156 73 disease
984 98 king	1041 88 moreover	1099 80 literary	1157 73 hat
985 98 everyone	1042 88 fresh	1100 80 curious	1158 73 excellent
	1043 88 forest	1101 80 tie	

1159 72 formal	1217 67 aside	1275 62 plenty	1333 57 march
1160 72 snow	1218 67 risk	1276 62 star	1334 57 sink
1161 72 sheet	1219 67 tomorrow	1277 62 yellow	1335 57 northern
1162 72 somehow	1220 67 remind	1278 62 sick	1336 57 iron
1163 72 unity	1221 67 ear	1279 62 thorough	1337 57 alive
1164 72 sky	1222 67 fish	1280 62 absolute	1338 57 ill
1165 72 rough	1223 67 shore	1281 62 succeed	1339 57 bag
1166 72 smooth	1224 66 operator	1282 61 surround	1340 57 disturb
1167 72 weather	1225 66 civilize	1283 61 proud	1341 57 native
1168 72 steady	1226 66 being	1284 61 dear	1342 57 bedroom
1169 72 threaten	1227 66 silent	1285 61 card	1343 57 violent
1170 72 depth	1228 66 screen	1286 61 lake	1344 57 beneath
1171 71 oppose	1229 66 bind	1287 61 breath	1345 57 pause
1172 71 deliver	1230 66 earn	1288 61 afraid	1346 57 tough
1173 71 ancient	1231 66 pack	1289 61 silence	1347 56 substance
1174 71 pray	1232 66 colony	1290 61 onto	1348 56 threat
1175 71 adopt	1233 66 besides	1291 60 shoe	1349 56 charm
1176 71 birth	1234 66 slip	1292 60 somewhere	1350 56 absence
1177 71 appearance	1235 66 cousin	1293 60 chain	1351 56 factory
1178 71 universe	1236 66 scale	1294 60 slide	1352 56 spite
1179 71 busy	1237 66 relief	1295 60 copy	1353 56 meal
1180 71 hurry	1238 66 explore	1296 60 machinery	1354 56 universal
1181 71 coast	1239 66 stem	1297 60 wake	1355 56 accident
1182 71 forth	1240 65 brain	1298 60 severe	1356 56 highway
1183 70 smell	1241 65 musician	1299 60 pocket	1357 56 sentence
1184 70 furnish	1242 65 defend	1300 60 bone	1358 56 liberty
1185 70 female	1243 65 bend	1301 59 honest	1359 55 wise
1186 70 hide	1244 65 somebody	1302 59 freeze	1360 55 noise
1187 70 wire	1245 65 shadow	1303 59 dictionary	1361 55 discovery
1188 70 proposal	1246 64 mix	1304 59 calm	1362 55 tube
1189 70 ought	1247 64 smoke	1305 59 swim	1363 55 flash
1190 70 victory	1248 64 description	1306 59 ice	1364 55 twist
1191 69 quarter	1249 64 fruit	1307 59 male	1365 55 fence
1192 69 engine	1250 64 guilt	1308 59 skin	1366 55 childhood
1193 69 customer	1251 64 yield	1309 59 crack	1367 55 joy
1194 69 waste	1252 64 sensitive	1310 59 rush	1368 55 sister
1195 69 fool	1253 64 salt	1311 59 wet	1369 54 sad
1196 69 intend	1254 64 pale	1312 58 meat	1370 54 efficiency
1197 69 intention	1255 64 sweep	1313 58 commerce	1371 54 disappear
1198 69 desk	1256 64 completion	1314 58 joint	1372 54 defeat
1199 69 politics	1257 64 throat	1315 58 gift	1373 54 extensive
1200 69 passage	1258 64 agriculture	1316 58 host	1374 54 rent
1201 69 lawyer	1259 64 admire	1317 58 suspect	1375 54 comparison
1202 68 root	1260 63 gentle	1318 58 path	1376 54 possess
1203 68 climb	1261 63 dozen	1319 58 uncle	1377 54 grace
1204 68 metal	1262 63 particle	1320 58 afford	1378 54 flesh
1205 68 gradual	1263 63 pleasant	1321 58 instant	1379 54 liquid
1206 68 hunt	1264 63 bay	1322 58 satisfactory	1380 54 scientist
1207 68 protection	1265 63 cup	1323 58 height	1381 54 ease
1208 68 satisfy	1266 63 competition	1324 58 track	1382 53 heaven
1209 68 roof	1267 63 moon	1325 58 confidence	1383 53 milk
1210 68 branch	1268 63 terrible	1326 58 grass	1384 53 sympathy
1211 68 pleasure	1269 63 strip	1327 57 suggestion	1385 53 rank
1212 68 witness	1270 63 mechanic	1328 57 favorite	1386 53 restaurant
1213 68 loose	1271 63 shock	1329 57 breakfast	1387 53 frequency
1214 67 nose	1272 63 conversation	1330 57 apart	1388 53 angry
1215 67 mine	1273 63 angle	1331 57 chest	1389 53 shade
1216 67 band	1274 62 tall	1332 57 entrance	1390 53 accuse

1391 53 necessity	1449 47 clerk	1507 43 cure	1565 40 belt
1392 53 knock	1450 47 everywhere	1508 43 trap	1566 39 stir
1393 53 loud	1451 47 anyway	1509 43 puzzle	1567 39 package
1394 53 permanent	1452 47 fan	1510 43 powder	1568 39 punish
1395 53 row	1453 47 connect	1511 43 raw	1569 39 reflection
1396 53 lovely	1454 47 egg	1512 43 mankind	1570 39 breathe
1397 53 confuse	1455 47 efficient	1513 43 glad	1571 39 anywhere
1398 52 gold	1456 47 grain	1514 43 blame	1572 39 amuse
1399 52 frighten	1457 46 calculate	1515 43 whenever	1573 39 dull
1400 52 solve	1458 46 drag	1516 43 anxiety	1574 39 fate
1401 52 grave	1459 46 opposition	1517 42 bus	1575 39 net
1402 52 salary	1460 46 worship	1518 42 tremble	1576 39 fellowship
1403 52 photograph	1461 46 arrest	1519 42 sacred	1577 39 fault
1404 52 advice	1462 46 discipline	1520 42 fortunate	1578 39 furniture
1405 52 abroad	1463 46 string	1521 42 glory	1579 39 beam
1406 51 wound	1464 46 harbor	1522 42 golden	1580 39 pencil
1407 51 virtue	1465 46 camera	1523 42 neat	1581 39 border
1408 51 dare	1466 46 mechanism	1524 42 weekend	1582 39 disappoint
1409 51 queen	1467 46 cow	1525 42 treasury	1583 38 flame
1410 51 extra	1468 46 grand	1526 42 overcome	1584 38 joke
1411 51 attract	1469 46 funny	1527 42 cat	1585 38 bless
1412 50 numerous	1470 46 insurance	1528 42 sacrifice	1586 38 corn
1413 50 pink	1471 46 reduction	1529 42 complain	1587 38 shell
1414 50 gate	1472 46 strict	1530 42 elect	1588 38 tempt
1415 50 expensive	1473 46 lesson	1531 41 roar	1589 38 supper
1416 50 shut	1474 46 tight	1532 41 sake	1590 38 destruction
1417 50 chicken	1475 45 sand	1533 41 temple	1591 38 dive
1418 50 forgive	1476 45 plate	1534 41 self	1592 38 anxious
1419 50 holy	1477 45 qualify	1535 41 compete	1593 38 shine
1420 50 wooden	1478 45 elsewhere	1536 41 nurse	1594 38 cheap
1421 49 prompt	1479 45 mad	1537 41 stuff	1595 38 dish
1422 49 crime	1480 45 interference	1538 41 stomach	1596 38 distant
1423 49 sorry	1481 45 pupil	1539 41 peculiar	1597 38 greet
1424 49 republic	1482 45 fold	1540 41 repair	1598 37 flood
1425 49 anger	1483 45 royal	1541 41 storm	1599 37 excuse
1426 49 visitor	1484 45 valuable	1542 41 ton	1600 37 insect
1427 49 pile	1485 45 whisper	1543 41 desert	1601 37 ocean
1428 49 violence	1486 45 anybody	1544 41 allowance	1602 37 ceremony
1429 49 steel	1487 45 hurt	1545 41 servant	1603 37 decrease
1430 49 wing	1488 45 excess	1546 41 hunger	1604 37 prize
1431 49 stair	1489 44 quantity	1547 41 conscience	1605 37 harm
1432 49 partner	1490 44 fun	1548 41 bread	1606 37 insure
1433 49 delay	1491 44 mud	1549 41 crash	1607 37 verse
1434 49 gentleman	1492 44 extension	1550 40 tip	1608 37 pot
1435 48 pour	1493 44 recognition	1551 40 strengthen	1609 37 sincere
1436 48 confusion	1494 44 kiss	1552 40 proof	1610 36 cotton
1437 48 damage	1495 44 crop	1553 40 generous	1611 36 leaf
1438 48 kick	1496 44 sail	1554 40 sir	1612 36 rub
1439 48 safety	1497 44 attractive	1555 40 tonight	1613 36 medicine
1440 48 burst	1498 44 habit	1556 40 whip	1614 36 stroke
1441 48 network	1499 44 relieve	1557 40 tongue	1615 36 bite
1442 48 resistance	1500 44 wisdom	1558 40 mill	1616 36 lung
1443 48 screw	1501 44 persuade	1559 40 merchant	1617 36 lonely
1444 48 pride	1502 43 certainty	1560 40 coal	1618 36 admission
1445 48 till	1503 43 cloth	1561 40 ruin	1619 36 stupid
1446 47 hire	1504 43 eager	1562 40 introduction	1620 36 scratch
1447 47 verb	1505 43 deserve	1563 40 courage	1621 36 composition
1448 47 preach	1506 43 sympathetic	1564 40 actor	1622 36 broadcast

1623 36 drum	1680 33 convenient	1738 29 awake	1796 26 treasure
1624 36 resist	1681 33 horizon	1739 29 tea	1797 26 immense
1625 36 neglect	1682 33 moderate	1740 29 FALSE	1798 25 convenience
1626 35 absent	1683 33 complicate	1741 29 fortune	1799 25 disapprove
1627 35 passenger	1684 33 dig	1742 29 cap	1800 25 destructive
1628 35 adventure	1685 33 curse	1743 29 thread	1801 25 fork
1629 35 beg	1686 33 weigh	1744 29 haste	1802 25 noon
1630 35 pipe	1687 33 priest	1745 29 bare	1803 25 ownership
1631 35 beard	1688 33 excessive	1746 29 shirt	1804 25 tune
1632 35 bold	1689 33 quarrel	1747 29 bargain	1805 25 polish
1633 35 meanwhile	1690 32 widow	1748 28 leather	1806 25 poison
1634 35 devil	1691 32 modest	1749 28 rail	1807 25 shame
1635 35 cheer	1692 32 dine	1750 28 butter	1808 25 loyalty
1636 35 nut	1693 32 politician	1751 28 dot	1809 25 cottage
1637 35 split	1694 32 custom	1752 28 inquire	1810 25 astonish
1638 35 melt	1695 32 educate	1753 28 warmth	1811 25 shave
1639 35 swear	1696 32 salesman	1754 28 decisive	1812 25 feather
1640 35 sugar	1697 32 nail	1755 28 vessel	1813 25 sauce
1641 35 bury	1698 32 tap	1756 28 pity	1814 25 lid
1642 35 wipe	1699 32 eastern	1757 28 steam	1815 25 debt
1643 35 faint	1700 32 possession	1758 28 pin	1816 25 fade
1644 35 creature	1701 32 satisfaction	1759 28 bound	1817 25 confess
1645 35 tail	1702 32 behave	1760 28 companion	1818 25 classification
1646 35 wealth	1703 32 mercy	1761 28 toe	1819 24 descend
1647 34 earnest	1704 31 scatter	1762 28 reward	1820 24 cape
1648 34 translate	1705 31 objection	1763 28 forbid	1821 24 mild
1649 34 suspicion	1706 31 silver	1764 28 wherever	1822 24 clever
1650 34 noble	1707 31 tent	1765 28 tower	1823 24 envelope
1651 34 inquiry	1708 31 saddle	1766 27 bathe	1824 24 invention
1652 34 journey	1709 31 wrap	1767 27 lodge	1825 24 sheep
1653 34 hesitate	1710 31 nest	1768 27 swallow	1826 24 splendid
1654 34	1711 31 grind	1769 27 multiply	1827 24 stamp
extraordinary	1712 31 spell	1770 27 bow	1828 24 float
1655 34 borrow	1713 31 plaster	1771 27 kingdom	1829 24 brick
1656 34 owe	1714 31 arch	1772 27 garage	1830 24 rice
1657 34 funeral	1715 31 swell	1773 27 permission	1831 24
1658 34 ambition	1716 31 friendship	1774 27 pump	businessman
1659 34 mixture	1717 31 bath	1775 27 prevention	1832 24 backward
1660 34 slope	1718 30 bundle	1776 27 urgent	1833 24 qualification
1661 34 criminal	1719 30 grateful	1777 27 aunt	1834 24 artificial
1662 34 seldom	1720 30 crown	1778 27 zero	1835 24 attraction
1663 34 map	1721 30 boundary	1779 27 idle	1836 24 lamp
1664 34 spin	1722 30 nowhere	1780 27 fever	1837 24 curl
1665 34 praise	1723 30 asleep	1781 27 christmas	1838 23 shower
1666 34 spare	1724 30 clock	1782 27 regret	1839 23 elder
1667 33 plow	1725 30 boil	1783 26 jaw	1840 23 bunch
1668 33 telegraph	1726 30 altogether	1784 26 soap	1841 23 bell
1669 33 barrel	1727 30 lend	1785 26 pronounce	1842 23 steer
1670 33 straighten	1728 30 holiday	1786 26 empire	1843 23 flavor
1671 33 scarce	1729 30 precious	1787 26 bowl	1844 23 spit
1672 33 lunch	1730 30 wander	1788 26 outline	1845 23 rob
1673 33 slavery	1731 30 ugly	1789 26 organ	1846 23 cream
1674 33 creep	1732 30 reputation	1790 26 imitation	1847 23 interrupt
1675 33 sweat	1733 30 ticket	1791 26 caution	1848 23 pen
1676 33 gay	1734 30 pretend	1792 26 mineral	1849 23 weave
1677 33 stiff	1735 30 dismiss	1793 26 disagree	1850 23 orange
1678 33 brave	1736 30 delicate	1794 26 blade	1851 23 rescue
1679 33 seize	1737 29 despair	1795 26 trick	1852 23 crush

1853 23 humble	1911 20 anyhow	1969 17 carriage	2027 14 excellence
1854 23 fancy	1912 20 alike	1970 17 educator	2028 14 rake
1855 23 decay	1913 20 circular	1971 17 saw	2029 14 purple
1856 23 polite	1914 20 juice	1972 17 stove	2030 14 hasten
1857 23 tribe	1915 20 shelf	1973 17 rubber	2031 14 shorten
1858 22 bleed	1916 20 bake	1974 17 rug	2032 14 applause
1859 22 coin	1917 20 hatred	1975 17 misery	2033 14 ache
1860 22 fond	1918 20 cautious	1976 17 awkward	2034 14 apology
1861 22 autumn	1919 19 basket	1977 17 rival	2035 14 knot
1862 22 classify	1920 19 wreck	1978 16 roast	2036 14 nephew
1863 22 omit	1921 19 width	1979 16 deed	2037 14 cushion
1864 22 loyal	1922 19 confident	1980 16 preference	2038 14 drown
1865 22 needle	1923 19 log	1981 16 explosion	2039 14 nursery
1866 22 lessen	1924 19 heap	1982 16 theatrical	2040 14 pint
1867 22 complaint	1925 19 suck	1983 16 cultivate	2041 14 fierce
1868 22 pad	1926 19 ladder	1984 16 collector	2042 13 imitate
1869 22 steep	1927 19 gap	1985 16 miserable	2043 13 aloud
1870 22 skirt	1928 19 obey	1986 16 wrist	2044 13 gaiety
1871 22 curtain	1929 19 hut	1987 16 rabbit	2045 13 robbery
1872 22 calculation	1930 19 axe	1988 16 accustom	2046 13 tighten
1873 22 laughter	1931 19 translation	1989 16 tide	2047 13 perfection
1874 22 solemn	1932 19 collar	1990 16 insult	2048 13 scorn
1875 22 grease	1933 19 delivery	1991 16 thumb	2049 13 whoever
1876 22 interfere	1934 19 reproduce	1992 16 lump	2050 13 trunk
1877 22 explode	1935 19 confession	1993 16 annoy	2051 13 wool
1878 22 fasten	1936 19 pan	1994 16 toy	2052 13 sailor
1879 21 flag	1937 19 prejudice	1995 16 heal	2053 13 competitor
1880 21 resign	1938 19 voyage	1996 16 shallow	2054 13 moonlight
1881 21 postpone	1939 19 tobacco	1997 16 repetition	2055 13 deer
1882 21 patience	1940 18 simplicity	1998 16 soup	2056 13 bean
1883 21 boast	1941 18 paste	1999 15 whistle	2057 13 everyday
1884 21 rope	1942 18 cake	2000 15 scenery	2058 13 drawer
1885 21 envy	1943 18 elephant	2001 15 apple	2059 13 disregard
1886 21 airplane	1944 18 ribbon	2002 15 offense	2060 12 nowadays
1887 21 rid	1945 18 harvest	2003 15 cork	2061 12 patriotic
1888 21 shield	1946 18 ashamed	2004 15 ripe	2062 12 tin
1889 21 veil	1947 18 cave	2005 15 temper	2063 12 penny
1890 21 kneel	1948 18 customary	2006 15 sore	2064 12 cage
1891 21 tray	1949 18 thief	2007 15 pinch	2065 12 pardon
1892 21 explosive	1950 18 damp	2008 15 diamond	2066 12 lately
1893 21 brass	1951 18 sew	2009 15 razor	2067 12 offend
1894 21 taxi	1952 18 rust	2010 15 imaginative	2068 12 coarse
1895 21 wax	1953 18 separation	2011 15 hook	2069 12 spoil
1896 21 duck	1954 18 waiter	2012 15 copper	2070 12 horizontal
1897 21 button	1955 18 pet	2013 15 landlord	2071 12 sting
1898 21 invent	1956 18 straw	2014 14 influential	2072 12 ditch
1899 20 remedy	1957 18 upset	2015 14 rot	2073 12 librarian
1900 20 bush	1958 18 towel	2016 14 hollow	2074 12 meantime
1901 20 thunder	1959 18 refresh	2017 14 enclose	2075 12 cough
1902 20 weaken	1960 17 essence	2018 14 harden	2076 12 deaf
1903 20 poverty	1961 17 fur	2019 14 wicked	2077 12 sword
1904 20 scrape	1962 17 ambitious	2020 14 stiffen	2078 12 messenger
1905 20 arrow	1963 17 defendant	2021 14 silk	2079 12 vain
1906 20 tender	1964 17 daylight	2022 14 upright	2080 12 castle
1907 20 cruel	1965 17 dip	2023 14 selfish	2081 12 elastic
1908 20 soften	1966 17 suspicious	2024 14 stripe	2082 12 comb
1909 20 mouse	1967 17 imaginary	2025 14 pig	2083 12 rod
1910 20 hay	1968 17 ash	2026 14 inward	2084 11 widen

2085 11 sorrow	2142 9 wheat	2199 6 mend	2256 2 rotten
2086 11 inventor	2143 9 worm	2200 6 stocking	2257 2 disrespect
2087 11 cliff	2144 9 secrecy	2201 6 feast	2258 1 widower
2088 11 umbrella	2145 9 rude	2202 6 nuisance	2259 1 deafen
2089 11 interruption	2146 9 heighten	2203 6 thorn	2260 1 donkey
2090 11 merry	2147 9 flatten	2204 6 tame	2261 1 businesslike
2091 11 gallon	2148 9 loosen	2205 5 inclusive	2262 1 motherhood
2092 11 conquest	2149 9 cheese	2206 5 homemade	2263 1 sadden
2093 11 headache	2150 9 rivalry	2207 5 handwriting	2264 1 handshake
2094 11 tailor	2151 9 royalty	2208 5 chalk	2265 1 calculator
2095 11 bucket	2152 9 discontent	2209 5 sour	2266 1 headdress
2096 11 scent	2153 9 complication	2210 5 slippery	2267 1 scissors
2097 11 signature	2154 9 fright	2211 5 procession	2268 1 translator
2098 11 cart	2155 9 indoor	2212 5 ripen	2269 1 possessor
2099 11 darken	2156 9 flour	2213 5 jealous	2270 1 shilling
2100 11 sometime	2157 9 actress	2214 5 jealousy	2271 1 redden
2101 11 applaud	2158 8 congratulation	2215 5 liar	2272 1 motherly
2102 11 underneath	2159 8 ounce	2216 5 homecoming	2273 0 whose
2103 11 hello	2160 8 fry	2217 5 barber	2274 0 cultivator
2104 11 pretense	2161 8 everlasting	2218 5 whiten	2275 0 whom
2105 11 descent	2162 8 goat	2219 5 berry	2276 0 homework
2106 11 conquer	2163 8 ink	2220 5 lighten	2277 0 electrician
2107 11 framework	2164 8	2221 5 pigeon	2278 0 oar
2108 11 confidential	disappearance	2222 5 hinder	2279 0 bribery
2109 11 adoption	2165 8 reproduction	2223 4 bravery	2280 0 sweeten
2110 11 disgust	2166 8 thicken	2224 4 baggage	2281 0 sow
2111 11 waist	2167 8 avoidance	2225 4 noun	2282 0 pronunciation
2112 11 momentary	2168 8 spoon	2226 4 amongst	2283 0 beak
2113 11 receipt	2169 8 strap	2227 4 grammar	2284 0 plural
2114 10 pearl	2170 8 deceive	2228 4 cultivation	
2115 10 ray	2171 7 lengthen	2229 4	
2116 10 lazy	2172 7 revenge	companionship	
2117 10 limb	2173 7 correction	2230 4 rubbish	
2118 10 grammatical	2174 7 descendant	2231 4 modesty	
2119 10 beast	2175 7 hesitation	2232 4 woolen	
2120 10 monkey	2176 7 spade	2233 4 deepen	
2121 10 jewel	2177 7 basin	2234 4 pastry	
2122 10 persuasion	2178 7 weed	2235 4 cupboard	
2123 10 obedience	2179 7 omission	2236 4 quart	
2124 10 sock	2180 7 old-fashioned	2237 4 canal	
2125 10 vowel	2181 7 bicycle	2238 4 notebook	
2126 10 hammer	2182 7 breadth	2239 4 deceit	
2127 10 inn	2183 7 photography	2240 3 parcel	
2128 10 chimney	2184 7 coward	2241 3 brighten	
2129 10	2185 7 mat	2242 3 moderation	
dissatisfaction	2186 7 rejoice	2243 3 punctual	
2130 10 annoyance	2187 7 cheat	2244 3 hurrah	
2131 10 ornament	2188 7 congratulate	2245 3 lipstick	
2132 10 honesty	2189 7 discomfort	2246 3 uppermost	
2133 10 outward	2190 7 enclosure	2247 3 fatten	
2134 10 sharpen	2191 7 attentive	2248 3 conqueror	
2135 10 handkerchief	2192 7 paw	2249 2 hindrance	
2136 9 greed	2193 6 overflow	2250 2 cowardice	
2137 9 heavenly	2194 6 dissatisfy	2251 2 obedient	
2138 9 thirst	2195 6 multiplication	2252 2 saucer	
2139 9 niece	2196 6 whichever	2253 2 madden	
2140 9 spill	2197 6 tidy	2254 2 scold	
2141 9 loaf	2198 6 bribe	2255 2 weekday	

EK - 3

KELİME SEVİYE TESTİ

Bu, iki versiyonu bulunan kelime testinden bir tanesidir. Nation (1990) testin uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili detayları anlatmaktadır.

Bu bir kelime testidir. Her açıklamaya uyacak kelimeyi seçerek kelime numarasını açıklamanın başına yazınız. Bazı kelimeler testi zorlaştırmak için eklenmiştir, bütün kelimelerin anlamını bilmenize gerek yoktur. Eğer anlama uyan kelimeyi bildiğinizi düşünüyorsanız cevaplamaya çalışınız.

2.000 Kelime Seviyesi

1. birth		
2. dust	_____	game
3. operation	_____	winning
4. row	_____	being born
5. sport		
6. victory		
1. choice		
2. crop	_____	heat
3. flesh	_____	meat
4. salary	_____	money paid regularly for doing a job
5. secret		
6. temperature		
1. cap		
2. education	_____	teaching and learning
3. journey	_____	numbers to measure with
4. parent	_____	going to a far place
5. scale		
6. trick		
1. attack		
2. charm	_____	gold and silver
3. lack	_____	pleasing quality
4. pen	_____	not having something
5. shadow		
6. treasure		
1. cream		
2. factory	_____	part of milk
3. nail	_____	a lot of money
4. pupil	_____	person who is studying
5. sacrifice		
6. wealth		
1. adopt		
2. climb	_____	go up
3. examine	_____	look at closely

4. pour	_____	be on every side
5. satisfy		
6. surround		
1. bake		
2. connect	_____	join together
3. inquire	_____	walk without purpose
4. limit	_____	keep within a certain size
5. recognize		
6. wander		
1. burst		
2. concern	_____	break open
3. deliver	_____	make better
4. fold	_____	take something to someone
5. improve		
6. urge		
1. original		
2. private	_____	first
3. royal	_____	not public
4. slow	_____	all added together
5. sorry		
6. total		
1. brave		
2. electric	_____	commonly done
3. firm	_____	wanting food
4. hungry	_____	having no fear
5. local		
6. usual		

3.000 Kelime Seviyesi

1. belt		
2. climate	_____	idea
3. executive	_____	inner surface of your hand
4. notion	_____	strip of leather worn around the waist
5. palm		
6. victim		
1. acid		
2. bishop	_____	cold feeling
3. chill	_____	farm animal

4. ox	_____	organization or framework
5. ridge		
6. structure		
1. bench		
2. charity	_____	long seat
3. jar	_____	help to the poor
4. mate	_____	part of a country
5. mirror		
6. province		
1. boot		
2. device	_____	army officer
3. lieutenant	_____	a kind of stone
4. marble	_____	tube through which blood flows
5. phrase		
6. vein		
1. apartment		
2. candle	_____	a place to live
3. draft	_____	chance of something happening
4. horror	_____	first rough form of something written
5. prospect		
6. timber		
1. betray		
2. dispose	_____	frighten
3. embrace	_____	say publicly
4. injure	_____	hurt seriously
5. proclaim		
6. scare		
1. encounter		
2. illustrate	_____	meet
3. inspire	_____	beg for help
4. plead	_____	close completely
5. seal		
6. shift		
1. assist		
2. bother	_____	help
3. condemn	_____	cut neatly
4. erect	_____	spin around quickly
5. trim		
6. whirl		
1. annual		
2. concealed	_____	wild
3. definite	_____	clear and certain

4. mental _____ happening once a year
 5. previous
 6. savage

1. dim
 2. junior _____ strange
 3. magnificent _____ wonderful
 4. maternal _____ not clearly lit
 5. odd
 6. weary

5.000 Kelime Seviyesi

1. balloon
 2. federation _____ bucket
 3. novelty _____ unusual interesting thing
 4. pail _____ rubber bag that is filled with air
 5. veteran
 6. ward

1. alcohol
 2. apron _____ stage of development
 3. hip _____ state of untidiness or dirtiness
 4. lure _____ cloth worn in front to protect your
 clothes
 5. mass
 6. phase

1. apparatus
 2. compliment _____ expression of admiration
 3. ledge _____ set of instruments or machinery
 4. revenue _____ money received by the government
 5. scrap
 6. tile

1. bulb
 2. document _____ female horse
 3. legion _____ large group of soldiers or people
 4. mare _____ a paper that provides information
 5. pulse
 6. tub

1. concrete
 2. era _____ circular shape

3. fiber	_____	top of a mountain
4. loop	_____	a long period of time
5. plank		
6. summit		

1. blend		
2. devise	_____	mix together
3. hug	_____	plan or invent
4. lease	_____	hold tightly in your arms
5. plague		
6. reject		

1. abolish		
2. drip	_____	bring to an end by law
3. insert	_____	guess about the future
4. predict	_____	calm or comfort someone
5. soothe		
6. thrive		

1. bleed		
2. collapse	_____	come before
3. precede	_____	fall down suddenly
4. reject	_____	move with quick steps and jumps
5. skip		
6. tease		

1. casual		
2. desolate	_____	sweet-smelling
3. fragrant	_____	only one of its kind
4. radical	_____	good for your health
5. unique		
6. wholesome		

1. gloomy		
2. gross	_____	empty
3. infinite	_____	dark or sad
4. limp	_____	without end
5. slim		
6. vacant		

10.000 Kelime Seviyesi

1. antics		
2. batch	_____	foolish behaviour
3. connoisseur	_____	a group of things
4. foreboding	_____	a person with a good knowledge of art
or		
5. haunch		music
6. scaffold		

1. auspices		
2. dregs	_____	confused mixture
3. hostage	_____	natural liquid present in the mouth
4. jumble	_____	worst and most useless parts of
anything		
5. saliva		
6. truce		
1. casualty		
2. flurry	_____	someone killed or injured
3. froth	_____	being away from other people
4. revelry	_____	noisy and happy celebration
5. rut		
6. seclusion		
1. apparition		
2. botany	_____	ghost
3. expulsion	_____	study of plants
4. insolence	_____	small pool of water
5. leash		
6. puddle		
1. arsenal		
2. barracks	_____	happiness
3. deacon	_____	difficult situation
4. felicity	_____	minister in a church
5. predicament		
6. spore		
1. acquiesce		
2. bask	_____	to accept without protest
3. crease	_____	sit or lie enjoying warmth
4. demolish	_____	make a fold on cloth or paper
5. overhaul		
6. rape		
1. blaspheme		
2. endorse	_____	skip or slide
3. nurture	_____	give care and food to
4. skid	_____	speaking badly about God
5. squint		
6. straggle		

1. clinch		
2. jot	_____	move very fast
3. mutilate	_____	injure or damage
4. smolder	_____	burn slowly without flame
5. topple		
6. whiz		

1. auxiliary		
2. candid	_____	bad-tempered
3. luscious	_____	full of self-importance
4. morose	_____	helping, adding support
5. pallid		
6. pompous		

1. dubious		
2. impudent	_____	rude
3. languid	_____	very ancient
4. motley	_____	of many different kinds
5. opaque		
6. primeval		

Akademik Kelimeler

1. benefit		
2. labor	_____	work
3. percent	_____	part of 100
4. principle	_____	general idea used to guide one's
actions		
5. source		
6. survey		

1. element		
2. fund	_____	money for a special purpose
3. layer	_____	skilled way of doing something
4. philosophy	_____	study of the meaning of life
5. proportion		
6. technique		

1. consent		
2. enforcement	_____	total
3. investigation	_____	agreement or permission
4. parameter	_____	trying to find information about
5. sum		something
6. trend		

1. decade		
2. fee	_____	10 years
3. file	_____	subject of a discussion
4. incidence	_____	money paid for services
5. perspective		
6. topic		

1. colleague		
2. erosion	_____	action against the law
3. format	_____	wearing away gradually
4. inclination	_____	shape or size of something
5. panel		
6. violation		

1. achieve		
2. conceive	_____	change
3. grant	_____	connect together
4. link	_____	finish successfully
5. modify		
6. offset		

1. convert		
2. design	_____	keep out
3. exclude	_____	stay alive
4. facilitate	_____	change from one thing into another
5. indicate		
6. survive		

1. anticipate		
2. compile	_____	control something successfully
3. convince	_____	expect something will happen
4. denote	_____	produce books and newspapers
5. manipulate		
6. publish		

1. equivalent		
2. financial	_____	most important
3. forthcoming	_____	concerning sight
4. primary	_____	concerning money
5. random		
6. visual		

1. alternative		
2. ambiguous	_____	last or most important
3. empirical	_____	something different that can be chosen
4. ethnic	_____	concerning people from a certain nation
5. mutual		
6. ultimate		

ÖZGEÇMİŞ

Özer Turgut 1974 yılında Elazığ'da doğdu. Sırasıyla Elazığ Dumlupınar İlkokulu, Elazığ Anadolu Lisesi ve Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği bölümlerini bitirdi. 1997 yılında öğretmenliğe başladı. Şu anda Elazığ Kaya Karakaya Fen Lisesi'nde İngilizce öğretmenliği yapmaktadır.